לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', ג' באייר תשמ"ח, 20 באפריל 1988 / שנת מ"ח מס' 13629 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

אוכלוסיית ישראל ביום העצמאות תשמ"ח: 4,425,000 תושבים

כתבנו הכלכלי בירושלים

אוכלוסיית ישראל ביום העצמאות תשמ"ח מסתכמת ב־4,425,000 תושבים, פי חמישה וחצי מאשר בקום המדינה. על כך מסרה אתמול הלשכה לסטטיסטיקה. מספר היהודים במדינה נאמד ב־3,630,000.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מסרה כי מאז קום המדינה הגיעו לישראל קרוב ל־1,800,000 עולים. מתוכם, כ־906,000, בעשור הראשון לקום המדינה, ואילו מ־1978 עד 1987 באו 185,000 עולים.

8 גורשו אתמול, 6 מהם מביתא; גורם צבאי: "יתכנו עוד גירושים"

מאז תחילת ההתקוממות גרשה ישראל 20 מתושבי השטחים ● גירוש 4 מתושבי עזה – נגדם הוצאו כבר צווי גירוש – צפוי לאחר סיום הליכי הערעור ● ארה"ב שבה וגינתה הגירושים: רק יגבירו את המתיחות

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

8 תושבים נוספים מהגדה המערבית, שישה מהם תושבי הכפר ביתא, גורשו אתמול אחר הצהריים מישראל לדרום לבנון. צווי הגירוש נגד השמונה בוצעו בגין מעורבותם בארגון ובביצוע הפרות הסדר האלימות בגדה המערבית בחודשים האחרונים. מאז תחילת ההתקוממות בשטחים גרשה ישראל 20 תושבים מהשטחים הנחשבים כ„מסיתים בכירים".

ששת הראשונים מבין המגורשים הם תושבי הכפר ביתא שליד שכם, המתוארים ע"י צה"ל כמי שנטלו חלק פעיל בתקיפת קבוצת המטיילים מאלון מורה. השמונה הם: ● עומר מחמד סעיד דאוד; ● נאג'ח ג'מיל סעאדה דוויכאת; ● מחמוד (ענאר) עבד אברהים אל גודוב בני שמסה; ● מוצטפא מחמוד המראן המאילן ● סארי חלאל טאהר

(סוף בעמוד 15)

שר־המשפטים מקווה כי עונש מוות "יגזר על דמיאניוק

ארנון יפה (צרפת)

פאריס. — שר־המשפטים, אברהם שריר, הביע כאן אתמול תקווה כי עונש מוות ייגזר על דמיאניוק. הוא אמר כי על פי הפשעים המיוחסים לו הוא ראוי לעונש כזה. שריר צופה כי ההליכים המשפטיים יימשכו עד ביצוע פסק הדין, איזה שלא יהיה. שריר הוסיף כי ישראל תמשיך להשקיע בהבאת פושעים נאציים למשפטים.

הנשיא הרצוג מדליק את אבוקת הזיכרון ברחבת הכותל אמש (צילום: ישראלי)

כוננות ליום־העצמאות, הלוויית אבו־ג'יהאד ותסיסה עקב הגירושים

אבי בניהו

צה"ל מגביר את עירנותו בגבולות המדינה, בגדה המערבית וברצועת עזה לקראת יום העצמאות, וכן לקראת הלוויית אבו־ג'יהאד שתיערך בדמשק, ובעקבות גרוש ה־8 אתמול. במערכת הבטחון נידונתה הצעה לסגור את השטחים, כשם שהיה ב„יום האדמה", אולם הוחלט להטיל פיקוח חמור במחסומים ביציאות מהשטחים אל תחומי מדינת ישראל. ננקטו צעדי אבטחה מתמידים כדי לקדם נסיונות לשבש את שימחת החג באמצעות נסיונות פיגועים בתוך שטח המדינה, או בהפרות סדר גדולות בשטחים.

בגדה וברצועת עזה צופים כי היום, במקביל לקבורתו של חליל אל ואזיר (אבו ג'יהאד) בדמשק יתקיימו גם לוויות סימליות שעלולות להתפתח להפגנות אלימות. כן מעריכים כי גירוש השמונה אתמול יתסיס את השטחים ביום העצמאות. ברצועת עזה נסגרו בתי־הספר ונאסר על התושבים לצאת מעבר לקו הירוק.

מקימים מתקני כליאה נוספים: „אנצר הקטן" ומתקן גדול בישראל

בשל ריבוי האסירים והעצירים בשטחים, נאלץ צה"ל להקים מתקני כליאה נוספים. לכתבנו הצבאי נודע כי באחרונה הקים צה"ל מתקן כליאה מצפון לירושלים, בסמוך לשכונת גיבעת זאב. מתקן הכליאה זכה כבר לכינוי „אנצר הקטן" וכלואים בו עצירים מאזור רמאללה וממחנות הפליטים באזור, החשודים בביצוע הפרות סדר והפגנות אלימות. עוד נודע כי כדי לקלוט את מספרם הגדול של העצירים הוחלט במערכת הבטחון להקים מתקן כליאה נוסף גדול, שיקלוט בתוכו אסירים רבים מהשטחים. מתקן זה אמור לקום בתוך שטח מדינת ישראל, ועם הקמתו ייסגרו מתקנים שהוקמו באופן ארעי. בשל ריבוי העצירים במתקן הכליאה בקציעות שבנגב הוחלט להעלות שם גם את דרג הפיקוד. מפקד הכלא הועלה אתמול לדרגת אלוף־מישנה.

בהדלקת אבוקה נפתח יום הזיכרון; בהדלקת משואות יחלו חגיגות העצמאות

עשרות טקסי זיכרון ייערכו היום בבתי־העלמין הצבאיים ● בטקס בהר־הרצל ייפתחו הערב חגיגות יום העצמאות ה־40 ● מפגן צה"ל במרכז האירועים

בצלאל עמיקם, עתי"ם

בצפירה בת שתי דקות, בהדלקת אבוקת זיכרון ברחבה שמול הכותל המערבי, נפתחו אמש אירועי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. בטקס נכחו נשיא המדינה והרמטכ"ל. טקסי זכרון נערכו

(סוף בעמוד 2)

מאסרים על תנאי למכים מעשכם ● עמוד 19

ערפאת עשוי להגיע להלוויה בדמשק ● עמוד 3

40 שנה

בפרוס החג אנו מתייחדים עם הנופלים בכל מערכות ישראל. כל אחד מהם נצור בלב, וכולם נצרים בלב העם את התקווה שלא נדע עוד מלחמות, והשלום יפלס את דרכו המפותלת והארוכה לארץ ולאיזור הזה, הדואבים מכאב על אובדן כל כך הרבה חיים צעירים. הסמיכות של יום הזכרון ליום העצמאות משרה דוק של עצב על שמחת החג. השנה אנו חוגגים ארבעה עשורים של עצמאות. 40 שנה של בניית מדינה ועם, ושל ביסוס ערכים ריבוניים, משנה לשנה, מעשור לעשור הולכת ונרקמת – כאן במקום הזה, שבו שיקמו וקוממו את חייהם שרידי השואה הנוראה, ופזורי עשרות גלויות – את דמותה ועצמאותה של ישראל. ביום חג זה אפשר לברך ולהתברך ביש. בהישגים הרבים, שכולם מעשי ידי אזרחי המדינה, שבאפרוריות היום יום בונים ועושים ומבססים את עצמאותנו.

אך יום זה מחייב גם חשבון נפש לאומי על מה שטרם הושג. עצמאות של עם אינה נקנית ביום אחד, וגם 40 שנה אינם מבטיחים אותה. אנו מצויים בתהליך מתמשך של מאבק לעצמאות, אשר לא ישלם כל עוד לא יושג שלום צודק. עצמאות ישראל הושגה בהחלטה אמיצה על חלוקת הארץ, והיום, 40 שנה לאחר אותה החלטה היסטורית, ניצבת ישראל בפני החלטה דומה, הפעם כדי להשיג שלום עם שכנינו, שלא יכון ללא ויתור על שטחים וללא הכרה בזכויות העם הפלשתיני להגדרה עצמית. כל זאת כדי להבטיח גם בכוח השלום את עצמאותה ובטחונה של המדינה.

ביקורת פומבית ראשונה של חבר הקבינט והממשלה

וייצמן: הריגת אבו־ג'יהאד לא תשים קץ לטרור ותפגע בתהליך השלום

סרב להתייחס לשאלה מי אחראי למעשה, אך אמר: אילו הייתי צריך להחליט על כך הייתי מתנגד ● אנ.בי.סי: פרס וויצמן התנגדו להחלטה בקבינט שהתקבלה ברוב של 5 נגד 2 ● קאדומי: „לא נגיב בפעולה דומה, אלא בהגברת ההתקוממות ● תוניסיה דרשה כינוס חירום של מועה"ב ● שריר בוועדת חו"ב: אפשר להרוג את אבו־ג'יהאד אך לא את הבעייה ● שליטא: לפרסם את הסיפור כדי להעלות המוראל ● גאולה כהן: לשים מחסום לוייצמן

מוטי בסוק, דליה רפאל, רוישר, עתי"ם

השר עזר וייצמן היה אתמול חבר הקבינט והממשלה הראשון והיחיד, עד כה שמתח ביקורת פומבית על רציחתו של חליל אלוואזיר, המכונה אבו־ג'יהאד. בשיחה טלפונית עם כתב רויטר אמר וייצמן: „ההריגה הוא רק מעלת השלכות שליליות לגבי ישראל. היא לא תשים קץ לטרור ויתכן שאף תשפיע על הליכי...

בתהליך להשכנת שלום". כאשר נשאל אם ישראל אחראית

(סוף בעמוד 15)

הפורום

יתקיים ביום ג' 26.4 בשעה 16.00

הנושא: „מאבקים פוליטיים בין ערביי השטחים"

המרצה: משה מעוז

נציג תוניס באו"ם: הצהרות מצד ישראל מאשרות אחריותה לרצח

רויטר

נציג תוניסיה באו"ם, אחמד גזאל, ציין באיגרת שהעביר לנשיא התורן של מועצת הבטחון, בה גינה את תוקפנות ישראל, כי תוצאות ראשוניות של חקירות מותו של אבו־ג'יהאד, מצביעות בבירור על מעורבותה של ישראל ב„פשע נפשע זה", וכי החיזוק לטענה זו הוא מוצא בהצהרות מצד חוגים ישראליים רשמיים, המאשרות ללא צל של ספק את אחריותה הישירה של ממשלת ישראל לרציחת אבו־ג'יהאד.

מדינת ישראל

יום הזיכרון הכללי לחללי מערכות ישראל

היום שבו מתייחד עם ישראל עם זכר יקיריו שנפלו

יום שלישי – ב' באייר תשמ"ח 19.4.88 בשעה 20:00 תשמע צפירה בכל רחבי הארץ. אנו פונים בזה לכל בית ישראל להדליק בשעה זו

נר זיכרון־גבורה

ביום רביעי – ג' באייר תשמ"ח 20.4.88 בשעה 11:00 תשמע צפירת דומייה וייערכו טקסי אזכרה ממלכתיים בבתי הקברות הצבאיים והתייחדות בבתי הקברות בהם קבורים חללי מערכות ישראל.

ישוחררו אסירי המצפון

ת.ד. 4172 ת"א ● ת.ד. 6953 ירושלים

הוועידה העשירית של מפ"ם תל־אביב, תשמ"ח 5-7.5.88

16 יום לפתיחת הוועידה!

1. אנו מצויים בעיצומן של התכונות לבחירת הצירים לוועידה. ועדות הבחירות בסניפים מתבקשות להיצמד ללוח הזמנים ולתקנון בחירת צירי הוועידה. מזכירי הקיבוצים! יש לסיים את בחירת הצירים עד ה־30.4. לתזכירכם – בשבת ה־30.4 משודר הארוויזיון. אנא, הבטיחו את בחירת הצירים בהתאם ללוח הזמנים.
2. פתיחת לשכת הוועידה – לשכת הוועידה תפתח בבית המרכז ב־24.4 ותשמש ל:
   א) מוקד לרישום הצירים שנבחרו בסניפים. יש לחביא את שמם במסמך כתוב ע"י מזכיר הסניף/הקיבוץ.
   ב) תיאום תשלום עבור הסדרי לינה וכרטיס ציר.
   ג) קבלת תיקי וכרטיסי ציר.
   ד) חלוקת הפרקים הכלכלי־חברתי והאזרחי של ספר הוועידה.
3. כנס אזורי של מפ"ם לחיזוקן של עיירות הפיתוח והשכונות – יתקיים ב־26.4 במתנ"ס ירוחם.
4. החכנות הארגוניות לוועידה נכנסות לחילוך גבוה. כל החברים המצוותים לעזרה באירגון הוועידה מתבקשים לעקוב אחר לוח הזמנים האירגוני שפורסם.
5. האחד במאי – במפגן האחד במאי של ההסתדרות נצעד בגוש נפרד של מפ"ם! אנו פונים ומבקשים מכל החברים בעיר, בקיבוץ ובכפר לעשות כל מאמץ ולהבטיח את השתתפותם במצעד.

מטה הוועידה

מפם

מפם חזקה - מחזקת אותך

חוכמת זקנים / ארבעים

ברכת יום העצמאות לפסימיסטים, על־פי לורד ביירון: „אלף שנים דרושות כדי ליצור מדינה, אך היא עשויה לשקוע באבק בשעה אחת".

ברכת יום־העצמאות לאופטימיסטים, על־פי האמריקני מן המאה ה־19, ג'ימס ראסל לוול: „יש לנו מלחמה, יש לנו חובות, יש לנו דגל. ואם זו אינה עצמאות, אז מה זו עצמאות, לעזאזל?"

דוביק רוזנטל

ציורמצב

איור: שאול קנז

רעל / תוניסיה

השתיקה של התנועה

שלושה ימים אחרי והרממה זועקת. המערך לא לקח אחריות, הליכוד לא לקח אחריות, גאולה כהן לא לקחה אחריות, גם לא השר שריר. רפי איתן עשה „מי שברך". ראש הממשלה אמר ששמע ברדיו (בי.בי.סי. — אסס...).

מה יש לדבר? — הצלחה יתומה. כל כך יתומה שמצליחים לשתוק סביבה כמו שלא שתקו מעולם. ממש „השתיקה של התנועה". יש

שם, בתוניס (בתמונה: הדלת המנופצת) דעמו חזיזות. כאן, בישראל, דועמת השתיקה

אומרים שהפתור לדעת את תוצאות ההצלחה, משאיר אותה יתומה. אחרים אומרים, שאין שומעים את חלמות האגרופים בחזה המחליטים, שכן הפעם הקציצה והצלחה רחוק מהקלפיות. כך או כך אנו עומדים תמוהים והמומים — הצלחה יתומה? היתכן?

ולכן לפני שנפתור את חידת „היתמות". הבה נפתור קודם את חידת „הצלחת השתיקה".

אין ספק שהית צורך בהרבה אימונים, הרבה תרגולים על מודלים מדומים ואמיתיים. היה גם צורך להרגיל את דעת הקהל לקלוט הצלחה כזאת, לקבל אותה ולחיות איתה. היה צורך, למשל, לשתוק ליד פולארד הטפטפן, נאפסו הבכיין וגם ליד וונו ולנדוי חזקים. היה צורך לשתוק כמו דגים עם גורדניקאר ועמירם ואפילו ליד דיסנצ'יק החסון הצליחו להשתיק את ציגור הנפט העיראקי.

וכך, אחרי ששתקו שתיקה רבת משמעות מול פרצופו החמה של שולץ, ושלחו אותו לשמוע שוב ושוב את יורם רונן, אחרי כל השתיקות הימות הללו — הצליחו סוף סוף לבצע את השתיקה הגדולה, ההרמטית, המוחלטת והמוסכמת ביותר על כל חלקי הממשלה.

כי זאת יש לדעת: אחרי שסיגלנו את היכולת לשתוק והסכרנו בכך את יכולתנו שלא למטפט עם איש, נוכל עכשיו להסביר את יכולתנו שלא לשמוע. אזי יישאר לנו להסביר רק את מיומנותנו שרלא לראות. או אז, כשילמדו להבין את שלושת הכישורים הבסיסיים הללו שלנו, יבינו שאנחנו, שלא רואים מירושלים מה קורה בשכם וברמאללה, לא יכולים בשום אופן לדעת מה אירע אי שם בתוניסיה.

איתי לנדסברג

תפס כותרת / שאקי

בין גאולה כהן לכהנא

פרופסור (למשפטים) אבנר שאקי (60) גרף שלושים את כל הקופה בבחירות הפנימיות במרכז המפד"ל. בניגוד לכל התחזיות והערכות הוא לא רק נכנס לרשימת הבטוחים של המפלגה הדתית לאומית לכנסת, אלא גם זכה בראשות הרשימה לפני הכל המי ומה בתנועה. אם ירכיב הליכוד את הממשלה הבאה, יהיה פרופסור שאקי, לפי כל הסימנים, שר־החינוך והתרבות ואולי גם סגן־ראש־הממשלה.

אבנר שאקי הוא פוליטיקאי קיצוני בדעותיו בכל תחומי החיים. נשוי פעם שנייה, אב לשבעה ילדים. בעמדותיו המדיניות הוא בין טורק, אי שם בין גאולה כהן, יובל נאמן ומאיר כהנא. בנושאי דת ומדינה, הוא קיצוני לא פחות

שאקי – השתוקק וזכה

מיצחק פרץ, הרב בן־שמעון ומועצות גדולי וחכמי התורה. נמרץ, דיבורו מהיר מאד, יודע תמיד הכל וטוב יותר מכל אחר, מאוהב בעצמו. מפד"ל איתו ובראשותו, עם הנן פורת, זבולון המר, יצחק לוי וחבריהם, היא מפלגת הגוש אמונים היהודית הדתית.

מוטי בסוק

מדף / עיון

שינוי תרבותי משונה

דני רבינוביץ: „12 משפחות בישראל", הוצאת הקיבוץ המאוחד, אפריל 1988; כרך א' — 280 עמ', כרך ב' — 288 עמ'.

אמת: העולם האחר מורכב מסכום של שברים פשוטים שונים. אבל לא כל אוסף של שברים יוצר בהכרח שלמות אחת. תחושה זו ליוותה אותי, כשעיינתי בשני הכרכים המאכלסים את סיפורן של שתיים־עשרה משפחות בישראל. בדרך זו קיווה הסופר (המראיין) להציג את ד־במדריותם של דפוסי התרבות בישראל העכשווית. ואכן, דרים להם בכפיפה אחת בני אזולאי, יוצאי קזבלנקה, משפחת רייך, ילידי ישראל מ„תוצרת" מרכז אירופה ומשפחת שלום מן העדה החרדית בירושלים. „ווזווים", „שחורים" — הכל כחול־לבן — בקלחת.

אלא מאין התחלנו בשברים פשוטים ואנו שבים לנקודת המוצא. דיורים ישנם בשפע, והלכן הכותר פלורליזם תרבותי אינו בלבד אוסף (מקרי, מרגעי) של מרצנים אנושיים תרגיים, אלא גם מבנה, מערכת המלכדת את כולם. אם חשבת שסיפורי המשפחות רק כתפתיח ל„דיון תרבותי", לך וחפש כתובת אחרת.

אשר לסיפורים האישיים — יש גם מעניינים ביניהם, ברובם משותפת השינוי התרבותי המתחולל במגזרי אוכלוסיה שונים; ערבי שמקורו בתרבות המזרחית, מתבטא כליבו־ל מעריבן יהודי מספר־ מקיר נאמנות לבית"ר ואשכנזי האוכל בפסח גם מצות וגם פיתות (חם ושלום, לחם — לא).

באמת, שינוי משונה.

אבי ידידיה

עורך „עמוד אחורי": אמי לנדאו

המר ו„הצעירים" החליטו כי לא יפרשו בינתיים מהמפד"ל

בן־מאיר הודיע עם זאת כי הוא מתפטר מראשות מטה הבחירות ● חנן פורת חזר בו מפסילה טוטלית של שותפות עם המערך בקואליציה בעתיד

דורית גפן

זבולון המר וחבריו מסיעת „הצעירים" לא יפרשו מן המפד"ל — כך החליטו אתמול לאחר יומיים של התייעצויות. בכינוס שקיימו אתמול הודיע בן־מאיר על החלטתו להתפטר מתפקידו כיו"ר ועדת הבחירות של המפד"ל, יחד עם זאת הוא נשאר במפלגה.

שאקי איננו המנהיג

ראשי הצעירים בראשם המר, הדגישו אתמול, כי בחירתו של אבנר שאקי במקום הראשון אינה הופכת אותו למנהיג המפד"ל. השר המר אמר כי כשעתו ביקש לקיים בחירות נפרדות על המקום הראשון, אך לא נענה, ועל כן מדובר על צוות הנהגה. יחד עם זאת הודה אתמול, כי התאכזב אישית מאי־בחירתו במקום הראשון, אך לא נענה, ועל כן מדובר על צוות הנהגה. יחד עם זאת הודה אתמול, כי התאכזב אישית מאי־בחירתו במקום הראשון ברשימת המפד"ל. המר וחבריו אמרו כי יבחנו את דרכם על־פי ההתנהגות, הכוונות וההחלטות של גורמים שונים במפלגה, שיהיו בזמן הקרוב. הם ציינו כי לא יהיו בעיות אם פני החברים כולם להבנה ושלום ולהובלת המפלגה בדרך נכונה של גוון וצוות משותף. אם לא, אמרו, נצטרך לבחון את העניין. הם גם הבהירו כי מדיניותה של המפד"ל אינה של איש אחד וגם לא של הסיעה בכנסת והיא נקבעת ע"י מוסדותיה המוסמכים.

בנושא השתתפותה של המפד"ל בקואליציה הטבעית אמר המר כי המפלגה תחליט על הקואליציה כאשר יגיע הזמן, לפי העקרונות שלה, ולפי תוכנית, והיא לא צריכה להודיע מראש בכיס של מי היא מצויה, ובכיס של מי היא לא מצויה. בכך מתח למעשה ביקורת על חנן פורת אשר אמר מייד לאחר תוודע רשימת המפד"ל כי המפלגה לא תלך בשום פנים ואופן לקואליציה עם מפלגת העבודה. אתמול חזר בו פורת משלילתו הקטגורית של „העבודה", אם כי העמיד לה סייגים רבים בנושא הקואליציה. הוא עשה זאת בעקבות ביקורת שנמתחה עליו בתוך המפד"ל.

בהדלקת אבוקה נפתח

(סוף מעמוד ראשון)

אמש בכל רחבי הארץ, והבוקר בשעה 11 יתקיימו טקסי אבל בעשרות בתי־עלמין צבאיים ברחבי המדינה. בטקס הדלקת משואות בהר הרצל, הערב, יסתיים יום הזיכרון ויפתחו חגיגות יום־העצמאות ה־40.

נשיא המדינה אמר אתמול בטקס שהתקיים ברחבת הכותל המערבי, כי בבתי־העלמין הצבאיים בהם טמונים חללים תחת לוחות האבן, דוממות המחלוקות, בין סיעות ופלגים, כי שם הקורבן הוא אחד.

הרמטכ"ל רא"ל דן שומרון שנשא דברו למשפחות השכולות אמר, כי המדינה הוקמה בסערת המלחמה וצה"ל שהעניק לה חומת מגן מיומה הראשון, איפשר את בניינה של הארץ.

איגרת שר הביטחון למשפחות

באיגרת ששלח שר־הבטחון למשפחות השכולות כתב רבין בין היתר: „בערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ובפרוס שנת ה־40 למדינה, אני מבקש להקדיש מספר מילים לאנשים יקרים מתוך משפחות השכול שאינם עימנו עוד. אני מבקש להקדיש את השורות הבאות בהוקרה להורי הנופלים במלחמת העצמאות, לאבות והאמהות, שבמשך שנים עמסו את משא השכול על כתפיהם".

„יאפשרו הסכמי שלום"

בעצרת לציון יום הזיכרון לחללי צה"ל שנערכה ברחבת יד לבנים בירושלים, בהשתתפות מאות בני משפחות שכולות, אמר ראש הממשלה יצחק שמיר, כי מדינת ישראל חייבת לנופלים את כל אשר השיגה, וכן את חיי הבטחון שיאפשרו בעתיד הסכמי שלום עם העמים השכנים.

„הטובים שבבנים"

אלוף פיקוד המרכז, האלוף עמרם מצנע, נשא נאום מרגש בו אמר בין היתר: „היום אנו דומעים את רעינו הלוחמים. מה נדבר אל אם אשר נתצרת במחשכים מבט וחיוך אחרון. אלו היו הטובים שבבנים. הם היו הגיבורים והאמיצים, ובגופם קנו את חרות עם ישראל הקם את תקומתו."

נציג יד לבנים פרופ' מרדכי חביון, אביו של עופר חביון ז"ל תיאר, כשהוא נשנק מדמעות, את הכאב הנורא של ההורים השכולים. „הלוואי ונהיה כולנו ראויים לקורבן שנלקח מאיתנו. בידיעה ברורה שעשינו הכל להמשך דרכם והנצחת זיכרם, עלינו להיותם כולנו, למען ישראל טובה יותר והשגת שלום בטוח", אמר.

אירועי יום העצמאות

טקס הדלקת המשואות בהר הרצל בירושלים, שיתקיים הערב יסיים את יום הזיכרון, ויפתח את חגיגות יום העצמאות וה־40 למדינת ישראל. הטקס יוקדש השנה לנושא המרכזי של שנות ה־40 „מגילת העצמאות".

במרכז אירועי יום העצמאות יעמוד מסגן צה"ל עם טקס חלוקת פרסי ישראל ל־10 ישראלים, שיתקיים בתיאטרון ירושלים במעמד ראשי המדינה ויועבר בשידור ישיר ברדיו ובטלוויזיה.

תושבי המדינה מוזמנים לציין את יום הולדתה ה־40 בהשתתפות בסיורים באתרי קברות, גבורה והתיישבות במבצע „בעקבות לוחמים ובונים", שארגנו מרכז ההסברה והחברה להגנת הטבע. הסיורים יהיו ברגל וימשכו כשעתיים עד שלוש. פרטים על מסלולי הסיורים ונקודות המפגש מתפרסמים בעיתונות.

מוסף שבת

- אבו־ג'יהאד — שבוע אחרי — אורי הורוביץ
- חשבון־נפש עם בני קבוצר — עמירם כהן
- 40 שנה וספורט — ישראל פז
- ומה עכשיו! — יעל לוטן
- תשביעיה חסודית יוצאת לדרך — מוטי בסוק
- ברזיל: מה הוא שיא השחיתות — יהודה צור
- יש דיבור: ג'ון אווארבך — סיפור

יוסף מונדי — רשימות מן החבית; יואב אביב — זכוכיות; גיורא מנור — קולות; יהודה לחב — משיכות־יתר; דורית קדר — תערוכות; דני ורט — קולנוע

חותם

- חכי טוב שאמשר — רב־שיח עם קצינים בכירים בצה"ל. ראיון: צוות „חותם"
- עולמן של אלמנות צה"ל דרוזיות — אלישבע איילון
- ד"ר סוליטאן אל־גראנאווי הדליק משואה ביום העצמאות — שלי יחימוביץ'
- ילד וחצי בממוצע — אין סבירות לעליית התמותה. לחיפך — שלמה סלוצקי
- יצחק היקר באמת — יצחק שדה הלוחם, האמן, האיש — רונית מורגנשטרן
- תערוכת ציורים „אמא" במוזיאון ישראל — חיים מאור
- זרע למינהו — כתבה שנייה בנושא הפריה מלאכותית — עמירם כהן
- תרפורטז'ה העיתונאית במלחמת השחרור — א.ב. יפה
- שלום בית — חית יוסף
- טורים ומדורים: זאב צחור, גגו, אלי תכהן, שמואל בונים, לוי מורב, עודד ליפשיץ.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121, טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 34134 רח' סביגור 12, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4087 חיפה 31040.

„...אבל היינו חייבים לבצע המשימה"

כתבנו הצבאי

„במשך כחמש שעות טסנו בגובה נמוך, לפעמים שלושים מטרים. הלילה היה חשוך וההרים מסביב גבוהים. אבל היינו חייבים לבצע את המשימה, תוך אילתורים וביצוע פעולות שמי־עולם לא למדנו" — כך סיפר אתמול סרן י. טייס המסוק שקיבל את צל"ש הרמטכ"ל על גילוי אומץ־לב, דבקות במשימה, מקוריות ותושייה, קור רוח וכושר טיסה גבוה הראויים לציון לשבח.

האירוע בגינו קיבל סרן יואל את הצל"ש התרחש בליל ה־15 לספטמבר 1987 בעת התקלות שהיתה לכוח של חטיבת גבעתי בלבנון, למרגלות הר דב, כאשר נקלע למארב מחבלים. לכוח היו נפגעים והמסוק שוגר למשימת סיוע וחילוץ.

„משך הפעולה היה ארוך מאד", סיפר הטייס. „כמה פעמים היינו צריכים להחליף מסוק, משום שאזל לנו הדלק. החילופין בוצעו בשטח עצמו. עמדתי על כך שאני, וטייס המשנה שלי, נשאר כל העת בשטח, כי היינו הבכירים, וידענו כבר מה קורה. במשך כחמש שעות ותפי היינו שם. לעתים, תחת אש, ירדנו לגובה של מתחת לשלושים מטרים. כל העת היה ירי מהקרקע, אבל הבנו שהחיילים למטה במצוקה ועלינו, שהיינו, חוד החנית, היה להגיש להם סיוע. ידענו שאנחנו לא לבד, שמאחורינו נמצא כל חיל האוויר, כל הפיקוד וכל המכונה המשומנת של הצבא. אנחנו פשוט היינו אלו שסגרנו את המעגל".

טייס המסוק, בגבו למצלמה, מקבל הצל"ש מידי הרמטכ"ל ומפקד חיל־האוויר (צילום: דו"צ)

פקודת יום של הרמטכ"ל ליום הזיכרון

פקודת היום של הרמטכ"ל ליום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, תיקרא במסודרי יום הזיכרון, אשר ייערכו בכל יחידות צה"ל היום.

בפקודת היום נאמר: חיילי צבא ההגנה לישראל, בפתחו של יום העצמאות הארבעים למדינת ישראל מתייחד צה"ל עם זכר לוחמיו, גיבוריו, חללי מערכות ישראל.

בסערת הקרב הוקמה מדינת ישראל, ומתוך מעמקי הכאב והשכול אנו שואבים כוח להמשיך בדרך הארוכה של התפתחות ובניין הצבא והמדינה, בצד הנשיאה המתמשכת בעול הביטחון ובמחיר הקורבן.

אין ניחומים למשפחות השכולות, אך תקוותנו, כי במתן ביטחון למדינת ישראל מתפתחת ומשגשגת ובאמונה, כי קורבן יקיריכם לא היה לשווא — יהא בהם מעט נחמה.

„לא ניתן לקבוע מאיזה כלי נשק נהרגה תרצה פורח"

כתב „על המשמר"

דו"ח המשטרה בפרשת ביתא, נמסר אמש ע"י מפקד המחוז הצפוני, שלמה חרון, לאלוף פקוד צפון. הדו"ח אומר כי לא ניתן לקבוע מאיזה כלי נשק נהרגה תרצה פורת ז"ל כיוון שלא נמצא הקליע שהרג אותה.

תבהרה

הכתבה רב־שיח — בנושא התשתדרות בירושלים, המתפרסמת בחוברת החג — הוזמנה על־ידי מועצת פועלי ירושלים.

● צעיר שנטש רכב גנוב וניסה להימלט לפרדסי גליליים נעצר על־ידי שוטרי תחנת הרצליה שערכו סריקות באיזור.

טיולים לישראלים לחופי הים השחור וליבשת סין

יוסף שמי

שר־התיירות הרומני מסר בשיחה עם מנכ"ל חברת נסיעות „אוניכרס" על תוכנית של תבילת תיור בקו ישראל־רומניה דרך חופי טורקיה. בעתיד, אמר השר הרומני, הוא מקווה שניתן יהיה לשלב גם ביקורים בערי נמל ונופש של בריה"מ.

משרד הנסיעות „אורניתור" מארגן בקיץ 1988 תשעה טיולים קבוצתיים לסין, הקבוצה הראשונה תצא ב־14 ביוני, האחרונה ב־18 באוקטובר. מחיר הטיול — 4,750 דולר ועוד 15% היטל סידורי קרקע. הרוצים להצטרף חייבים להירשם 50 יום לפני תאריך היציאה של הקבוצה. בעת ההרשמה יש לשלם 300 דולר ועוד אלף דולר חודשיים לפני היציאה לטיול. המחיר אינו כולל מיסים, טיפול בוויזה (100 דולר), דמי שתייה בסין ועוד. התכילה כוללת 28 יום. 15 מהם בסין והשאר בסינגפור, הונג־קונג ותאילנד.

לבתיה ופסח נרקיס
והמשפחה
אתכם באבל במות אבא
יעקב יופל
הלוויה היום, יום רביעי, 20.4.88, בשעה 14.00
בית עין השופט

היום, יום הזכרון
20.4.88, ג' באייר תשמ"ח, בשעה 15.00
נתייחד עם זכר חללינו
בבית הקברות במקום
קיבוץ גבעת עוז

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברנו היקר
מיכאל (בלי) שפילמן
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, 20.4.88
ותצא בשעה 14.00 מבית ההנצחה
המשפחה
וקיבוץ מענית

מתבטל שבוע השירה הבי"ל בי־ם

כתב „על המשמר"

שבוע השירה הבי"ל, שעמד להערך בירושלים במסגרת חגיגות ה־40 עלול להתבטל, נמסר אמש „בקול־ישראל". יו"ר הוועדה המארגנת, המשורר נתן זך התפטר מתפקידו וקרא למשוררים בעולם שלא לבוא לאירוע בשל המצב בשטחים. בעקבות התפטרות נתן זך התפטרו עוד 4 מחברי הוועדה. המפיקה שוש אביגיל אמרה כי קריאה להטלת חרם על ישראל הוא דבר חמור ביותר.

ביתנו שרוי באבל
במות חברנו היקר
אליעזר (לייזק) ענבי ז"ל
ההלוויה תתקיים היום,
יום רביעי, 20.4.88, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ עין המפרץ

ארונו של אבו ג'יהאד הוטס לסוריה; ייקבר היום בדמשק

ערפאת וכל הנהגת אש"ף נפרדו מהארון בטקס בתוניס ● לא ידוע עדיין אם ערפאת יגיע להלוויה

ערפאת נפרד מסגנו המת בתוניס (צילום: אי.פי.)

אורי הורוביץ
רויטר

גופתו של אבו ג'יהאד הגיעה אתמול אחה"צ בטיסה במטוס מתוניס לסוריה. במטוס היתה גם משלחת רמת דרג מאש"ף. אתמול לא היה ברור אם ערפאת יגיע להלוויית סגנו.

היום ייקבר אבו ג'יהאד ב„בית הקברות של הקדושים המעונים" במחנה הפליטים עין ירמוך בדמשק. בתוניס נפרדו מהארון ערפאת וכל הנהגת אש"ף, וכן שגרירי מדינות ערב ונציג אישי של נשיא תוניסיה. ערפאת קרא בשמות כל אנשי אש"ף שנרצחו בשנים האחרונות, ונפרד בדמעות מארונו של „אחי היקר למאבק".

האלמנה: המוסד רצח — ננקום את דמו

שר הפנים של תוניס, חביב עמר, ליווה גם הוא את ארונו של אבו ג'יהאד מתוניס לדמשק. שר הפנים הסורי, מוחמד חארבה, היה בין מקבלי פניו של המטוס.

יותר משלושת אלפים פלשתינים וסורים, שהשמיעו שירי אבל, עצרו את שיירת המכוניות שהובילה את הארון מנמל התעופה. כולם ביקשו לנגוע בארון, ורבים השמיעו קריאות נקמה בשם אבו ג'יהאד.

אלמנתו אמרה, „אבו ג'יהאד לא מת: הוא חי עדיין בליבות כולנו. אני בטוחה שהמוסד הישראלי רצח את בעלי, ואנו ננקום את דמו."

גופתו של אבו ג'יהאד הונחה בחדר המתים של בית חולים בדמשק, והמונים רבים התאספו סביב בית הוריו, להביע תנחומיהם.

תוניס הגבירה את השמירה על אישי מפתח מאש"ף שבתחומה.

מנהיג הדרוזים ג'ונבלט, שבא לדמשק להשתתף בהלוויה, האשים אתמול את שלטונות תוניס, שלא עשו מספיק כדי לשמור על אבו ג'יהאד.

נציג אש"ף באו"ם, זהדי טרזי, הכריז שאש"ף לא ישנה את מדיניותו בעקבות רצח אבו ג'יהאד, אולם יפעל להגברת ההתקוממות בשטחים בעקבות הרצח.

אלמנת מנדס פראנס: רצח אבו ג'יהאד — מעשה טרור נתעב, מעורר חלחלה

גל של גינויים והפגנות באירופה בעקבות מותו של „מנהיג פלשתיני מהמעלה הראשונה"

ארנון יפה, יוסף אלפרן, רויטר

מארי קלייר מנדס פראנס, רעייתו של ראש הממשלה לשעבר, ואחת מראשי השמאל היהודי בצרפת הביעה באזהרה המופיעה ב„לה מונד" גינוי חריף להריגתו של אבו ג'יהאד. „זה טרור שמעורר בי חלחלה, מעשה נתעב ושפל, שלא יתכן שנרקם על ידי מנהיגים אחראים", כתבה.

„אינני מסוגלת לדמיין שישראל אפילו כפעולת תגמול, שבוצע עצנה בפעולה מטורפת כרצח מנהיג פלשתיני ממעלה ראשונה. פעולה כזו אינה יכולה אלא לחולל אלימות ועם בשטחים הכבושים, ולהזין את השינאה", הוסיפה.

שריר נתקל בהפגנה

ביום ב' בערב עם בואו של השר שריר לאולם הכינוסים בעיר ליל שבצרפת, בו חיכו לו מאות מבני הקהילה היהודית, גילה בחוץ הפגנה גדולה ובה שלטים נגד מדינת ישראל ונגד ראש העיר מורואה שהסכים לקבל משלחת רשמית מישראל. האירוע התקיים לרגל 40 שנה למדינת ישראל.

הפגנה נגד ישראל בבאזל

משטרת באזל פיזרה אתמול כ־50 מפגינים, אשר הפריעו לטקס לכבוד 40 שנות מדינת ישראל. המפגינים נגד מדיניות ישראל בשטחים, שרפו את דגל ישראל והשליכו חזיזים, כדי לאלץ את שגריר ישראל דוד ריבלין, להפסיק את נאומו.

אתמול אחר הצהרים ערכו 400 איש המשתייכים למפלגת השמאל הקיצוני מצעד אנטי ישראלי בעיר.

ממשלת מערב גרמניה הודיעה אתמול, כי היא מחפשת אחרי צעיר, החשוד בביצוע הפיגועים ביום ב' במרכז היהודי של פרנקפורט ובמשרדי חברת התעופה הסעודית שבאותה עיר.

עד כה לא הודיע שום ארגון על אחריותו לפיגועים.

הצלב האדום: ישראל לא איימה ז'נווה.— דובר הצלב האדום הכחיש טענה, לפיה ישראל איימה לגרש את שליחי הארגון, אם ממשלת שוויץ תתערב למען אוכלוסיית השטחים.

טענה זו, על איומיה של ישראל הושמעו מפי ציר הפרלמנט ז'אן זיגלר, המייצג את המפלגה הסוציאליסטית באינטרנציונל הסוציאליסטי, והתומך בגירושה של מפלגת העבודה מן הארגון.

במסיבת העיתונאים השתתף גם ד"ר רוברטו מלכרידה, חבר האגודה ותושב לוגאנו, שביקר בשטחים בין ה־12 ה־16 במארס וטען שצה"ל הפעיל גז מדמיע „מסוג חדש".

תומכי אש"ף בז'נווה, מארגנים לשבת מצעד אנטי־ישראלי בעיר וסביבתה.

תושבי שכם: הממשל לא מאשר הפוגה בעוצר להצטיידות במזון

סגר בפני עיתונאים את השכונה בעזה, שבה באים מנחמים אל משפחתו של אבו ג'יהאד

מנחם ענברי, עתיים

העוצר בשכם נכנס הבוקר ליומו הרביעי, והתושבים בעיר אומרים, כי הממשל הצבאי לא אישר שום הפסקה כדי להצטייד במזון, ויש מקומות שבהם מתחיל לשרור רעב. העיר לא הצטיידה כראוי לרמדאן, ופניות אל הממשל לאפשר הפסקה בעוצר נענו בשלילה.

עוד הם טוענים כי העוצר נשמר בקפדנות שאיננה זכורה מפעמים קודמות, והחיילים אינם מהססים לירות במפירי עוצר. עם זאת, לא נמסר על נפגעים בקרב מפירי עוצר. הממשל הצבאי מסר לנכבדי שכם, כי הפסקה בעוצר, ואולי סידורים, יתאפשרו רק על פי מצב העניינים לאחר הלוויית אבו ג'יהאד בדמשק היום.

מכוניות של ערבים ויהודיים הוצתו בחברון

מכוניתו של תושב קרית ארבע, גרי שפיגל, הוצתה אתמול בבוקר ליד מערת המכפלה בזמן שהתפלל תפילת שחרית במערה. שלשום, בשעת לילה מאוחרת, הוצתה בחברון משאית בבעלות ערבית, ונחתכו צמיגים של כמה מכוניות אחרות.

בקבוק תבערה נזרק אתמול בערב לעבר סיור של אנשי מג"ב, על יד שער הפרחים בירושלים. הבקבוק התפוצץ אך לא התלקח.

סגר על שכונת משפחתו של אבו ג'יהאד

ברצועת עזה כמעט לא היו אירועים „חריגים". ארבעה מחנות פליטים ויישוב עירוני אחד בעוצר. בעזה הוטל סגר על השכונה בה מתגוררים בני משפחתו של אבו ג'יהאד.

למעט יידוי אבנים והבערות צמיגים בודדות, לא היו התנגשויות בין אורחים לכוחות צה"ל.

יום האבל השלישי על אבו ג'יהאד נמשך בהנפת דגלים שחורים על גגות הבתים. מואזינים המשיכו בהשמעת פרקי קוראן ברמקולי המסגדים, לכבוד חודש הרמדאן ולזכרו של אבו ג'יהאד.

צה"ל הכריז על שכונת דראג' בעזה כאזור צבאי סגור. בשכונה הציבו בני משפחת אל ואזיר אוהל מנחמים, בו הם מקבלים את פני מנחמיהם. צה"ל אינו מתיר כניסת עיתונאים לשכונה, אך מאפשר כניסה ויציאה של ערבים. בנימוק שהכרזת השכונה כאזור צבאי סגור נועדה למנוע הסלמה של מעשי אלימות.

הצטיידות לרמדאן — במחתרת

העיירה הגדולה עבאסאן נתונה בעוצר וכך גם מחנות הפליטים שאטי, ג'באליה, ונוסיראת. במחנה הפליטים של רפיח מצויה בעוצר שכונת „שבורה" ואתמול, לפנות בוקר חודש במחנה העוצר בעוד שלוש שכונות.

שביתת המסחר והלימודים ברצועת עזה היתה מלאה, אם כי תושבים רבים רכשו מצרכי מזון לשבירת צום הרמדאן בלילה בחנויות מאולתרות, שהופעלו בדירות מגורים ומבעד לדלתות האחוריות של החנויות המושבתות לכאורה.

מזכר ההסכמה עם ארה"ב ייחתם מחר בשתי הבירות

דליה שחורי

מזכר ההסכמה שייחתם בין ישראל וארצות־הברית ביום העצמאות קובע, בין היתר, כי לישראל יינתן מעמד של בעלת ברית של ארצות־הברית, כמעמדן של ארצות נאטו.

מזכר ההסכמה ייחתם על ידי ראש הממשלה, יצחק שמיר, ונשיא ארה"ב, רונלד רייגן, בטקסים חגיגיים שיתקיימו בו־זמנית בירושלים ובוושינגטון ביום העצמאות בשעה 4.30 אחר־הצהרים. המזכר ימסד את כל תחומי שיתוף הפעולה בין ארצות־הברית וישראל בתחומי הביטחון, התיאום המדיני ושיתוף הפעולה הכלכלי.

מזכר ההסכמה יהיה למעשה מסגרת שבה יתנהלו בעתיד יחסי ישראל וארצות הברית. הוא יכלול גם את פירוט המנגנונים שהוקמו כדי לוודא את המשכיות שיתוף הפעולה. המזכר יפורסם במלואו בשתי הבירות לאחר החתימה עליו.

נשיא ארה"ב שיגר אתמול מברק ברכה לראש הממשלה לכבוד יום העצמאות. במברק כותב רייגן, בין היתר, כי 11 דקות אחרי ההכרזה על הקמת המדינה, היה הנשיא טרומן המנהיג הראשון שהכיר בישראל, ובירך אותה על כניסתה למשפחת העמים. „ברצוני להיות הראשון לברכך לרגל יום העצמאות ה־40 של מדינת ישראל", כתב רייגן.

הרצוג קורא לערבים לקבל את היד המושטת לשלום

עתיים

נשיא המדינה חיים הרצוג קורא לפלשתינים ולמדינות ערב לקבל את יד המושטת של ישראל לשלום ולשכנות טובה למען קדמת המזרח התיכון כולו. הנשיא הרצוג ישמיע את קריאתו אל האזרחים הערביים ולמדינות ערב בשידור המסורתי של ערב חג העצמאות ב„קול ישראל" בערבית, הערב.

הרצוג מצהיר בדבריו, כי „אין פתרון לסכסוך הישראלי־ערבי המתמשך, אלא באמצעות מו"מ פתוח, חופשי, דו־צדדי לשם כך דרושה מנהיגות פלשתינית אמיצה ומפוכחת, שתנטוש את דרך האלימות, והמכירה בזכות קיומה של ישראל.

הנשיא הרצוג מדגיש, כי „זו היא שאיפתנו ואמונתנו ביום העצמאות ה־40 למדינת ישראל".

בדבריו מדגיש הרצוג, כי אכן דרושה לפלשתינים „התנערות", אך לא זו שבחרו לעצמם, אלא התנערות מן האלימות ובחירה בדרך השלום.

עיראק משקיעה מאמצים בתיווך בין ירדן לאש"ף

אורי הורוביץ

בימים האחרונים השקיעה עירק מאמצים רבים בתיווך בין ירדן לאש"ף והצליחה להביא לקירוב דעות בין שני הצדדים.

העיתון „אלאתתאד" היוצא לאור באבו דאבי מוסר, כי שר האדמות הכבושות הירדני עזר את ערפאת בעיראק בכל הנוגע לשיחות בין ירדן לארה"ב. סימן להצלחה רואה העיתון גם בבואו של חאלד אל חאסן לרבת עמון, להכין את ביקורו של ערפאת.

לעומת זאת מסרו אתמול מקורות ערביים ברבת עמון, שהניסיון שעשה נשיא מצרים בבקורו בשבוע שעבר בירדן להביא לקירוב דעות בין ירדן לאש"ף לא עלה יפה.

עורך־דין נעצר בעזה

עמירם כהן

יונס אל־ג'ארו, מבכירי עורכי־הדין בעזה, נעצר אתמול ונלקח למקום בלתי ידוע.

שלשום הוא הוזמן לממשל הצבאי לחקירה ואתמול נעצר.

האגודה לזכויות האזרח בישראל עושה מאמצים לברר את מקום מעצרו ואת הסיבה למעצרו.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנייה מגורים לבית על חלקה 129 בגוש 7705 רח' צבעוניות מס' 48 בנתניה, הקלות 2.1% (18.6 מ"ר) בבניה ומבנק.
את התכנית מס' 10/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

ליום השנה ה־40 לעצמאותנו
מברכת מפ"ם
את כל אזרחי מדינת ישראל
את ציבור העובדים
את צה"ל וחייליו
את המוני בית ישראל
★ כי יחזק המאבק לשלום ולבטחון ותוסר חרב הטרור והמלחמה מעל אזורנו;
★ כי תגבר העלייה מארצות הגולה
★ כי תתרחב המערכה לשוויון ולצדק חברתי;
★ כי תחודש צמיחת המשק ויקודם הסיכוי לעצמאות כלכלית;
★ כי תועמק הידידות בין יהודים לערבים בארצנו וייעקרו גילויי הגזענות מחיינו;
★ כי יוגשמו עקרונותיה של מגילת העצמאות, וישראל תחזור להיות אבן שואבת ליהודי התפוצות ומקור גאווה לבניה.

רבין: לא כדאי לאף אחד משכנינו לתכנן מלחמה נגדנו בגז ובטילים

„למרות ה„לגיטימציה" שמלחמת איראן־עיראק נתנה ללוחמה כזו" ● „התקשורת היא שהפכה אותי ל„רבין עם המקל"

כתב „על המשמר", עתיים

שר הביטחון, יצחק רבין, מתח אתמול ביקורת קשה על כלי התקשורת הבינלאומיים. לדבריו יש להם מדיניות של איפה ואיפה בתיאור הנעשה בשטחים, תוך התעלמות כמעט מוחלטת ממעשי זוועה והרג המוני במקומות שונים בעולם, ובעיקר במלחמת איראן־עיראק.

במועדון העיתונות בתל־אביב, שם התארחו 100 חברי מועדון העיתונות בפרנקפורט, אמר רבין: „לא ראיתי בתקשורת הבינלאומית אותה עוצמת תגובה למה שחוללו העיראקים לאלפי כורדים, שהומתו בגאזים רעילים, בהשוואה לתגובה ההיסטרית והקשה נגד ישראל, על שחיילי צה"ל הדפו במקלות זורקי אבנים ובקבוקי תבערה. לא ניתן כלל להשוות את האמצעים בהם נוקט צה"ל נגד מתפרעים ומחוללי מהומות, להתקפות על מרכזי אוכלוסיה בטילים ובגאזים רעילים, אבל בתקשורת, אנחנו תמיד אשמים", אמר.

„אני די מודאג מן המצב שנוצר. מלחמת איראן־עיראק נתנה „לגיטימציה" לשימוש בטילי קרקע־קרקע, בנשק כימי ובגזים רעילים נגד אוכלוסיה אזרחית. זה סימן אזהרה לנו, אבל אם מישהו משכנינו חושב משהו בכיוון זה, כדאי להם שלא יחשבו על סוג כזה של מלחמה".

רבין נמנע מלהשיב על כל שאלה הנוגעת להריגתו של אבו ג'יהאד.

רבין הזכיר כי הוא מקיים שיחות זה שלוש שנים עם מנהיגים פלשתינים מקומיים בניסיון להגיע להידברות. „נפגשתי עם הרבה מנהיגים פלשתינים בשטחים המוחזקים, חלקם עם נטיות לאש"ף ומהם עם נטיות לירדן. שאלתי אותם אם הם מוכנים לקחת את גורלם בידיהם, ואם הם מוכנים למו"מ מדיני על הסדר לטווח קצר או לטווח ארוך. לא קיבלתי תשובה. היה ברור, שמנהיגים אלה נמצאים תחת איום מתמיד על חייהם והיו ביניהם שאמרו לי: אתה מאמין שאש"ף יסכים שנייצג את עצמנו? כל מי שיעז, יחוסל".

„החלטנו לפעול נגד מפירי הסדר בכדורי גומי, גז מדמיע ובמקרה הצורך גם באלות. מאותו רגע", אמר שר הביטחון, „הפכתי ל„רבין עם המקל". קמה זעקה נוראה בכל כלי התקשורת. התרגשות הרבה יותר גדולה מאשר הפעלת נשק חם, שהסתיימה לעתים גם במקרי מוות", התלונן. „לכן החלטנו על הדרך האפקטיבית ביותר לטיפול במחוללי מהומות ומפירי סדר ובדרך זו נמשיך לנקוט גם להבא", סיכם שר הביטחון.

רבין מתקבל במועדון העיתונות ע"י אלכס אנסקי, חבר ועד אגודת העיתונאים (צילום: מאיר פרטוש)

נבון נפגש עם שר התרבות הפולני, לדון על חיזוק קשרי התרבות בין שתי המדינות

שליח „על המשמר" בפולין

השר יצחק נבון, ושר התרבות בממשלת פולין, פרופסור אלכסנדר קרבציק, החליטו אתמול לפעול במשותף לחיזוק קשרי התרבות בין שתי המדינות. השרים נועדו לפגישה במרכז התרבות הפולני בוארשה, בתום טקס פתיחת תערוכת עבודות אמנות יהודית שם. לאחר טקס הפתיחה נערך במרכז קונצרט של שירי יידיש בעברית. בטקס השתתף מי שנחשב לאידיאולוג הראשי של המפלגה הקומוניסטית הפולנית, המכהן כמזכ"ל המפלגה, סטניסלב ג'וסק.

שרי התרבות של ישראל ופולין עלו אח"כ למשרדו של מנהל המרכז וקיימו פגישה בת למעלה משעה, באווירה ידידותית. השתתף בה גם הנציג הדיפלומטי הבכיר של ישראל בפולין, מרדכי פלצור. היתה זו הפגישה הבכירה ביותר בין אישיות ישראלית רשמית לבין שר בממשלת פולין מאז תחילת האירועים לציון 45 למרד גטו וארשה, לפני שבוע.

שני השרים סקרו מספר חילופי להקות שזכו להצלחה גדולה בשתי המדינות. בוארשה הופיעו התזמורת הפילהרמונית, להקת בת־דור ולהקת „שלום 88". בירושלים הופיעה הלהקה הלאומית של פולין „מזובשה" ובן אנשי תיאטרון ומוזיקה פולניים. השרים קבעו כי יש להמשיך במגמה זו.

בשיחה לא הועלו נושאים פוליטיים והיא עסקה רק בקשרי התרבות של שתי המדינות. השר הפולני הדגיש באוזני נבון, כי ממשלתו עושה רבות להנצחת התרבות היהודית בפולין, שכן העם הפולני יודע בבירור, כי ההיסטוריה היהודית היא חלק מההיסטוריה הפולנית.

שר החינוך אמור להמריא הבוקר בחזרה לישראל.

ביקור בטרבלינקה (צילום: אי.פי.)

פרס ראש הממשלה ליצירה ביידיש

כתב „על המשמר"

פרס ראש הממשלה ליצירה ביידיש, שנוסד על־ידי המועצה העולמית למען יידיש ותרבות יהודית, הוענק השנה לסופר אברהם קרפינוביץ על יצירתו המקורית, המנציחה את עיר מולדתו וילנה, בשלושה כרכים מספריו.

טקס הענקת הפרס יתקיים בשני ביוני ש.ז. בבית אריאלה, בתל־אביב.

שני ישראלים מכרו דולרים בוארשה, רומו נעצרו ושוחררו

שליח „על המשמר" בפולין

וארשה. שני סטודנטים ישראלים נעצרו באשמת סחר בלתי חוקי במטבע חוץ בוארשה ושוחררו ממעצר רק לאחר כמה שעות, בעקבות התערבות נציג לשכת התיירות המקומית.

השניים, שביקשו ששמותיהם לא יוזכרו, החליפו דולארים אצל חלפן בכניסה ליד אחד מבתי המלון הגדולים בעיר. הם החליפו 100 דולר ולאחר דקות אחדות גילו כי החלפן הונה אותם.

שני הסטודנטים מאוניברסיטת בר אילן מיהרו להתלונן במשטרה וזו עצרה את החלפן, וגם את שניהם. רשויות התיירות המקומית התערבו במשטרה והביאו לשחרורם של השניים.

חוליגנים תקפו שליחי „הנוער העובד" בוארשה

שליח „על המשמר" בפולין

וארשה.— קבוצה של בני נוער ישראלים הותקפה השבוע באחד מרחובותיה הראשיים של וארשה, על־ידי קבוצת צעירים, על רקע לאומני.

הנערים, חברי הנוער העובד והלומד, סיירו ברחובותיה המרכזיים של וארשה שרה, שירים ישראלים והניפו את דגל ישראל. הדבר עורר את זעמם של בני נוער מקומיים, והם החלו לקלל את הישראלים ופתחו עמם בתגרת ידיים. רק לאחר התערבות של המשטרה ואנשי הביטחון שככה הסערה. איש מבני הנוער מישראל לא נפגע, וראשי המשלחת העריכו שהתגרה היתה עם שיכורים וחוליגנים ואינם סבורים שהיה לה רקע אנטישמי.

רמזי חורי סירב לומר "40 שנה לשחרור עכו" – ולא ידליק משואה ביום העצמאות

עתיים

מותמר שעבן חבר מועצת עיריית עכו, מוותיקי העיר ואב לחמישה עשר ילדים, ידליק בליל יום העצמאות אחת מ־12 המשואות באיצטדיון של עכו, במקומו של רמזי חורי, פעיל רק"ח, שאמור היה להדליק המשואה, אך היתנה את השתתפותו בטקס בהשמטת הקטע „במלאות 40 שנה לשחרור עכו".

חורי, שהוא חבר מועצת העירייה הגיש לראש העירייה, אלי דה קסטרו, נוסח נאום שרצה לשאת לאחר הדלקת המשואה, וסירב לציין שהמשואה מודלקת, לא רק לרגל 40 שנות המדינה, אלא ל־40 שנות שחרורה של עכו.

פוגורליץ' חלה – צלילי זמרה יחליפו את הפסנתר

במבצע בזק שינתה התזמורת הפילהרמונית הישראלית את תכניות הקונצרטים שלה בבריכת הסולטן במוצאי יום העצמאות ובכיכר מלכי ישראל במוצאי שבת — עקב מחלתו של הפסנתרן איוו פוגורליץ' שהיה אמור לנגן בשני קונצרטים אלה.

הזמרים האורחים אשר הגיעו לישראל לביצוע פרק הסיום מתוך הסימפוניה התשיעית של בטהובן, התגייסו למשימה, וישירו אריות ידועות מתוך אופרות מפורסמות: בירושלים, ישיר הבאס, מריוס רינצלר, הטנור ריצ'ארד ורסאלה, הסופרן מאריוס מארטין. וזמרת המצו־סופרן, זהבה גל.

זהבה גל הישראלית, המתגוררת בשנים האחרונות בארה"ב, תשתתף גם בקונצרט במוצאי שבת בתל אביב.

הטקס בוארשה הפך לאירוע ישראלי מרגש

שליח „על המשמר" בפולין

לאחר הטקס הרשמי ליד מצבת הזיכרון ללוחמי גטו וארשה, בהשתתפות חיילים פולניים, הסבו אלפי ישראלים ויהודים את הטקס לאירוע ישראלי מרגש. דגלים של ישראל הונפו ליד האנדרטה, מעשה ידיו של הפסל רפופורט. הרב איסר פרנקל אמר קדיש, וכל הנוכחים שרו את „התקווה" ואת „אני מאמין".

200 סטודנטים ערבים הפגינו בוארשה נגד ישראל

רויטר, סי"צ, סט"א

וארשה. — סטודנטים ערבים, חלקם רעולי פנים, ערכו אתמול תהלוכת מחאה בוארשה, בזמן הטקסים לציון יום השנה ה־45 למרד הגטו.

כ־200 מפגינים, שאחרים מהם כיסו את פניהם בכאפיות, עברו בתהלוכה ליד קבר החייל האלמוני, כשבידיהם כרזות בערבית ובפולנית „שימו קץ לקטל".

המפגינים הערביים אמרו כי הם מתכוונים גם להניח זר פרחים ליד האנדרטה הראשית לזכר גיבורי מרד גטו וארשה, עם הכתובת: „מקורבנות ההתקוממות הפלשתינית — לקורבנות מרד גטו וארשה".

הערבים הפגינו בשעה שנציגים פולניים ומשלחות יהודיות מישראל ומ־25 מדינות אחרות הניחו זרי פרחים ליד אנדרטאות הגטו ואתרים אחרים מימי מלחמת העולם השנייה, ביום האחרון לטקסים הרשמיים לציון מרד הגיטו.

שני צעירים, שנשאו על החזה דגלי אש"ף ושם פלשתין, הורחקו אתמול בצהריים מבית המלון שבו מתאכסן השר נבון.

בבירור שערכו גורמים ישראליים התברר, כי הפלשתינים ביקשו להפריע לטקס הרשמי ליד האנדרטה לחייל האלמוני, ולמחות על השתתפות נציג רשמי של ממשלת ישראל בטקס, אך הדבר נמנע מהם, והשר נבון התכבד להניח את הזר מייד אחרי שנציגי ממשלת פולין הניחו את הזר.

לבוטיק טובהל'ה
דיזנגוף 220, תל־אביב
דרושות מוכרות
אחרי צבא – עדיפות ליוצאות קיבוץ
תנאים מצויינים – לפנות במקום

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 19.4.88

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים יציגים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	
סל מטבעות	1	—	—	1.7099	1.7313	1.7185
דולר אמריקאי	1	1.52	1.59	1.5543	1.5737	1.5623
מרק גרמני	1	0.92	0.96	0.9358	0.9474	0.9397
לירה סטרלינג	1	2.89	3.02	2.9384	2.9751	2.9567
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2754	0.2788	0.2765
ין יפאני	100	1.23	1.28	1.2485	1.2641	1.2562
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8332	0.8436	0.8377
פרנק שווייצרי	1	1.11	1.16	1.1302	1.1443	1.1362
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2659	0.2692	0.2669
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2525	0.2557	0.2536
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2431	0.2461	0.2441
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3905	0.3954	0.3925
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2603	1.2761	1.2668
דולר אוסטרלי	1	1.12	1.21	1.1627	1.1772	1.1687
ראנד דר' אפריקאי	1	0.44	0.60	0.7275	0.7366	0.7312
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4473	0.4529	0.4489
שילינג אוסטרי	10	1.31	1.37	1.3290	1.3456	1.3375
לירה איטלקית	1,000	1.23	1.31	1.2583	1.2739	1.2638

40 נפגעים לאיראן בהתנגשויות עם הכוחות האמריקניים במפרץ

עיתונאים: חמישה טילי „סילקוורם" איראנים החטיאו פריגטה אמריקנית ● טהראן מגייסת מתנדבים לקרב על חצי־האי פאו

דפנה ורדי (בריטניה), רויטר, סי"צ

דובאי.— פעולות שננקטו על־ידי ארה"ב נגד איראן, הביאו בעקבותיהן יום עמוס תקריות ימיות במפרץ, ועתה מאיימים שני הצדדים בפעולות צבאיות נוספות בעקבות העימות הצבאי החמור ביותר ביניהם.

חמישה טילי „סילקוורם" מתוצרת סין נורו מאיראן לעבר כח־משימה ימי אמריקני, שבו היו גם עיתונאים.

הטילים עשו את דרכם לעבר אוניות מלחמה אמריקאיות, שבראשן פריגטת־הטילים „ג'ק ויליאמס". אך החטיאו את מטרותיהם.

הכתבים על סיפון „ג'ק ויליאמס" מסרו, כי כאשר נתגלו הטילים האיראנים על מסכי המכ"ם, שינתה זו מייד את נתיבה ופתחה בירי לעברם. אף אחד מארבעת הטילים הראשונים לא התקרב לאוניות, אולם החמישי חלף במרחק קצר מהפריגטה ופגע באסדת־קידוח רחוקה.

רייגן: המצב במפרץ נרגע

הנשיא רייגן אמר אתמול כי נראה שחלה רגיעה במצב במפרץ, והוא מקווה כי לא תידרש פעולה צבאית אמריקנית נוספת נגד איראן.

רדיו טהראן מסר, כי לאיראן היו יותר מ־40 הרוגים או פצועים בקרב הימי עם אוניות המלחמה האמריקאיות ביום ב'.

איראן הכריזה כי תגמול לעיראק ולארה"ב לאחר המהלומות שנחתו עליה בחצי־האי פאו ובמימי המפרץ.

מפקד הצי האיראני אמר כי 15 איש נהרגו ו־29 נפצעו באניית המלחמה „ג'ושאן", אשר לדבריו „נלחמה עד לכדור האחרון נגד אניות ומטוסים".

רדיו טהראן טען כי הצי האיראני הצליח להפיל ביום ב' מסוק אמריקאי במפרץ, ואילו הפנטאגון אישר כי מסוק אחד מדגם „קוברה", ובו שני אנשי צוות, נעלם ביום ב' במפרץ בעת שהיה בטיסה שגרתית.

איראן תקפה ביום שלישי ספינה של איחוד הנסיכויות הערביות, למחרת ההתנגשויות עם הצי האמריקאי. ספינות תותחים איראניות מהירות תקפו ופגעו קשה בשעות הצהריים באוניית־אספקה בת 12,000 טונות. לא היו נפגעים.

מקורות ספנות מסרו אתמול כי הצי האמריקני הפסיק זמנית את הליווי של מכליות כוויתיות, ומניפות את דגל ארה"ב, עד שתפוג המתיחות עם איראן.

אוניית צרפתית גילתה מוקש

אוניית צי צרפתית גילתה אתמול בשעות אחרי הצהריים מוקש ימי בדרום המפרץ הפרסי — נמסר ממקורות ספנות באזור. המוקש נתגלה במרחק כתשעים ק"מ דרומית למגדל הקידוח של סאסאן — אחד משני מתקני הנפט האיראניים אשר הותקפו ביום ב' על־ידי אוניות צי אמריקאיות.

מתנדבים איראניים יצאו לחזית פאו

מתנדבים רבים מכל אזורי אירן מצטרפים עתה לחזית בחצי האי פאו, לאחר שעיראק הודיעה ביום ב' כי שבה וכבשה את חצי־האי מידי הכוחות האיראניים, מסר אתמול רדיו טהראן.

איראן גם אישרה, כי טילים עיראקיים פגעו אתמול בערים קום, איספהאן ושיראז, וכי נהרגו ונפצעו אנשים רבים.

הספינה הבריטית היתה במקום הלא נכון

משרד החוץ הבריטי הביע אתמול בפני מיופה הכוח האיראני את מחאתה החריפה של ממשלת בריטניה, על הפגיעה בספינת הנפט שלה אשר נעשתה „ללא כל התגרות ובניגוד לחוקי חופש השיט הבינלאומיים."

מיופה הכוח האיראני, לא ניסה להצדיק בראיון ב„בי.בי.סי" את הפיגוע בספינה הבריטית, והסביר ש„המטרה היתה לפגוע בכלי שייט אמריקניים, אך הספינה הבריטית היתה במקום הלא נכון"...

פראוודה מגנה

ביטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה" גינה אתמול את ההתקפות האמריקניות על אסדות הקידוח האיראניות במפרץ, ותיאר אותן כ„פעולות בנדיטים שנועדו לקיים את ההשפעה המערבית בנתיב המים בעל חשיבות אסטרטגית".

ספינות איראניות מנסות להשתלט על הדליקה במסופי הנפט שנפגעו בהתקפה האמריקנית (צילום: אי. פי.)

מחנק וסירחון בתוך המטוס החטוף; החוטפים ביקשו גלולות נגד שלשול

נבחרת הכדורגל של כוויית ואחיו של השליט הציעו את עצמם כבני ערובה במקום חטופי המטוס

רויטר, סי"צ

אלג'יר. — חוטפי המטוס הכוויתי, המחזיקים בחטופים 15 יום, ביקשו אתמול להעביר להם גלולות נגד שלשול. לא ברור אם הגלולות נועדו לחוטפים עצמם או לבני הערובה.

לפי שעה אין סימן להפשרה בקיפאון במשא ומתן. חוטפי המטוס הודיעו אתמול אחר הצהריים כי הם מתכוונים למסור הודעה, אולם מתווך שתואר כ„אישיות חשובה" מיהר לתוך המטוס, בניסיון לסכל את כוונתם.

נציג בכיר של נמל התעופה שרצה בעילום שם דיווח על המתרחש במטוס. „ממש מסריח שם בפנים. שום מטען לא נפרק מהמטוס. יתכן שמדובר שתוצרת חקלאית שנרקבה".

אתמול הציעו אחיו של שליט כוויית ו־52 שחקני נבחרת הכדורגל של כוויית מלוויהם, לתפוס את מקומם של בני הערובה במטוס. הנבחרת נמצאת עתה במאלזיה. לא נתקבלה תגובה על הצעה זו באלג'יר.

סוכנות הידיעות של כוויית מסרה, כי „החוטפים ממתינים להנחיות מחו"ל, לגבי צעדם הבא".

נציגים של אש"ף, שהשתתפו במאמצי תיווך קודמים עם החוטפים מקיימים קשר עם קבוצה שיעית פרו־איראנית בלבנון. עיתונים בכוויית מסרו כי הם גם מקבלים הנחיות מטהראן, באמצעות ציוד מיוחד במטוס.

הטרוריסט עבאס עלי חמאדי נדון בגרמניה לשלוש עשרה שנות מאסר

הורשע בחטיפה ובניסיון להפעיל לחץ על הממשלה, לשחרר את אחיו הטרוריסט מוחמד חמאדי

רויטר, סי"צ, אי.פי.

דיסלדורף.— בית המשפט הגבוה בדיסלדורף גזר אתמול 13 שנות מאסר על עבאס עלי חמאדי, יליד לבנון, שהיה שותף לחטיפתם של שני אנשי עסקים ממערב גרמניים בביירות: שמידט, ששוחרר בספטמבר 87', וקורדס שטרם שוחרר.

השניים נחטפו בינואר 87' כדי להפעיל לחץ על ממשלת בון, שתשחרר את אחיו של עלי חמאדי, המצפה עתה למשפטו, לאחר שהואשם בפירטיות אווירית ובניסיון לרצח.

בית המשפט הרשיע את עבאס עלי חמאדי, בן ה־29 בשני סעיפים של חטיפה, ניסיון להפעיל לחץ על הממשלה והחזקה בלתי חוקית בחומר נפץ.

התביעה נגד עבאס חמאדי התבססה על שתי ראיות — טביעות האצבע שלו על מכתב ששלח שמידט לאמו, ושיחות טלפון שערך מביירות לגרמניה המערבית, ובהן אמר „הגרמני בידינו".

גזר הדין של בית המשפט חמור מהעונש שדרשה התביעה, אחת עשרה וחצי שנות מאסר. סנגוריו תבעו לשחררו, בטענה ששולחם, שקיבל אזרחות מערב גרמנית, אשם רק בעבירה שולית של אחסון חומר נפץ.

בית המשפט העליון האמין לעדויות, כי עבאס חמאדי פעל בשם קבוצה של מוסלמים שיעים, אשר תכננה את החטיפות, במאמץ למנוע את הסגרתו של מוחמד חמאדי לארצות־הברית.

בעולם רואים במשפט שהתנהל נגד חמאדי, אחד משישה חבנים של משפחה לוחמים שיעים, אות להחלטתה הנחושה של בון לנקוט עמדה תקיפה נגד הטרור.

עלי חמאדי בתום משפטו (צילום: אי. פי.)

דוקאקיס לפני ההכרעה בניו־יורק:

פעולות ארה"ב נגד איראן מוצדקות בתנאים הקיימים

איי פי, רויטר, סי"צ

ניו־יורק.— אתמול נפתחו הקלפיות בבחירות המוקדמות במדינת ניו־יורק, אשר תוצאותיהן עשויות להכריע את המירוץ במפלגה הדמוקרטית.

ההצבעה החלה לאחר מסע בחירות אותו תיאר ג'סי ג'קסון כ„מפלג מאוד ואלים".

מתוצאות הבחירות בניו־יורק יתברר אם ג'סי ג'קסון מסוגל לגייס תמיכה חזקה גם בקרב בוחרים לבנים.

מייקל דוקאקיס אמר אתמול בתגובה על פעולות הממשל נגד ספינות איראניות במפרץ, כי מעשיה של ארצות־הברית הם „מוצדקים בתנאים הקיימים", על סמך העובדות הידועות לו. הוא הוסיף, כי הקהילה הבינלאומית צריכה לקבל לאחריותה את הפסקת מלחמת־איראן עיראק.

ברוכר, שבמדינת דלאוור ניצח ביום ב' ג'סי ג'קסון את יריבו מייקל דוקאקיס, בבחירות פנימיות שהתקיימו באחת המדינות הקטנות בארצות־הברית. ג'קסון זכה ב־45 אחוז מן הקולות, דוקאקיס ב־27 אחוז, וסנטור גור בשני אחוזים.

לתוצאות הבחירות אין בדרך־כלל השפעה על התוצאות הסופיות של בחירת מועמד המפלגה הדמוקרטית.

האם יסתירו המדים את מיניותה של כוכבת „חנה סנש"?

ארנון יפה (צרפת)

פאריס. מרושקה דטמרס היתה מלכת הארוטיקה הפראית בצרפת. עכשיו היא מגלמת את הלוחמת חנה סנש בסרטו של מנחם גולן, המגיע למסכים בישראל.

הסרט צולם בהונגריה ובישראל, וחולל הפתעה בצרפת. הכוכבת דטרמס קנתה לה תהילה בתפקידים ארוטיים נועזים. היא נתגלתה בגיל 19, בסרט „כרמן" של ז'ן לוק גודאר. „היא נושמת כמו הר געש", הוא אמר. „זו הכרמן שלי".

המוני צרפתים נהרו לאולמות ההקרנה לראות את מרושקה מאוננת במקלחת. איך תגלם את חנה סנש? היא יודעת לשחק באבריה המגומחים והקשים כמו רמבו המשחק בשריריו, וגולן בחר דווקא בה בתום חיפושים נואשים.

איך תגלם דטמרס לוחמת ומשוררת רגישה ואמיצה כחנה סנש? האם חזרה בתשובה? או שמא הפך גולן את הגיבורה היהודיה לדמות ארוטית מגרה?

גולן הלביש אותה במדי פרטיזנים. הגוף מכוסה. האם די בזה כדי להכניסה לעורה של חנה סנש? שפתיה של דטמרס פשוקות תמיד. עיניה מסגירות אותה גם בתחפושת הלוחמת היהודיה. האם גולן יכובו סיפור חיים כביר בסרט עלוב?

„החרם על מוצרים מישראל פוגע בחקלאים אנשי שלום"

כתב „על המשמר" בקופנהגן

יותר ויותר ישראלים מחוגים שונים מצטרפים עתה למאבקם של שוחרי השלום בישראל. ביטוי מרשים להתנגדותם לכיבוש נותן במאות פעולות מחאה נגד מדיניות היד החזקה של ממשלת השיתוק הלאומי."

דברים אלה אמר לטיף דורי, מזכיר הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני, באסיפה רבת משתתפים בקופנהאגן מטעם ידידי ניר־אוטולוק וארגון ידידי הקיבוץ. בהמשך דבריו, שלל ל. דורי את החרם בדנמרק על מוצרים חקלאים מישראל, אומר שזה פוגע בחקלאים, יהודים וערבים כאחד, שרבים מהם אנשי שלום.

העיתון „פוליטיקן", שהוא הנפוץ ביותר בדנמרק, פרסם בהבלטה ראיון עם דורי והדגיש, שהוא עלול להישפט למאסר בראשית החודש בגלל פגישותיו עם אנשי אש"ף ברומניה.

דורי, שהוזמן לסקנדינביה ע"י ארגונים יהודיים וציוניים שונים, פתח את סיורו בפגישה שוומנה על ידי סטיב אנדרסן, שר החוץ השוודי.

היום ב־11 לפנה"צ צפירת דומייה לציון יום־הזכרון לחללי מערכות ישראל

היום, בשעה 11 לפנה"צ תישמע בכל רחבי המדינה, צפירת דומייה בת שתי דקות לציון יום הזכרון לחללי מערכות ישראל.

אם תהיה אזעקת אמת, יושמעו צפירות עולות ויורדות

ועדה המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
ראשון־לציון

תאריך: 20.1.88

הודעה לפי סעיף (1)149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנה בזאת הודעה כי הוגשה לוועדה המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 16 בגוש 6287 רחוב שיבת ציון, לפי תכנית מיתאר/ תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים א' ומותר לבנות עליה בית מגורים 2 דירות.

בקשת בעלי החלקה הקלה למבנה עוד 6%, הקלה בקו בניין צידי 10%.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ביצן, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון־לציון

הלי"ש לשיא לעומת הדולר

רויטר

ניו־יורק.— שער הלירה שטרלינג הגיע ביום ב' לשיא שלא היה כדוגמתו מאז סוף 1981, לבסוף נאלץ הבנק הפדרלי של ארה"ב להתערב, כנראה לפי בקשת בריטניה.

הבנק המרכזי של ארה"ב החל במכירת לירות שטרלינג בשעות אחר הצהריים בניו־יורק כאשר שער המטבע הבריטי הגיע ל־1.9050 דולר. שער הנעילה של יום ו' היה 1.8895 דולר.

שער הדולר הגיע אתמול ל־1.6605 מרקים. במקביל נסחר הדולר עם תום העסקים ביום ב' ב־124.25 ין יפנים לעומת 123.95 ביום ו' עם נעילת העסקים.

הלירה שטרלינג הפכה למטבע מבוקש לאור שערי הריבית הגבוהים יחסית, שאפשר לקבל בבריטניה. המשקיעים גם מצביעים על הצמיחה הנרחבת בכלכלה הבריטית, המעודדת רכישת לירות שטרלינג.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי להוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 69 בגוש 8215 רח' זמנה מס' 15 בתיירנה, כהקלה עד 6% בניה. את התכנית מס' 483/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

על היום
20.4.88

אל כל מלחמותינו — אנחנו יוצאים

כשצה"ל יצא לפעולה בסמוע, היינו בנח"ל מוצנח וחשבנו, איך זה שלא קראו לנו? ללא הבדל בהשקפות פוליטיות - תחושת ההחמצה היתה כללית. חשבנו, הם, המבוגרים, גמרו לנו את המלחמות. אנחנו נידונים לעידן של שלום... ■ אבל כבר ביוני 67' (חודשיים אחרי השחרור מהשירות הסדיר) היינו בין כובשי ירושלים, כובשי רמת-הגולן... ומאז לא הפסקנו להילחם ■ והבן שלי בעוד שנתיים יוצא למלחמותיו, והוא לא חושש שלא הותרנו לו מלחמות

לוי מורב

בקיץ 1966 היינו בנח"ל המוצנח. מן הבסיס בסיבוב ביל"ו יצאנו למסעותינו. יורה יורה, יורה אינו יורה, מכה בעקב המחסנית, דריכה של חבריה האף.אן. אינו יורה, מחסנית החלף, גם ביום, 22 שנה מאוחר יותר, אם תעירו אותי באמצע הלילה אחזור על התרגולת בדיוק.

מחלקת חבלה של הגדוד יוצאת לחופשת שבת. אוטובוס בסהרה. חלום על אקפולקו לא יכול להיות יותר מחופשת שבת בלב מסע האלונקות הבלתי נגמר. במוצאי שבת מספרים לנו בקול ישראל, שצה"ל פעל בסמוע. פעולת תגמול, משהו בנוסח שנות החמישים, אבל עם שריון וחיל אוויר.

ביום ראשון לפני השעה עשר בבוקר בבגדי אלף, כומתה אדומה על הקודקוד. מקטרים. איך זה שלא קראו לנו. לנו, הכי טובים, הכי מאומנים, הכי חכמים ונח"לאים למי ששכח. איך יצאו לפעולה כזאת בלעדינו.

והחמור ביותר: התחושה שזה לא יחזור. שאת ההזדמנות שלנו לקחת חלק בדבר האמיתי (ואז לא היה קוקה קולה) פיספסנו. ללא הבדל בהשקפות פוליטיות — תחושת ההחמצה היתה כללית. מה נספר לילדינו ולנכדינו? ולנערות מה נלחש באוזן? בקיצור, הרגשנו כמי שבאו עד לברז, אבל לשתות לא שתו.

גדלנו על המיתוסים של מלחמת העצמאות, מגש הכסף ופרקי אליק, ספר הפלמ"ח ויגאל אלון, יצחק שדה. צמחנו עם חסמבה, הבלשים הצעירים, דול וורן, ג'ק לונדון, מארק טווין, טרזן, גרי קופר, "דבר לילדים", ילדי המערות וארטיק מרובע שוקולד חלב. מיבצע סיני, שאף פעם לא הצלחנו לקרוא לו "קדש", היה בשבילנו משהו מהילדות. חפרנו תעלות בשורות הראשית של יפו. תירגלנו ירידה, לא היו אז מקלטים, להפירות. ולא הפסדנו אפילו יום לימודים אחד.

במקום שעון קניתי את ספר מלחמת סיני ולמדתי אותו בעל-פה. שפיפון מעופף בסיני, פרישת צניחתם ומלחמתם של הצנחנים במיתלה היתה שגורה אצלי בעל-פה. זהו, היתה התחושה הכללית. הם, המבוגרים, גמרו לנו את המלחמות. יותר לא יהיה לנו צ'אנס להוכיח את כוחנו ואת גבורתנו. זו כמה תמימים, כמה ילדים השבויים בדמיונות של גבורה.

במשחקים במערות ובכוכים של יפו העתיקה צברנו מגינים (מיכסים של פחי-אשפה מפח מבריק) חניתות, חרבות עץ וקשתות וחיצים. פעם היינו לוחמי בר-כוכבא ופעם חיילים בצבאו של יהודה המכבי. ובין מלחמות הלאום ניהלנו גם מלחמות שכונתיות ללא ביסוס לאומי (גם אצלנו וגם אצל היריבים בלטר נערים ערביים). נערי האינתיפאדה יכולים לבוא וללמוד מאיתנו פרק במלחמת אבנים, קלע ורוגטקות. הצלפים שבינינו היו מסוגלים לפגוע ביונה בשעת מעופה.

אנחנו נידונים לעידן של שלום. ולכן לקחנו את האימונים כל כך ברצינות. לא הפסקנו לרוץ, חגור נשק אישי, נשק מחלקתי, נשק פלוגתי, שקיות טי.אן.טי. עשר מחסניות טעונות ב-18 כדורים (ח"ש נותב מורעל — כמאמר הליצנים). רובי אף.אן. היורים רק בודדת, עוזים בעלי קת מתקפלת, לבנים מרוב ברזלית ושחור מחלודה, פק"ל עם שק שינה, דלי בד, גרוניקים, מימיית נפט, שתי מימיות בחגור, פצעים כחולים כרוניים על המותניים, צניחות קרביות עם כל הציוד הקרבי בלילות חשוכים, נחיתות מן הים, השתלמות חבלה, הנחת מוקשים, פירוק מוקשים, מילכודים, דקר פגיון ונפצים בקופסת בקליט.

הפכנו למכונת מלחמה יעילה ולפעמים אפילו מפחידה.

המחשבה שפיספסנו את ההזדמנות הרגה אותנו. כעסנו שלקחו אפסנאים וטבחים ונהגים, אבל אותנו, את מחלקת החבלה של גדוד — 50, השאירו לבלות שבת בחיק המשפחות. כאלה היינו, כעבור שנה לא שכחו אותנו. ביוני 67' כמילואימניקים (חודשיים אחרי השיחרור מהשירות הסדיר) היינו בין כובשי ירושלים, בין כובשי רמת-הגולן ומיתחמי אום-כתף. בקיצור, קיבלנו את המנה הראויה של הרג, שכול וגבורה. החשש, שנפסיד את ההזדמנות לתרום את חלקנו לפרקי הגבורה של עם ישראל, התפוגג מבחינתנו לנצח. ומאז לא הפסקנו להילחם.

בינואר 67' יצאנו לבקעת הירדן. בלי מוצבים עם מיזוג אוויר ושולחנות פינג-פונג. עם דרכי עפר וללא כבישי אספלט. בלי גדר המערכת וללא שדות מוקשים. זרוקים בר בשטח, בגשם, בקור עיסתי. התחלנו את הסאגה של מילואי הבקעה. בקיץ של אותה שנה, חודש וחצי ביריחו, וב-68' בג'יפטליק, ב-69' במוצבי הדרך וב-70' שוב ביריחו.

ואז, אחרי ספטמבר השחור, העבירו אותנו לעזה ולסיני, ואפילו עד התעלה הגענו. ומי שלא הספיק להיות גיבור ב-67', קיבל את ההזדמנות שלו באוקטובר 73'. והפעם לא זרקו עלינו סוכריות בעפולה כמו ב-67', והפעם לא גמרנו את המלחמה עם הרוג אחד בכל הגדוד, והפעם לא רצינו להיות גיבורים.

הבן שלי היה אז בן שנה וחצי, וקיווינו שאולי זאת תהיה האחרונה. אנחנו, פחדנו שלקחו לנו את כל המלחמות, ביקשנו שזאת תהיה האחרונה. והיא לא היתה. ואנחנו שוב בגולן. הפעם במה שקראו אז המובלעת. בחימרית ובקור בשלג. והנופלים הראשונים והכאב, הכעס, לא על הערבים, אלא על הפוליטיקאים היהודים. אתם יודעים אילו.

ובמלחמה עצמה מתל-שמס לתל-מסחרה ומשם לחרמון הסורי והישראלי. ואחר-כך ליקוק הפצעים וחזרה לחצי שנה למובלעת בית-ג'אן וחימרית, והתילים וההפגזות והמארבים ופתיחת הצירים היומיומית. וזה לא נגמר. וזה לא דומה, אפילו לא כהוא זה למלחמות ההן, של הילדות ברומאים וביוונים. וזה אפילו לא דומה ליבש ולרטוב של הנח"ל המוצנח. ואין בזה הוד, ואין בזה יופי. רק כאב וסבל ויאוש, ועבודה קשה ושחורה, ולא רואים את האור.

ואחר-כך זה נגמר. ואנחנו לא חזרנו לעולם להיות מה שהיינו. משהו בנו מת, יחד עם בני ורפי וניסים. משהו בנו מת יחד עם פניה האמיתיות של המלחמה. עם הטנקיסטים השרופים, שכאשר הם מתים הם נראים אותו דבר. עם לוחמי גולני הצעירים, חסרי חתימת הזקן, על מורדות החרמון "הישראלי".

ועכשיו האינתיפאדה. ובן-אחותי נשלח לעזה כחייל בגבעתי. והבן שלי בעוד שנתיים. אני לא מאמין, אבל בעוד שנתיים הבן שלי יצא למלחמותיו. והוא לא חושש, שלא הותרנו לו מלחמות. הוא יודע במין וודאות, המקפיאה את דמי ומקוממת את כולי, שגם הוא ילחם את מלחמתו ואת מלחמתי ואת מלחמתם. ואני שונא את עצמי ולא סולח שלא הצלחתי למנוע זאת. שלא הצלחנו, אחרי 40 שנה להפסיק את זה. ולא יעזרו לכם כל התירוצים, וההסברים והניתוחים. זהו הכישלון שלנו. זה הכישלון שלי. אם גם הוא יצא למלחמתו, מה הועילו מלחמותינו. ובני וניסים ורפי אינם. והילד שאיננו לבני והילדים שישנם לרפי ולניסים, יצאו גם הם למלחמתם.

חג שמח ו...מעונן

הגשם חזר, תפס אותנו כבר בבגדי-הים ■ המלקוש יורד במאי, אבל הוא לא מתחייב על תאריך... אליהו העליון, חזאי תורן

ורד לוי

בקושי הספקנו לגנוב יום או שניים של שמש ולהיזכר בריחו הטוב של הים. איכשהו עוד הצלחנו גם להוריד את בגדי הקיץ מהבוידעם, להעיף אליו את שמיכות הפוך ולסלק את כל השטיחים, כשהחורף פתאום חזר.

הקמ-באק שלו היה מהיר והחלטי: קור. גשם. רוחות אימים. סוף אפריל או לא סוף אפריל, אותו זה לא מעניין. הוא החליט לחזור.

חזאי תורן, אליהו העליון — מה זה צריך להיות? מה זה פה, שיקאגו?

העליון: "לא שיקאגו ולא שום דבר מיוחד. זוהי תופעה רגילה ושכיחה לגמרי."

— מה זאת אומרת רגילה, הרי היינו כבר בבגדי-ים על הגג, כשפתאום התחיל לרדת גשם!

העליון: "צר לי לשמוע, אבל זה לא משנה את העובדה שבחודש אפריל עוד יורדים פה ושם גשמים."

— ובכל זאת...

העליון: "הסיבה לתהפוכות האחרונות היתה חדירה של אוויר קר מהצפון, מאיזור הבלקנים ומתורכיה. הדבר גורם לחוסר יציבות באיזור שלנו, שיכולה להתבטא הן בחמסינים ומיד לאחריהם בירידה מהירה של הטמפרטורות ובגשמים."

— אז מתי יתחיל הקיץ באמת?

העליון: "אנחנו לא מתחייבים על תאריך. בדרך כלל יכולים לרדת גשמים באפריל ואפילו במאי. מסטטיסטיקות שנתיות אפשר ללמוד שהמלקוש, הגשם האחרון, יורד במאי ובשבועות כבר אין גשמים. אבל תמיד יכולות להיות הפתעות."

— מה מצפה לנו בימים הקרובים?

העליון: יש אפיק רום בשכבות האטמוספירה העליונות, וזה אומר שוב, חוסר יציבות ומזג אוויר הפכפך. במילים פשוטות — שבוע של שינויים בלתי צפויים. יש לנו יסוד סביר להניח, שמחר ומחרתיים עוד ירדו ממטרים פזורים ותהיה ירידה בטמפרטורות. במהלך השבוע יהיה קריר יותר מהרגיל לעונה זו של השנה, והתחזית הצפויה לסוף השבוע היא — מעונן חלקית. חג שמח!

טיול נעים. וקחו בחשבון: שבוע הפכפך

על הפרק

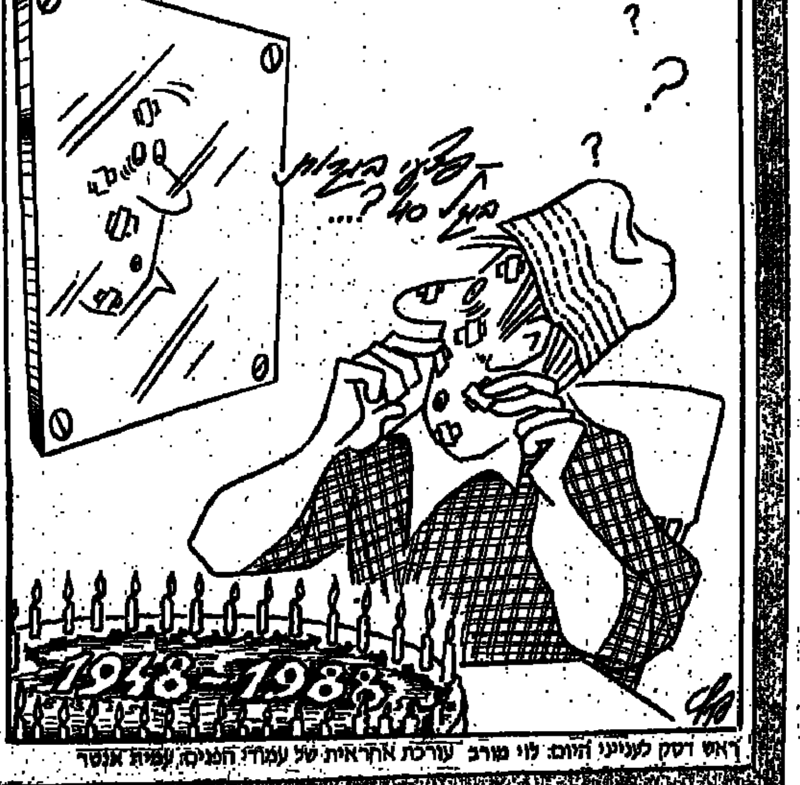

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב עורכת אחראית של עמודי המגזין: עמית אנסר

בשדה מוקשים

אברהם אדן ("ברן"): חלמנו על ארץ-ישראל יפה, לא חשבנו על חברה חומרנית ■ נתן שחם: התחרותיות היא סם מסוכן של החברה המערבית, שהזרקנו לנו ממנו במינון גבוה מדי ■ לוחמי תש"ח על התקוות של אז והמצב היום

רונית מורגנשטרן

לפני 40 שנה הם לחמו את מלחמת השחרור של המדינה שבדרך; בחורים צעירים בתוך תקופה הרואית, שבכוחות דלים הצליחו להדוף את צבאות ערב הפולשים ולממש את חלום הציונות — מדינה עברית. כיצד תיארו לעצמם אותה מדינה עברית שבדרך? למה ציפו, למה קיוו? על איזה מדינה חלמו וכיצד הם מסכמים את החלום היום לאחר 40 שנה?

אלוף (מיל') אברהם אדן, "ברן", היום מבקר המשטרה, היה בתש"ח מפקד פלוגת חיל-רגלים בפלמ"ח, בנגב המערבי. אחר-כך היה אחראי על מרחב "גבולות", שכלל ששה ישובים ולאחר-מכן השתתף כמפקד פלוגה בחטיבת הנגב בשחרור הנגב עד אילת. ב-48' חלם על ארץ ישראל יפה, היום הוא נשמע מאוכזב: "בתחילת המלחמה לא חלמנו על מדינה בדרך — יותר חששנו שארצנו היא הולכת לאבדון. היה מצב קשה מאד בזמן הפלישה של צבאות ערב — היתה מלחמה לחיים ולמוות. כשהתחלנו כבר להתקדם במבצעים, היה ברור יותר, שהרעיון של המדינה-בדרך הולך ומתממש. אז טיפחנו תקווה למה שמכונה ארץ ישראל יפה. הכל היה רווי התלהבות. חשבנו שהרוח ולא החומר מעצב את פני המדינה, אבל לא כך המצב. לא חשבנו שתהיה לנו חברה חומרנית, חשבנו על חברה חופשית, ליבראלית, פתוחה, שערך הצדק יהיה חשוב לה, חברה בה אחד למען כולם וכולם למען האחד — מדינה קצת שונה מהאחרות, מקום שטוב ומיוחד לחיות בו. נכון, שמרכיבים של הפגעים הקיימים היום, היו קיימים כבר אז, אבל לא חשנו בהם. יחס מפלה למיעוטים או חומרנות בוטה, היו בבחינת לא-לגיטימי. ידענו שבתחום הפיתוח — תעשייה, חקלאות, מדע לא יהיו בעיות. כבר אז היתה התפתחות בלתי פוסקת בתחום החקלאות והיו ניצני תעשייה. לא היתה שום סיבה שלא נהיה מדינה מפותחת בתחומים אלה.

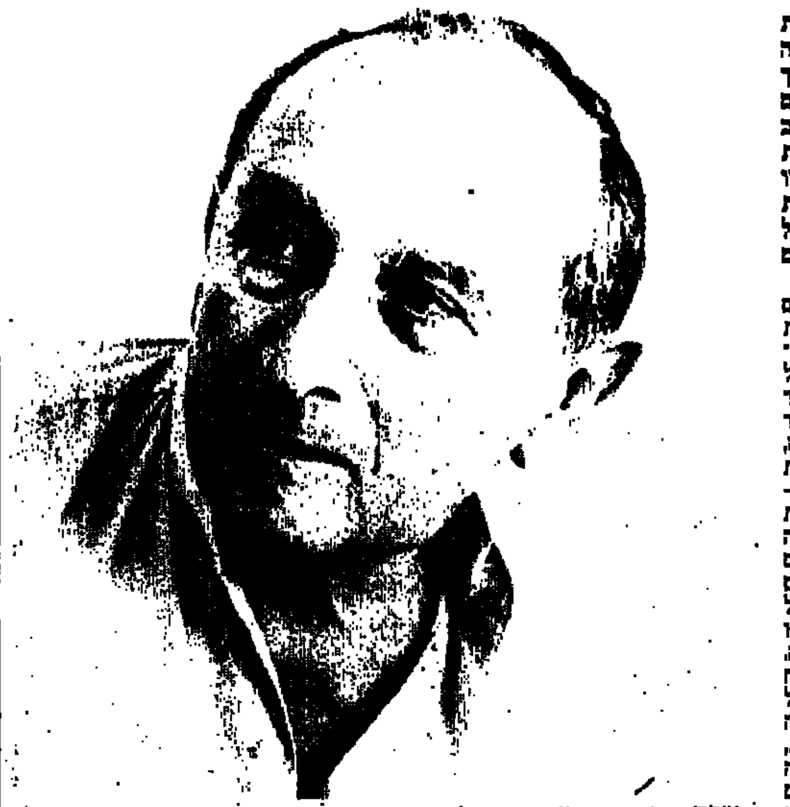

שחם. ייתכן שהייתי סנטימנטלי. (צילום: בועז לניר)

מה שבכלל לא חזיתי, זה הגבלת המגזר החילוני על-ידי המיעוט הדתי ואת המשקל הפוליטי של המגזר הדתי בשלטון במדינה".

סיוט שהתגשם

נתן שחם, היום סופר ומנכ"ל ספריית הפועלים, היה בתש"ח מלווה שיירות, קצין הסברה של הפלמ"ח ועורך עלון הפלמ"ח בחזית הדרום שרת במודיעין.

אצל שחם החלום לא היה אלא סיוט שנתגשם: "האמת היא, שלא הספקתי לחלום, כי כבר במרץ 48' כתבתי תחזית קודרת בצורת סיפור שהיה אחר-כך למחזה סמלי על שבעה שנקלעו לתוך שדה מוקשים. לי היה חשש מהיעדר סולידריות — ברגע שנדרג את עצמנו ונשלם עבור מה שקודם היו מתנגדים לו, נוותר על הסולידריות, ואז נהיה כדורכים בשדה מוקשים, שסימל את הקפיטליזם. כי להבדיל משדה הקרב, בשדה מוקשים כאשר נהרג חבר שלך, יש פחות מוקש אחד וסיכוייך לחיות גדלים. בקפיטליזם, כשלאחד יש פחות אז לשני יש יותר. חששתי שזה המצב שלקראתו אנחנו הולכים ושנהפוך אויבים זה לזה. יתכן שהייתי סנטימנטלי בקשר לערכי תנועת העבודה. לרוע מזלי, התאמתו התחזיות שלי כבר בסוף המלחמה — הצבא עצמו הפך לשדה תחרות. פרוץ על כיבודים ודרגות. החברה הפכה להיות תחרותית לעומת חברה של עזרה הדדית, שייחדה את הישוב העברי טרם קום המדינה ופתאום נתפסה כמין מחלת ילדות של מדינה בדרך. התחרותיות היא סם מסוכן של החברה המערבית, שהזרקנו לנו ממנו במינון גבוה מדי. בכך התגשם הסיוט שלי בצורה יוצאת מן הכלל.

כן, הייתי אופטימי לגבי פיתוח המדינה — לא חששתי שנפגר אחרי החברה המערבית וכך אמנם קרה. אבל אודה, שלא ניחשתי שתהיה לנו מלחמת תרבות עם הדתיים — את זה לא חזיתי.

הייתי פסימי לגבי המצב הפוליטי שלנו כאן. הנס שלנו היה, שבמלחמת השחרור המ"כים היו בני 19, המ"מ בני 21 המ"פ בני 23 ומפקד הפלמ"ח (יגאל אלון) היה בן 29. אילו הם היו מבוגרים יותר, היו מנסים לנתח את המצב הפוליטי ומגיעים למסקנה שאי-אפשר לנצח את הערבים.

עורמה איכרית

מבחינת השמאל המצב הפוליטי היה סביר — בריה"מ היתה מעוניינת בקיומנו, והיינו בטוחים גם בארה"ב, בזכות היהודים שם, גם כשחזרה בה מן ההכרה בנו. היתה לי תחושה של בטחון שתהיה מדינה, אולי מדינה לא סימפטית, אבל נהיה במדינה שלנו ויהיה בסדר. גם אז חשבתי שצריך להגיע להסכם עם הערבים ולאורך השנים עד היום אני סבור כך. תמיד טענתי, שצריך להפעיל עורמה איכרית, כלומר — כשיש סכסוך קרקעות, מוטב להציע פשרה כשהסכין על צוואר-הזולת ולא על צווארך, כי אז תפול בחלקך חלקה גדולה יותר. איני בטוח שנוכל להחזיק עוד זמן רב את הסכין הרחק מצוארנו."

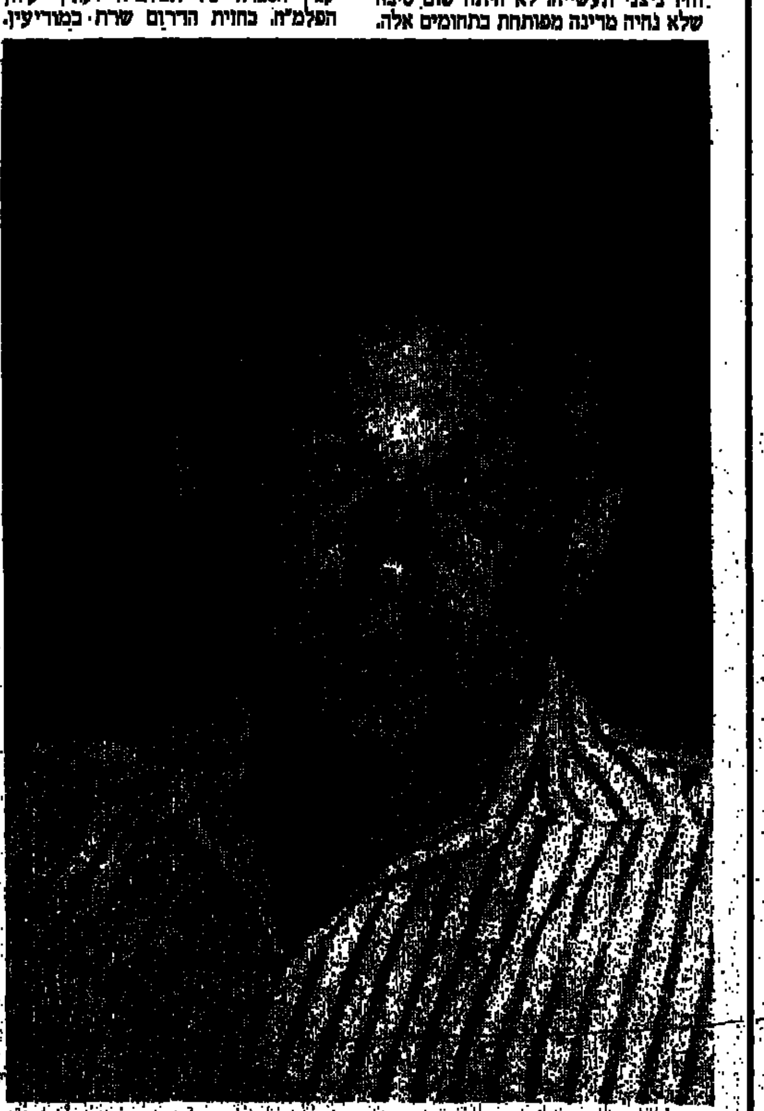

ברן: מה שבכלל לא חזיתי (צילום: בועז לניר)

חג שמח. עם שמחה מבוקרת

אף על-פי-כן: לחגוג

במשך ארבעים שנה קמה כאן מדינה מודרנית, שחובה לראות את הישגיה בכל התחומים, על אף המשברים והמגרעות המתלווים לגידולה

מארק גפן

שאל אותי ידיד בימים אלה שלפני חג העצמאות: "האם תוכל לחוש בשמחת החג הזה נוכח המציאות הקודרת וסימני השאלה הגדולים לגבי עתיד קיומנו? האם מצעדי צה"ל והעצרות החגיגיות, הנאומים מלאי הפאתוס, הדגלים המתנוססים מעל הבתים, חידוני התנ"ך וכל שאר הזיקוקים כנהוג מדי שנה ביום הזה — האם כל אלה יוכלו לנתק אותך מן הנעשה בשטחים, מגילויי השירוף הלאומני, מהעדר תקווה, כי נצליח להבטיח לעצמנו עצמאות של שלום?".

אני מנסה להשיב לו כמו לרבים בציבור השרויים בדכאון. אם הייתי צריך לערוך ניתוח נפשי של אזרחי ישראל כראייתם את המצב בארץ, הייתי מחלק אותם באופן סכימאטי לשלוש קבוצות: יש לא מעט ישראלים הבורחים מן המציאות. הם בוחרים לעצמם את פינתם הפרטית, ודואגים לקיומם האישי והמשפחתי, ואת השאלה הלאומית, הקיומית, משאירים לאלה שבידם להחליט. זהו אסקפיזם מסוגים שונים, אך עיקרו מתמצה באי-רצון להיות מעורב, ובמגמה להרחיק מן התודעה את המתרחש בארץ. הסוג השני הם המיואשים. אלה הסבורים, כי אין תקווה לשינוי. הללו עורכים חשבון פשוט ולכאורה הגיוני, האומר בערך כך: בלי שלום נשקע במלחמות אין-סוף. שלא לדבר על הקורבנות, ולא לעולם מובטח לנו הנצחון. מדינות ערב צברו כוח ונשק חדיש ובכמויות אדירות, סוריה מדברת על התקרבות לאיזון אסטראטגי עם ישראל. במלחמה הבאה העורף יהיה חשוף לפגיעות הטילים לטווח ארוך, מן הסוג שמתעופפים כבר בין בגדאד לטהראן. ובכן, אומרים המיואשים, גם השלום נראה כמטרה שלא ניתנת להשגה, וגם מלחמה עתידה תדרוש קורבנות הרבה. אם תחפש הגדרה לקבוצה זו של אנשים, הרי רובם ככולם ממוקמים בצד השמאלי של המפה הפוליטית. לא בהכרח מוגדרים מבחינה מפלגתית, אך אלה השפויים חסרי האמונה בעתיד, הם אינם מאמינים שיחול מפנה בתוך העם, גילויי הקנאות מפחידים אותם, ואת המאבק למען שינוי רואים כחסרי סיכוי.

הקבוצה השלישית — אלה הם אנשים היודעים את המטרה, המאמינים בדרכם ואף מוכנים להאבק למען השגת הרוב בציבור. תמצא אותם באגף הימני והשמאלי כאחד. מה שלא נגיד על הימין, הרי הוא אינו בין המתייאשים. אני שולל שלילה מוחלטת את תפיסתם הלאומנית, את עיוורונם הפוליטי, את אש השנאה שהם מבעירים בין שני העמים. אבל אני מתקנא בבטחונם העצמי ובנחרצותם להאבק על מה שהם רואים כ"שליחות לאומית".

באותה קבוצה נמצא גם המחנה השפוי, כל אלה שהם בעד פתרון מדיני ומוכנים לשלם מחיר טריטוריאלי בעד השלום. על פי כל הסקרים אין כל ספק, כי בצורה זו או אחרת מדובר במחצית הציבור, במחצית העם. זה לא מספיק להכרעה, אך זהו מחציתו של העם, משקל-נגד לאותה מחצית שהימין מצליח עדיין לשלוט בתודעתו, ביצריו. לפי דעתי, התיקו הזה אינו מקור ליאוש, להרמת הידיים, אלא דווקא בסיס לתקווה. אני מבקש לברוח ממליצות ומדיבורים שחוקים, אך לעתים גם מיעוט קטן, ההולך בדרך נכונה, יכול להשפיע על רובו של העם. הצרה עם "המחצית השפויה" היא, שעדיין אין בתוכה הכוח המדליק את האמונה בסיכויי המאבק. אין גם מנהיג שהעם ירצה ללכת אחריו. בכל שאין אני מתלהב מהשפעת המנהיגים, הרי שאיני יכול להתעלם מהשפעתם המכרעת בקורות העמים. לא פעם מזכירים את דה-גול, אשר בהכרעתו הוציא את צרפת מאלג'יריה, ואילו אצלנו מדברים בגעגועים אל דויד בן-גוריון, על אף המחלוקות הפוליטיות, שעורר בזמנו כמעט בכל החוגים בארץ, לרבות במפלגתו שלו, במפא"י. אבל בן-גוריון ידע מתי לקבל את ההחלטה על הקמת מדינת ישראל, שגבולותיה הפורמאליים על פי החלטת האו"ם ב-1947, היו קריקטורה עלובה של ישראל בגבולות הקו הירוק, גבולות 1967. הוא ידע, כי זאת שעה של הזדמנות הסטורית שאולי לא תחזור על עצמה, והעז להקים מדינה מקוטעת כזאת. והעם צהל בחוצות, ולא שאל אותו מה עם נחלת אבות, עם ארץ-ישראל השלמה. בן-גוריון גם ידע להתקפל בעקבות מבצע סיני, והגם שהכריז באותם ימים על "מלכות ישראל השלישית", הוא גם נתן פקודה לסגת מכל השטחים שצה"ל כבש במבצע הזה.

לא, אין היום מנהיג כזה בארץ. אבל יש לנו מחצית של העם המוכן לתמוך בקביעת עצמאותנו, בדרך של ויתורים והדברות עם מדינות ערב, ובעיקר עם העם הפלשתיני. למה ניכנע לייאוש? מה עוד, שחסרה לנו פרספקטיבה הסטורית, חסרה לנו גם הסבלנות בדרכנו לעצמאות האמיתית. 40 שנה זה לא מעט, אבל בשביל חידוש העצמאות המדינית של העם, שלא ידע מדינה משך אלפיים שנה — זה מעט מאד. לאמיתו של דבר, אנו רק בראשיתה של המדינה, והסטוריון של העתיד יכלול את המאבק הנוכחי בתוך העם כחולייה של מלחמת העצמאות המתמשכת עדיין. במשך 40 שנה קמה כאן מדינה מודרנית, שחובה לראות הישגיה בכל התחומים, על אף המשברים והמגרעות המתלווים לגידולה.

לכן, תשובתי לידידי שאינו יודע אם אפשר לחגוג השנה את יום העצמאות היא — בהחלט כן. לחגוג בשמחה מבוקרת, מתוך ראיית של הסכנות שעדיין בדרכנו. לחגוג — אף-על-פי-כן.

תרבות ואמנות
בעריכת עלינא תורי

מחול ראשון

יחסים מוסיקאליים

גיורא מנור

לחקת המחול „בת־שבע" מופיעה בתוכנית ובה שתי יצירות שהן בגדר בכורות ושתיים ותיקות יחסית. שלוש מאלה — „קרוע..." ו„קנטטה 78 — בכל שעת יקיצה" מאת דאג וארון ו„תרגילים בקאנון ב־3/4" מאת מארק מוריס — מצטיינות בחוש מקורי ובמציאה תנועתית, ובעיקר במוסיקאליות בולטת, לעומת ה„בולרו", לצליליו המוכרים כל־כך של מוריס ראוול, שחיבר יגאל פרי. כי „בולרו" זה קיים בניתוק כמעט גמור מהמקצב ומתנופתה של המוסיקה החוזרת המשורות „בולי" ראוותנות שאינה יוצרת חוויה אצל הצופה. (עוד מעט נראה שוב מה יודע לעשות מוריס בדואר ב„בולרו"...).

אחרי פתיחה מאכזבת זו בא תור עבודתו החדשה של וארון, לפי מוסיקה מאת מלחין ניו־יורקי, כריסטופר הייאמס־הארט, שנוצרה בארץ, וניכר בה המתח הנפשי המאפיין את חיינו בימים עצובים אלה. יש בסגנונו של וארון מיזוג נאה ומודרני מאוד בתחושתו בין תנועה יום־יומית, כאילו ריאליסטית, ומסגרת צורנית מופשטת. בלטו בין חמשת הרקדנים איציק גלילי וטליה פז (שהיא חדשה בלהקה, ובתה של הרקדנית הוותיקה נירה פז), גם ביכולתם הטכנית וגם ב„מחול עד הסוף", ללא מסרות והעמדת פנים. אולי חברו כאן יחד האינטנסיביות הישראלית עם המרץ הניו־יורקי ויצרו מחול נאה ומרגש, חדשני וכן כאחד.

עבודתו השנייה של דאג וארון, לפי המוסיקה של י.ס. באך (קנטטה מס' 78), רבת משתתפים יותר ויש בה מהאווירה, האפרוריות היחסית והרצינות המוסרית של שנות ה־40, המיוצגות על־ידי שמלות כהות עם דוגמה צנועה וחולצות ומכנסיים אפורים לגברים, שעיצבה חמרה זולטה. התאורה של קוין מק־אליסטר, על ורקוריה הצבעוניים, לא הלמה, לדעתי, את האיפוק התנועתי האופייני לשימוש זה במוסיקה החזקה כל־כך של באך. השימוש בספסלים וקבוצה הניצבת רומם הזכירו במקצת את הפתרונות הבימתיים שמצא בשעתו ג'ון נוימאייר ל„פאסיון של מתיאוס" שעיצב בבאלט של האופרה של האמבורג.

מסתבר, שבעזרת תחושה מוסיקאלית נכונה וחוש מידה ומעט יראת כבוד כלפי המוסיקה אפשר להשתמש גם בבאך...

את שתי היצירות של דאג וארון מתחשק לראות יותר מפעם אחת. הן עשירות בפרטים ורב־שכבתיות, ומורכבות זו תתגלה ביתר שאת בצפייה נוספת. חוששני, שבגלל שיטת המנויים של הלהקה ייעלמו יצירות אלה חיש מהר מן הבימה, וזה יהיה חבל.

גם „תרגילים בקנון ב־3/4" מאת מרק מוריס, יצירה משעשעת ולעיתים מעוררת גלי צחוק ממש, אפשר ליהנות יותר מפעם אחת. גם כאן ניכרה מוסיקאליות רגישה. גיי אונן כ„ציר המרכזי", המעיף כלאחר־יד את הרקדניות הקופצות לצדדים או תופס את תנופת ריצתן הזעירה (שהיא תוספת חדשה וטובה ללהקה) באוויר, כאילו נדבקה שם למשהו בלתי נראה, עשה את מלאכתו המדוייקת והמשעשעת בהבעה נייטרלית, כמספר בדיחות מנוסה שלעולם אינו צוחק מהבדיחות של עצמו.

מעניין, שהלהקה שנראתה כבדה למדי וחסרת מעוף ב„בולרו" הריקני, הבריקה כקבוצה ובתוכה הצטיינו יחידים, בשלושת המחולות האחרים שבתוכנית. כנראה שהחומר התנועתי המרתק ובעיקר המוסיקאליות הבולטת של שני הכוריאוגרפים האמריקנים היוו קרש־קפיצה לרקדנים, להמריא בעזרתו לרמה גבוהה.

„קנטטה 78 – בכל שעת יקיצה"

קונצרט ראשון

הבטחה בלבד

אביבה שלח

קונצרט התזמורת הקאמרית הישראלית בהשתתפות זמרי קאמרן בניצוחו של אורי סגל עם רן צמח (פסנתר). בתוכנית: בטהובן — קונצ'רטו מספר 1 לפסנתר ולתזמורת, אופ. 15; קופיטמן — „חרוזים פזורים" למקהלה ותזמורת (תמליל — י. עמיחי); היידן — מיסה ברוויס בסי במול מז'ור. בית החייל, 17.4.88.

„בוודאי עוד נשמע עליו בעתיד", אמרתי לעצמי אשתקד כשנקרא רן צמח הצעיר למלא את מקומה של פנינה זלצמן בביצוע הקונצ'רטו של שופן במסגרת החגיגות ליום הולדתו של ארתור רובינשטיין. באותה הזדמנות גילה רגישות יפה וטעם טוב שהבטיחו רבות. הטעם, בקונצ'רטו של בטהובן, נותרה ההבטחה בלבד. צמח גילה אמנם פסנתרנות יפה ומיומנת וגם מידה ראויה של בטחון עצמי, אבל בכוחם של אלה לא היה כדי לצקת גוונים חסרים ועדינות מתבקשת.

קדרות אופפת את „החרוזים הפזורים" של קופיטמן שזו להם בכורה עולמית. מוות וחידלון לצד אושר נסתר ביצירה קשה, מעמיקה וארוכה — אולי ארוכה מדי — מה שפגם החל משלב מסויים ברעננות הביצוע וההאזנה.

לעומתה נשמעה המיסה הקצרה של היידן רעננה ויפה ושבחים יאים גם לנגינת העוגב, מה שלא מתבקש כל־כך לתפקיד הסופרן הסולן בבנדיקטוס המסיים.

מוסיקה

הפילהרמונית בחגיגות העצמאות

[illegible]

קולנוע

משפחה שכזאת

„עסקי משפחה" – בקולנוע לב בתל־אביב

„עסקי משפחה" ויטמינים ביום ופריצות בלילה. פאני ארדן, ג'וני הולידיי וגיי מארשן

יעל ישראל

בשנות השישים היה הבמאי קוסטה גאווראס לתקוות הקולנוע הפוליטי הצרפתי. קונסטנטין קוסטה גאווראס יליד יוון, הפך לגולה פוליטי בשנת 56, כאשר נס מאימת המשטר בארצו והיגר לצרפת, אך מחוייבותו למולדתו השסועה קיבלה ביטוי בשנת 68 בסרט „Z", עטור הפרסים ואהדת המבקרים.

כמו הומניסט ואנטי־פשיסט, סרטיו הפוליטיים של קוסטה גאווראס מתעמקים בשחיתותם ובצמיתותם של משטרים פשיסטיים ובמלחמתו של הפרט באופורטוניזם ובשחיתות. „Z" עסק בגורלם של יווניים הלוחמים במשטר הדיקטטורי של מדינתם, „ההודאה" משנת 70' עסק בבגידתו של פעיל מחתרת בחברי המורדים, „מדינת מצור" שנעשה שנתיים אחריו, היה מבוסס על פרשת חטיפה פוליטית של פקיד בכיר בממשלה דרום אמריקנית (אותו גילם איב מונטאן שהרבה לעבוד עם קוסטה גאווראס), „מדור מיוחד" משנת 75' עסק בחבורת אנשי מחתרת צרפתיים שמואשמים על־ידי משטר וישי הפרו־נאציסטי בחיסולו של קצין גרמני בצרפת הכבושה. „נעדר" שנעשה בשנת 82 הוא סיפורו של סופר אידיאליסט (ג'ון שי שהופיע לאחרונה ב„חולמים" הישראלי) הנעצר, מעונה ונרצח בכלא דרום אמריקני. אביו (ג'ק למון), איש עסקים ליברלי, חושב בהתחלה שמדובר בסתם אי־הבנה. מעורבותו הולכת ומתעצמת בקנוניה הנרקמת סביבו ומוסיפה אותו לפרשת שחיתות פוליטית בה מעורבת גם ממשלת ארה"ב. קוסטה גאווראס עסק גם בסכסוך הישראלי פלסטינאי בסרטו „חנה ק." בו השתתף גם מוחמד בכרי. היה זה אחד מסרטיו החלשים של הבמאי.

סרטיו הפוליטיים של קוסטה גאווראס מצאו נתיבים ללבו של הקהל הרחב בעיקר מפני שהוא משתמש בז'אנרים קולנועיים פופולריים כמו מותחן ומיסתורין. אך מאז „נעדר" — נעדר מיצירתו המרכיב החשוב. העניין גם בסרטו החדש „עסקי משפחה" שייך לקצה הפחות מעניין של יצירתו. למעשה נוצר הסרט כבר בשנת 85, והוא מגיע אלינו באיחור של שלוש שנים. „עסקי משפחה", אשר שמו המקורי „התייעצות משפחתית" — מושג שיש לו טעם מיוחד בצרפתית המתנגנת — הוא סרט השייך ליצירתו הלא־פוליטית של הבמאי. שעשוע פארודי בסרטי גנגסטרים ובסרטי המשפחה. ניסיון לעשות פארודיה עם ניחוח צרפתי על „הסנדק". או, מה יקרה כאשר „הסנדק" ייפגש, נאמר, עם „המשפחה" או עם „מוכת ירח". הסרט מבוסס על ספרו של סופר צרפתי שולי בשם פרנסיס ריק, שעיבד את הרפתקאותיו הפיקארסקיות מעברו הפרום־ספרותי, בסדרת ספרים. ריק טוען שהוא שונא משפחות ואת התא המשפחתי בכלל, אבל היה שמח להשתייך למשפחה עליזה, משעשעת ומלוכדת כמו זו מספרו. מדובר במשפחה לכאורה בורגנית, אבל למעשה חסרת כל מוסר, כמעט שבטית. אמא חזקה וחמה (פאני ארדן היפה מ„המשפחה"), אבא נערי ויפה תואר (הזמר־שחקן ג'וני האלידיי), בנם המתבגר (לורן רומור) ובתם הקטנה המתוקה עם לשון חדה כתער (ג'ולייט רן). משלים את המשפחה ידידו של האב, פוקון המצחיק „השעיר והחייתי" (גיי מארשן). לכאורה משפחה פריזאית רגילה. נוסעים לחופשות בריביירה, שולחים את הילדים להסתפר, האב וחברו הטוב עושים ג'וגינג בשכונה, והאם פותחת בוטיק אופנה משגשג. שלווה משפחתית בורגנית — רק לכאורה.

המשפחה של קוסטה גאווראס היא קן של פריצות, נטולי רסן ופראיים, למרות כל גינוני התרבות הנימוסיים שלהם. המשפחה עוסקת בלילות בפריצות מקצועיות לבתים של עשירים, ממש כמו הגיבור הצרפתי, ארסן לופן. אך בימים הם מנהלים חיים כמו של כולם. האם מלעיטה את בני ביתה בכדורי ויטמינים, הבן משחק טניס ומתאהב בחשאי בילדת שכנים ענוגה, ומי בכלל יודע שבלילה הוא שותף לפריצות המתוחכמות של הוריו? כמו בסרט „חליפת ערב" של ברטרן בלייה, גם קוסטה גאווראס מנסה לתקוף את הבורגנות בקומדיה ששוליה שחורים. מנסה, אך לא מצליח. לא הולך עם המקבריות עד הסוף, נכנע לאילוצי הסתמיות. הוא נשען על כל הקומדיות הצרפתיות הקטנות וחסרות החשיבות, הבאות להנעים את זמננו. של בורגני הצרפתי כדרכו לוואקנס, גם המשפט הפארודי, האמור להיות שיאו של הסרט, „ניו־יורק אינה יכולה לחכות לנצח" אותו אומר האלידיי, בסגנונו המאנפף של בראנדו, כשובו מפגישה עם החברה בניו־יורק — לא עוזר לקוסטה גאווראס לעקוץ את הבורגנות השבעה, או לקבוע שיאים חדשים לפארודיה על סרטי הגנגסטרים. עירובי הז'אנרים בסרטו מחלישים את מה שהיה עשוי להיות ביקורת חברתית עוקצנית, בעלת אוריינטציה פוליטית. מה נשאר? החיננדלך של הילדים ממש ממיסים את הלב. פאני ארדן כובשת לבבות ביופיה האציל, ג'וני האלידיי וגיי מארשן הם צמד חמוד, והגיבה נורא יפה. הכוחה נוספת לרפרטואר של הקולנוע הצרפתי בן ימינו.

אופרה

ערפילי האופרה

טוסקה: מאת פוצ'יני בבצוע התיאטרון הלירי של צרפת

יוסי שיפמן

סיפור האהבה של טוסקה הזמרת וקברדוסי הצייר ברומא של 1800, היה — לצד סיפורי האהבה של מימי ורודולפו ושל מאדאם באטרפליי — תרומתו המובהקת של פוצ'יני לאוצר האופרה האמנותית ולפופולריות שלה בקרב שכבות אוכלוסייה שונות.

את איכויותיהן הפופולריות של היצירות, וביחוד של אריות מסוימות באופרות, ידעו גם המלחין וגם המו"ל ריקורדי. מחברי התמליל קבלו, שהם עובדים באפלה, במלים אחרות, הם הכינו טקסטים למלחין. הוא ביקש שינויים, אבל לא השמיע להם את המוסיקה. היו גם ויכוחים לגבי איכותה של המערכה השלישית. הוויכוחים היו, כמובן, בין שניים שידעו המלחין והמו"ל. פוצ'יני נכנס למעטה ההיסטוריה־טרגדיה שלו. כאמור, לבסוף האופרה היתה סיפור־הצלחה, והמשך — הלא הוא כתוב על ספר דברי ימי האופרה.

אותו ערפל, שסקר את מחברי התמליל של פוצ'יני, מלווה אותנו כאן בשעה שמדובר בהפקות היזומות על־ידי ז'אק יעקב. תמיד ישנם שמות אנונימיים לקהל. אין שמות סולנים, שאומרים משהו, ואם־כך התוצאה מצטיירת כמשהו, דרדה, מקרי. והרחק מן התרמית והאיכויות שמכתיבים היום סרטי הוידיאו האופראיים והסטנדרטים המקצועיים, שמכתיבות ההפקות האופראיות של הפילהרמונית, ושל האופרה הישראלית החדשה, כולל הכשלונות. כשעומד מאחורי ההפקה גוף מקצועי הוא מוכן גם לכשלון, מפואר ככל שיהיה.

אבל כאן, מה אנחנו הפרובינציאליים הקטנים, שיושבים בפינה נידחת של הים התיכון, יודעים על התיאטרון הלירי של צרפת? זה דבר אחר אולי? שתיאטרון לירי באיטליה ובצרפת הוא תיאטרון שמפיק אופרות. מי הם הסולנים? מי המנצח? המקהלה? וכו' וכו', שאלות שנשארות לטווח בערפל עד לביצוע הבכורה. תשובות אפשריות, תזמורת מודרגנת, מאלה המבונות בארה"ב PICKUP. מקהלה לא ידועה, הוכידו את נבחרת „צדיקוב" הישראלית וזהו.

איך ממלאים לעסק הזה את „היכל התרבות"? זאת כבר אמנות מסוג אחר, אמנות השיווק והמכירה, או בשמה האחר — „מה היינו עושים בלי ועדי העובדים?"

השאר ייכתב על־ידי מבקרי המוסיקה עם ימומנו.

מושל לבריס בטוסקה

רשות הקורא

הביקורת של גאולה

הביקורת הקשה שהטיחה חה"כ גאולה כהן ברמטכ"ל, אלוף פיקוד המרכז וצה"ל בפרשת ביתא, מעידה כאלף עדים על דרכה האידיאולוגית והפוליטית. המסקנות הראשוניות של צה"ל על מחדלים בתכנון ובביצוע הטיול על־ידי מארגניו לא נראו לה. כן ביקרה קשות את אמירתו של דן שומרון, כי בידי צה"ל אופציות שונות לכל החלטה ממשלתית על עתיד השטחים הכבושים — אבל לא היתה לה מילת בקורת אחת על אמצעי הענישה המיידיים שביצע צה"ל, הריסת בתי הכפריים וגירוש. אם החקירה לא הסתיימה, הרי גם המסקנות, ובוודאי גם הענישה נעשו בחיפזון. דין אחד ליהודים כלערבים. אך בעניין האחרונים, מילאה הגברת כהן פיה מים.

דן יהב, תל־אביב

מוות טבעי

בערב יום השואה נהרגו שני פלשתינים במהלך פיזור הפגנות מ„שאיפת עשן". בניהם ונכדיהם של ניצולי תאי הגאזים באירופה לא היססו להמטיר גאז, בכמות ובאיכות אשר יש בה כדי לגרום, ואכן גרמה בפועל — למוות בחנק.

מאחר שדיכוי התקוממות של עם מדוכא לא רק הרג בו אלא גם שקרים מלוא החופן, לא מהסס קצין בכיר בצה"ל להופיע על מרקע הטלוויזיה ולהודיע לעם ישראל ש„אנו אמונים על דיווח אמין" וכי „האנשים מתו מוות טבעי". כאסמכתא לדבריו הוא מביא את ממצאי המכון הפתולוגי באבו־כביר, שדיווחיו „האמינים" זכורים לנו היטב, הן מפרשת קו 300 והן בפרשת עינויו למוות של עוואד חאמדן מג'נין (בן 24). ולתזכורת, אחד הפלשתינים שמתו „מוות טבעי" בענן הגאז הנוכחי היה צעיר בן 21.

נפתלי אוריינר, ירושלים

לבריאות — אין לשכר הח"כים — יש

מה שמתרחש בשטח הבריאות והאישפוז אין לו אח ורע בשום מדינה מתוקנת. אין זו שערורייה זוהי טרגדיה של ממש, הגובלת בפשע לאומי. והעניין יש לו מחזוריות כל שנה ואין לזה הסוף, והסבל הנגרם לממתינים בתור לניתוחים — כ־40 אלף — אין לתאר.

מה בעצם דורשים הרופאים? הם רוצים להנהיג משמרת שנייה, לנצל את הציוד הרב המחליד, להקל על סבלם של החולים וגם לשפר את מצבם החומרי. הכל מקבלים את הטענות הצודקות של הרופאים. הנימוק שאין תקציב הוא צביעות שאין דוגמתה — לבריאות אין כסף, אבל להעלות את שכרם של חברי הכנסת באופן „אוטומטי", ולחלק שלל לכל מיני מוסדות שאיש אינו יודע את שמם — לזה יש!

חברינו במפלגת העבודה דאגו למסור את השמנת, קרי האוצר, לאיש שהחליט והצליח לחסל את קופת החולים, שנבנתה בעמל רב על־ידי הפועלים ורשמה במשך 70 שנות קיומה דף מפואר והיתה המשענת לציבור הפועלים. והיכן השדולה של חברי הכנסת של „העבודה", ובזה אני מכליל גם את חבריהן שלא מרימים קול זעקה לנוכח המתרחש וההסתדרות, במקום להיאבק נגד המגמות של אויב ההסתדרות, מתעסקת בשתדלנות ובתחנונים. אשר לשרת הבריאות, אם אינה מסוגלת לפתור את הבעיות בגלל סירובו של האוצר — חובתה להגיש את התפטרותה.

עד מתי זה יימשך?

אליהו גולדמן, רמת־גן

עתיד מסוכן

קל לחזות את עתידה של ישראל, אם כי יש חשיבות מכרעת מתי יעצר התהליך הזה. נתוני היסוד לקביעת התחזית אינם משתנים ולכן מדובר בתחזית וראייה ולא בנבואה. לפי תחזית זו, מגמת ההידרדרות תימשך, שלטונות ישראל ינסו בכל מחיר להגשים את שאיפתם לחיסול המשק התעשייתי והחקלאי, לגרימת אבטלה המונית והרס כל מערכות הבריאות והחינוך, ובעיקר להסית והגבירה ההרסנית של העם הממורמר להתחייב בה בגרימת מלחמה נוספת באיזור. תחילה כמאבק אלים טוטאליטרי ביהודה שומרון ועזה שידרדר במהירה למלחמה באזור ערבית אחת או כמות מזה.

זה האסון הצפוי לישראל, כפי שמאמים להגשימו בעלי הברית הפוליטיים במערך והמפלגות הנלוות אליהם. אך נוכח תחזית זו קיימת חשיבות מכרעת באיזו נקודה תתערבנה בתהליך המעצמות הגדולות, כדי לנסות ולמנוע את חורבנה הסופי של ישראל. עצירת התהליך ההרסני, עליה שוקדים מנהיגינו מהמערך והליכוד, חיונית כדי להציל את ישראל מחורבן גמור, ובלי כל ספק מודע לכך שר החוץ שולץ יותר ממנהיגי ישראל. אלא שנוכח מילוג הכוחות הפוליטיים בארה"ב הוא מתקשה לקבל תמיכה לנסיון לממן את ישראל ושהתוצאות הערביות לשולחן המשא־ומתן.

ישי נאור, שער העמקים

חוגים מקורבים
מאת דליה שחורי

אביב צפוף וחם

שר החוץ הסובייטי אדוארד שוורנדזה היה צפוי באזורנו השבוע. ראש הממשלה יצחק שמיר אף השתעשע ברעיון הזמנתו לישראל. אילו ידעתי ששוורנדזה היה נענה להזמנתי, אמר למקורביו, הייתי מזמין אותו. אבל שוורנדזה לא בא, לפליאת הכל, ועתה ברור שכבר לא יספיק לבוא — כפי שהודיע — לפני פגישתו עם מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ מחר במוסקווה. עתה סבורים, כי יבוא לאזור אחרי הפגישה עם שולץ ולפני הפגישה הבאה עם שולץ, המתוכננת לראשית מאי בוושינגטון או בז'נווה — לקראת הפיסגה בין רייגן וגורבצ'וב ב־29 במאי במוסקווה. בירושלים מעריכים, ששוורנדזה יגיע לאזור ב־1 במאי, או אם ירצה להיות בתאריך זה במוסקווה — למחרת.

מדוע לא בא השבוע? אחת ההשערות היא, על פי אינטרפרטציות מסויימות, שסוריה הראתה הסתייגות מאפשרות בואו, הן בשל אי התלהבותה מיוזמת שולץ והן בשל החשש, שאם ברה"מ תיכנס לתהליך, היא גם תתקרב לישראל. ייתכן שעוד סיבה היא היסוסיו של שוורנדזה באיזו מידה יש ביוזמת השלום, הנושאת את שמו של מזכיר המדינה האמריקני, גם הבטחת הישגים לברה"מ. בלשכת ראש הממשלה שמים דגש על אפשרות ההיסוס תוך יציאה מן ההנחה, שברה"מ זקוקה עתה להישג מדיני מהיר ובטוח, על רקע יציאתה מאפגניסטן, אותה משווים ליציאה הלא־הירואית של ארה"ב מוויטנאם.

בחוגים מדיניים אחרים סבורים, שברה"מ כבר החליטה להכנס לתהליך השלום — הן מתוך מצוקת אפגניסטן, הן מתוך הקשיים הפנימיים של המשטר, הנובעים מהגלסנוסט, שגורמים לברה"מ לרצות לקצר את החזיתות של סכסוכים אזוריים שהיא מעורבת בהם, והמזרח התיכון בכלל זה.

ברה"מ אינה מסתירה את מגמותיה, והדבר בא לביטוי בדברי גורבצ'וב לערפאת (זכות הקיום של מדינת ישראל אינה פחותה מזכות העם הפלשתיני להגדרה עצמית); בעובדה שניתן פרסום לדבריו אלה בסוכנות החדשות הסובייטית הרשמית טא"ס; בדברי שוורנדזה לפני החתימה על ההסכמים בעניין אפגניסטן, כי נפתחים סיכויים טובים מאוד לפתרון בעיית המזרח התיכון; בהצהרת שוורנדזה, שברה"מ אמנם תומכת באש"ף אך אין פירוש הדבר שהיא תתמוך בהכרח בדרך אחת של פתרון, ואחרון, בהצהרתו הפומבית של גורבצ'וב, כי הוא עומד להיפנות עתה לעיסוק במזרח־התיכון.

בלשכת שר החוץ מציינים, כי גבולות ההסכמה בין ארה"ב וברה"מ על יוזמת שולץ רחבים הרבה יותר מן הידוע וכי למעשה, חילוקי הדעות בין המעצמות הצטמצמו מאוד. ברה"מ כבר ירדה מזמן מתביעתה ל„ועידה סמכותית" ועתה היא רוצה להבטיח, שמעמדה וסמכויותיה בוועידה הבינלאומית יהיו שווים לאלה של ארה"ב. היא תובעת שמתכונת הוועידה תאפשר לה להעלות הצעות מטעמה כפי שארה"ב קבעה לגבי עצמה, שתוכל להעלות הצעות בנושא הסכם הביניים. על כך מתנהלים בירורים. מחלוקת נוספת היא דרישת ברה"מ, שדיווח הצדדים לוועידה ייעשה „בסדירות ובתכיפות מסויימות", לעומת ההצעה האמריקנית, שהדיווח יהיה „תקופתי".

מסתבר, שכבר בפגישת שולץ ושוורנדזה הקודמת הסתמנה הבנה רבה ביניהם בדיונים על המזרח־התיכון. שולץ השאיר את ריצ'רד מרפי לסכם נושאים עם פוליאקוב. השניים נפגשו ארבע פעמים והיו על סף הסכמה ממש כאשר בפגישה הרביעית חלה לפתע האטה בצד האמריקני. שולץ הורה למרפי לא להגיע לסיכומים ובירושלים היה הדבר לחידה. ייתכן ששולץ העדיף לנסות תחילה, לפני כל סיכום עם הסובייטים, לקבל את הסכמת הצדדים באזור, כלומר את הסכמת ישראל וירדן.

שולץ, כזכור, יצא מכאן בלי ששמע „לא" ליוזמתו, אך גם בלי שקיבל „כן". הוא הבטיח לבוא לסיבוב שיחות נוסף, שמועדו יגיע בוודאי אחרי הפגישה הנוכחית עם שוורנדזה. שני שרי החוץ, אם כן, יגיעו לאזור בקירוב. יהיה כאן צפוף וחם. נושא הדיונים של שולץ אתנו יהיה — ניסוח הטיוטה להזמנת הצדדים לוועידה הבינלאומית. אם שמיר ישתף פעולה, מה טוב. אם לא, שולץ פשוט ישאיר כאן טיוטת הזמנה — כפי שפעם השאיר כאן מכתב עם פרטי היוזמה האמריקנית — וייסע לדרכו. יהיה סיכום אמריקני־סובייטי על פנייה למזכ"ל האו"ם, ויום בהיר אחד תקבל ישראל הזמנה ממזכ"ל האו"ם להשתתף בוועידה הבינלאומית.

בור כרה ויחפרהו

[illegible]

ובעת ההיא - אין שגריר לישראל באו"ם

בנימין נתניהו עזב את כהונת השגריר באו"ם והותיר אחריו חלל ריק. הוא היה בולט מאוד, הפך את המישרה לנקודת זינוק להסברה אגרסיבית (ברוח עמדות הליכוד) בארה"ב, הראה, כמו אבא אבן בשעתו, מה אפשר לעשות עם תפקיד כשיש כישורים. הדעת נתנה ששמעון פרס יציע תחת נתניהו מועמד בעל כישורים בולטים, שיהיה לא פחות טוב ממנו ביכולת ההופעה בכלי התקשורת, אך טוב ממנו במסר המדיני.

פרס חשב שוב על מועמד־הנפל הנצחי שלו — אשר בן־נתן. לא ברור אם הוא גישש אצל שמיר או הסתפק בהערות ציניות שפורסמו על כך בעתונות. על כל פנים, מועמדות בן־נתן ירדה, אך עמה ירד גם הנושא. פרס החליט, שכיוון שאין סיכוי שכל מועמד שהוא יציע יאושר על־ידי שמיר, לא תאוייש הכהונה עד הבחירות.

וכשגריר יכהן מספר 2 במשלחת ישראל באו"ם יוחנן ביין. במלים אחרות, פרס החליט להפקיר את הקתדרה שיש לישראל באו"ם, אפילו בלי מאבק.

עמדת פרס היא יותר מתמוהה. שמיר לכל היותר יגיד לו „לא". לא מתים מזה. מה עוד, שבעונת בחירות „לאוים" של שמיר יכולים להיתרגם להון פוליטי, אם פרס יציע מועמדים טובים באמת. הוא חייב לגנוז את מועמדותו של בן־נתן, אך הוא יכול להעלות שמות אחרים. יועצו המדיני דר' נמרוד נוביק הוא מועמד שעולה על הדעת באופן אוטומאטי כמעט. המנכ"ל להסברה קולט אביטל כאילו נוצרה לתפקיד זה. אפשר לחשוב עוד על פרופ' שלמה אבינרי, על ח"כ דוד ליבאי. פרס צריך להציע. לכל היותר שמיר יאמר „לא".

המירוץ אחר הרוסים

[illegible]

אבו ג'יהאד וערפאת ● כוח שמרני או יד ימינו

השפעת הרצח

ימים אחדים לאחר הרצח של אבו ג'יהאד נראה המעשה פחות מזיק לתהליך השלום מכפי שנראה בתחילה. במבט ראשון היה נראה, שפרט למטרות הבטחוניות והפוליטיות, שהרצח היה אמור להשיג (פוליטיות: הרמת מורא"ל העם והתלכדותו סביב השלטון), הוא נועד להשיג גם מטרה מדינית: עיכוב תהליך השלום, אולי עד הפסקתו, שכן כל עיכוב עתה, בלוח הזמנים הקצר שעד הבחירות בישראל ובארה"ב, יכול להביא להקפאת היוזמה האמריקנית לפחות עד תחילת 1989.

עתה נראה, שמותו של אבו־ג'יהאד — מבלי להכנס להערכות בתחום הצבאי והבטחוני — יהיה כמעט חסר השלכות על התהליך המדיני. תהיה בוודאי האטה במהלכים של ברה"מ, ירדן ומצרים בטווח הקצר, אך בסופו של דבר יימשכו המגמות הקיימות ולאש"ף יהיה, אולי אף קל יותר לשתף־פעולה מאחורי הקלעים היום מאשר בעבר.

בשיחותי לצורך הכנת רשימה זו נתקלתי בהערכות השונות בין המומחים לגבי מקומו של אבו־ג'יהאד באש"ף. לפי הערכה אחת היה אבו ג'יהאד יד ימינו של ערפאת, מתואם עמו לחלוטין, ראש המחנה הפרגמטי באש"ף, שנתן לערפאת את הגיבוי למהלך המדיני. לפי הערכה זו מחליש הרצח של אבו ג'יהאד את האופציה המדינית של ערפאת.

לפי הערכה שניה היה אבו ג'יהאד אידיאולוג, כוח שמרני באש"ף, שבלם את יכולת התימרון של ערפאת. מישהו חיסל אותו ואת דיבוריו על מאבק מזויין עד השבת גרגר החול האחרון, לשיראנים הזקנים, הממשיכים לחלום על היום שבו יצרפו אליהם את סין. המחזיקים בהערכה זו אומרים, שעתה יהיה ערפאת משוחרר מחלק מהאילוצים שבגללם לא היה יכול להגמיש עמדות מעבר לקונצנזוס הנוכחי באש"ף, לקראת הסובייטים ויוזמת שולץ בכלל זה.

ניתוח המפה המדינית הכוללת מביא למסקנה, שיאסר ערפאת אמנם נחלש מרצח אבו ג'יהאד, אבל דווקא היחלשות זו עשויה להביא אותו לשיתוף־פעולה עם המהלך המדיני מהר יותר. ברה"מ היא היום משענתו הפוליטית היחידה ולכן אם היא תאמר לו לתת את הסכמתו להרכב החלק הפלשתיני במשלחת הירדנית־פלשתינית לוועידה הבינלאומית, הוא יעשה זאת. וכבר ראינו איך גורבצ'וב התחיל לרכך אותו בביקורו האחרון במוסקווה בעניין הכרה בישראל וקבלת החלטה 242. מבחינה זו, הממליטים על רצח אבו ג'יהאד באו לקלל ונמצאו מברכים.

התחיל ברגל ימין

מנהל לשכת העתונות הממשלתית, איש הליכוד יורם אטינגר, החליט לפתוח את כהונתו ברגל ימין ועשה מספר מעשים: הוא עצר את החלוקה לתאי העתונים, הרדיו והטלוויזיה של „דף מידע לחופש העתונות", המתפרסם על־ידי הפורום לחופש העתונות ולמען פתיחתו של העתון „דרך הניצוץ". העתון נסגר באורח שרירותי על־ידי משרד הפנים בחודש פברואר השנה, כתוצאה מכך קם הפורום הנזכר, וחלוקת דף המידע מס' 3 מטעמו לתאי התקשורת היתה פעולה לגיטימית בהחלט.

עד היום ראו מנהלי לשכת העתונות הממשלתית מתפקידם, ואני מתייחסת באורח ספציפי לשניים — זאב חפץ וד"ר ישראל פלג — לשרת את העתונות, הישראלית והזרה, בדרך העולה בקנה־אחד עם המקובל במדינות דמוקרטיות. כלומר, לא רק העברה ישירה של חומר הסברה דרך התאים, אלא גם מתן אפשרות שימוש בתאים לכל גורם המעוניין להפיץ מידע בכלי התקשורת. אטינגר החליט להפסיק זאת, ועד אגודת העתונאים בירושלים בודק את הדבר וייתכן שיחליט לפתוח תיבות מקבילות לכלי התקשורת ביוזמתו.

מעשה אחר: אטינגר הורה למתרגמי סקירת העתונות העברית היומית לאנגלית (דפים המחולקים יום יום לכלי התקשורת הזרים) לתרגם חומר „חיובי" בלבד, שאינו ביקורתי, שאינו תוקף את הליכוד. ידוע לי על מספר עתונאים ש„כתביהם" חדלו לפתע להיות מתורגמים לאנגלית והם נעלמו מאופק הכתבים הזרים.

ומעשה המעשים. ישראל, כידוע לכל, אינה מתייחסת לרצח של אבו ג'יהאד. לא מאשרת ולא מכחישה ומשאירה למבין להבין. מה עשה אטינגר? הוציא בולטין מיוחד לכתבים הזרים על חליל אל־וזאזיר (אבו־ג'יהאד) — מה שאש"ף היה צריך לעשות כמי שאחד מטובי בניו נרצח, או מה שמבצעי הרצח היו צריכים לעשות, אילו היו רוצים לחשוף את עצמם, כדי להשיג הכרה בעולם.

נוסף על הרמז הדק שבעצם הפרסום, הוסיף לו אטינגר פוסט־סקריפטום בזה הלשון: „נ.ב. מידיעות בכלי התקשורת עולה, כי בני משפחתו של אבו־ג'יהאד לא נפגעו". איזה מחסלים נחמדים ואיזה מליץ יושר מתוחכם. מעשיו הראשונים מציינים, שימנו מהר מנהל למנהל, לפני מעשיו הבאים.

[illegible]

חתני פרס ישראל

שושנה דמארי

שגרירה נאמנה

שושנה דמארי נולדה בתימן. הוריה עלו ארצה בהיותה בת שנה והתיישבו בראשון לציון. אמה זמרת, ואביה מורה בתלמוד־תורה. לשושנה חמישה אחים ואחיות. היא החלה להופיע עם אמה, ובגיל שלוש־עשרה עזבה את הבית והצטרפה לסטודיו „שולמית" ללימוד משחק ושירה, בהנהלת שלמה בושמי (לימים בעלה). בגיל חמש־עשרה הופיעה לראשונה כזמרת ברדיו (המנדטורי) ובהגיעה לשנתה השבע־עשרה הופיעה הופעת יחיד באולם „אוהל שם". היתה ממייסדי „לי־לה־לו" ו„הקברט הסטירי", שם פגשה במלחין משה וילנסקי שעתיד להלחין את רוב שיריה. שירה „בלניות" הפך בזמן המנדט לשיר מרי שיצר אי־נחת בקרב הצנזורים הבריטיים.

ועד השופטים מציינת בנימוקיה, כי שושנה דמארי בת תימן, מלווה בקולה את תולדותינו מאז ימי המדינה בדרך. היא שרה משירי המסורת של עדתה ומיטב הזמר העברי, פרי עטם של היוצרים מרדכי זעירא, נחום נרדי, נתן אלתרמן, יעקב אורלנד, חיים חפר, ידידיה אדמון, דוד זהבי ועמנואל זעירא. בהופעותיה בעולם היתה שגרירה נאמנה של תרבות הזמר הישראלי. תמיד חזרה ארצה, אל ביתה, אל קהלה שאהב אותה והעריצה, והקנה לה שם של זמרת לאומית. בעזרת יוצריהם של שיריה הצליחה שושנה דמארי לשלב את המזרח עם המערב, את המסורתי עם המודרני. בקולה החם והעמוק ובאישיותה הדרמטית והציורית היא כובשת את לב שומעיה ורואיה — מנערי הפלמ"ח של אז, ועד אסירי ציון של היום.

סשה ארגוב

50 שנות זמר

אלכסנדר (סשה) ארגוב נולד במוסקבה ב־1914, עלה ארצה ב־1934. דרכו המוסיקלית בארץ החלה בהתיישבות העובדת. במלחמת העצמאות כתב ללהקות הצבאיות (צ'יזבטרון) ואחריה ללהקת הנח"ל, ל„בצל ירוק", „לתרנגולים" ליוסי־חזקייהו, ועוד. כתב למעלה מ־1,000 שירים. בתחילת שנות החמישים החל לכתוב מוסיקה לתיאטרון — לתיאטרון הקאמרי, לתיאטרון חיפה ול„הבימה". הלחין למעלה מ־30 מחזות, ביניהם: מחזות מוסיקליים כ„שלמה המלך ושלמי הסנדלר" ומחזות־זמר לילדים.

סשה ארגוב פעיל בשדה הזמר העברי זה למעלה מחמישים שנה, מציינים השופטים, אריה לבנון, גיל אלדמע, יו"ר, ונעמי שמר. מאז עלותו ארצה היה פעיל בעיקר בהתיישבות העובדת, ואת הפריצה הגדולה לזמר העברי עשה בתקופת מלחמת תש"ח, כאשר כתב לחנים לשירי להקת הצ'יזבטרון: „הפלמחניק מחפש את המחר", „הרעות", „התופש תם", „לך למדבר", „יד לפה" ועוד. מאז ועד היום הוא מעשיר אותנו בנעימותיו המקוריות והערבות ואין ליחו נס והוא מחדש ומתחדש. בראשית שנות השישים שיתף פעולה עם נעמי פולני שהקימה והדריכה את להקת „התרנגולים". התיאטרון הקאמרי בהצלחה כבירה את המחזמר „שלמה המלך ושלמי הסנדלר" על־פי סמי גרונימן, פרי שיתוף פעולה של נתן אלתרמן וסשה ארגוב. סשה ארגוב הינו אמן בעל חותם אישי שאין לטעות בו, מלודיסט מקורי והרמוניסט מחונן. הוא מקובל ונערץ גם על היוצרים והמבצעים הצעירים בשדה הזמר העכשווי — אורה זיטנר, אריק איינשטיין ומתי כספי.

משה שמיר

מציאות והגות

משה שמיר נולד בשנת 1921 בצפת. בוגר גימנסיה „הרצליה" בתל־אביב. בשנים 1941־47 היה חבר קיבוץ משמר־העמק ואיש הפלמ"ח. בימי מלחמת העצמאות יסד וערך את „במחנה" שבועון צה"ל. בשנת 1948 הופיע הרומן הראשון שלו „הוא הלך בשדות". כיום מונה מכלול יצירתו עשרה רומנים, ארבעה קבצי סיפורים, שמונה־עשר מחזות (רובם נדפסו, תורגמו ובוצעו גם בחו"ל), קבצי מאמרים, אוטוביוגרפיה פוליטית („חיי עם ישמעאל"), ספר זכרון משפחתי („לא רחוקים מן העץ"), וספרים לקורא הצעיר. במשך עשרות שנים היתה ידו בייסוד ובעריכת כתבי־עת ספרותיים ובעריכת מדורים ספרותיים בעיתונות, אף כתב דרך קבע מאמרים רבים בנושאי תרבות וחברה, ציונות ומדיניות, וכן עשרות מאמרי ביקורת, בעיקר על שירה. בין הרומנים שכתבו הוא הלך בשדות; תחת השמש; כמו יריה; מלך בשר ודם; כבשת הרש; כי עירום אתה; הגבול; יונה מחצר זרה; הינומה הכלה; ילדי השעשועים.

ועדת השופטים קבעה, כי יצירתו של משה שמיר, הנובעת זה למעלה מארבעים שנה, מצטיינת בריבוי פניה, בעומק החדירה לנבכי נפש אדם, דור ואומה, בהווה וכעבר. ביכולת אפית רבת־היקף, בעושר לשוני המתחדש ומתגוון, ובמתן ביטוי לתהויות קולקטיביות של אומה מתחדשת. יצירתו משקפת ביתר שאת את עוצמתו של הסיפור הריאליסטי הבהיר, החד והעמוק, את העוצמה הגלומה ברמויות לוחמים וחולמים, אומבים וכואבים, את היכולת הבלתי מצויה לעצב סיפורת שיש בה שילוב נדיר של מציאות וסמליות, של חיים והגות.

חיים גורי

שירת היחיד והאומה

חיים גורי נולד בארץ בשנת 1922. סיים את לימודיו בבית־הספר החקלאי על־שם כדורי ולאחר מכן היה בפלמ"ח ובשליחות ה„הגנה" באירופה (1947). בין משתתפי המערכות בנגב בימי מלחמת העצמאות וב„חטיבת הנגב". לאחר המלחמה למד באוניברסיטה העברית בירושלים (1950־1953) ובסורבון בפאריס (1954). משורר, סופר, עיתונאי. מפרסם את שיריו מ־1943, ומופיע בקביעות בעיתונות ובכתבים ספרותיים. בעשור האחרון נטל חלק בעשיית סרטים מטעם „בית לוחמי הגיטאות", ביניהם „המכה ה־81", „הים האחרון" ועוד.

השופטים, פרופ' יהודה פרידלנדר, פרופ' ישראל לוין, יו"ר, ד"ר ראובן קריץ, מציינים בנימוקיהם, כי שירתו של חיים גורי, המשתרעת על־פני למעלה מארבעים שנה, מרובת פנים, מגוונת בנושאיה ובסגנונותיה האמנותיות, בעלת ייחוד אישי מובהק, ותו־זמנה ומאורעותיו כולט בה מאור. מראשיתה היא מבטאת, כדבריו של ביאליק ב„שירתנו הצעירה", את ה„אני" הפרטי של היחיד וה„אני" הכללי של האומה, משום מובלעים וכרוכים זה בזה כאחד, בד בבד עם פתיחותה ללשון המדוברת מתפתחת היסוד ההגותי ועולה בה כוחה של מטאפוריקה „מופשטת". שורשיה יונקים ממיטב היצירה העברית לדורותיה ומן השירה האירופאית המודרנית. בכל שלבי התפתחותה ובכל השינויים שחלו בה, ניכר תוהם אישיותו וסגנונו של יוצרה — בעמקותה, ביופיה, ברקיעותיה, בלהט הניב המיוחד שלה, באירותה הקסומה.

שושנה דמארי

סשה ארגוב

משה שמיר

חיים גורי

נתן גולדבלום

עדין שטיינזלץ

משה גושן

טדי קולק

ראובן הכט

אריה (לובה) אליאב

פרופ' נתן גולדבלום

הדברת מגיפות

נתן גולדבלום נולד ב־1920 בפולין, ובשנת 1938 עלה ארצה כסטודנט לבקטריולוגיה באוניברסיטה העברית. ב־1943 עם סיום עבודת ה„מוסמך" הצטרף לתחנה לחקר המלריה, המסונפת לאוניברסיטה העברית, בראש פינה. בתוך כך עסק בהדברת המלריה בקיבוצים, ביישובים היהודיים ובכפרים הערביים באיזור החולה. עם פרוץ מעשי האיבה ב־1947, הצטרף לכוחות ה„הגנה" בגליל, ומאוחר יותר לצה"ל, כקצין ביחידה לרפואה מונעת, בחיל הרפואה. ב־1951 קיבל תואר P.H.D., ומאוחר יותר נשלח על ידי הצבא לאוניברסיטת ייל בארה"ב להשתלמות במחלות נגיפים. בשובו ארצה נתמנה לסגן יו"ר המכון לרפואה צבאית בדרגת סגן־אלוף. בתקופה זו זיהה את הגורם האטיולוגי של מגיפה בקרב חיילים במחנות האימונים — כנגיף קדחת הנילוס המערבי.

ועדת השופטים, פרופ' מיכאל סלע, פרופ' אפרים קציר, יו"ר, ופרופ' יאיר אהרונוביץ מציינים בנימוקיהם, כי גולדבלום תרם תרומות מקוריות חשובות בתחום המחקר הבסיסי של שורת מחלות וגורמי מחלות נגיפיות, והפליא ליישם את הידע והניסיון שצבר.

הרב עדין שטיינזלץ

שערי התלמוד

עדין שטיינזלץ נולד בירושלים בשנת 1937. העיסוק בלימוד מקורותיה של היהדות מלווה את הרב שטיינזלץ מגיל צעיר. בצד לימודיו התורניים למד כימיה, מתמטיקה ופיסיקה באוניברסיטה העברית. כבר בבר הוסמך לרבנות וערך את אחד מכתבי־העת היחידים למחשבה יהודית. במשך שלוש שנים נמנה על קבוצת מחנכים־חלוצים אשר הקימה וניהלה בתי־ספר תורניים ביישובי העולים החדשים בנגב, עם שובו לירושלים עסק במחקר במסגרת „מוסד הרב קוק". במקביל עסק הרב שטיינזלץ בהוראה במסגרות שונות ובכתיבה לקהל מגוון — בעיתונות היומית ובפרסומים מדעיים. הוא נוטל חלק בתכניות רדיו וכמו כן מעביר שיעורים קבועים בחסידות, בקבלה ובתלמוד.

פרופ' משה גושן־גוטשטיין

הוראה ותורה

משה גושן־גוטשטיין נולד בשנת 1925 בברלין שבגרמניה. עלה לארץ בשנת 1939 ולמד באוניברסיטה העברית בירושלים בשנים 1942־50. משנת 1950 הוא מרצה ומלמד באוניברסיטה העברית בירושלים לשונות שמיות ופילולוגיה של המקרא. לאחר פוסט־דוקטורט באוניברסיטת אוקספורד (בשנים 1960־61) היה פרופסור אורח באוניברסיטת ברנדייס (1961) ובאוניברסיטה של ניו־יורק (1969־70), ובמקביל פרופסור למקרא ועברית באוניברסיטת בר־אילן. בשנת 1976 עשה כפרופסור אורח באוניברסיטאות ברנדייס והרווארד, ושוב בשנים 1987 ו־1988. ב־1982 היה מנהל המחלקה למקרא באוניברסיטה העברית בירושלים ומנהלם של המכון למילונאות והמכון לחקר המקרא באוניברסיטת בר־אילן.

בנימוקי ועדת השופטים, פרופ' עזרא ציון־מלמד, פרופ' מנחם אלון, יו"ר, ופרופ' אוריאל סימון, נאמר כי בנוסף להיותו בעל סמכא ראשון־במעלה בתחומים שונים, ניתן משה גושן בכושר מנהיגות מדעית, אשר מכוחו יזם והקים שלושה מכוני מחקר, שבהם שוקדים צוותים של חוקרים על מפעלים מונומנטליים. שידו של חוקר יחיד תקצר מלבצעם.

טדי קולק

ירושלים יומם ולילה

טדי קולק נולד בשנת 1911 בוינה שבאוסטריה. בשנת 1937 נשא לאשה את תמר שוורץ. בילדותו דבק בהתלהבות הציונית של אביו. הצטרף לתנועת־הנוער הציונית „תכלת־לבן" ולקח חלק בפעילויות ה„חלוץ" ותנועות־נוער ציוניות אחרות שבאוסטריה. עלה ארצה בשנת 1935 וב־1937 נמנה עם מייסדי קיבוץ עין־גב. היה חבר במשלחות חינוכיות לקבוצות ציוניות באירופה, פעל והצליח לשחרר 3,000 צעירים יהודים ממחנות ריכוז, שחורשו לעזוב את גבולות גרמניה, אוסטריה וצ'כוסלובקיה לאנגליה. ב־1941 עבר בסוכנות היהודית באנגליה תחת הנהגתו של דוד בן־גוריון. בשנים 1942־45 פעל עם המודיעין של בעלות־הברית בקשירת קשרים עם ארגוני מחתרת יהודיים בגרמניה ובשטחים הכבושים במרכז אירופה. ב־1943 פתח את משרדי הסוכנות היהודית באיסטנבול. פעל יחד עם המשרד האמריקני לשירותים אסטרטגיים ושירותי הביון האנגליים, למען ארגון הגירה בלתי־חוקית מאירופה ועזרה לארגוני מחתרת יהודיים במלחמתם נגד הנאצים.

ראובן הכט

תעשייה ותרבות

ראובן הכט נולד באנטוורפן ב־1090 למשפחה של „גרמנים בני דת משה". אביו הקים אימפרית ספנות ותובלה, וסניפי חברותיו על מחסניהם, ממגורותיהם ומיתקני הנמל שלהם היו זרועים בנמלי חריין ויובליו, מבאזל ועד רוטרדם ואנטוורפן. האב הועיד את בנו להיות יורשה ומנהלה של האימפריה הענפה, אך רודולף הנער (שם עברי לא ניתן לו, אף כי הוא נימול) החל בגישושים אחר זהותו היהודית, אשר העיבו על יחסיו עם אביו. בבית הספר היסודי חש בניכור כאשר נאסר עליו להשתתף בשיעורי הדת. בהגיעו לגיל מצוות תבע במפגיע שיקראו לו ראובן. כשניקרה לידיו ספרו של הרצל „מדינת היהודים" נתלקחה בו האש הגדולה של הציונות. לקסמו של הרצל נתוספה השפעת אישיותו הכריזמטית של זאב ז'בוטינסקי.

עם הקמת המדינה הגשים ד"ר הכט את חלומו: בניית ממגורה מודרנית בנמל חיפה.

אריה (לובה) אליאב

לוחם, מחנך, ציוני

אריה (לובה) אליאב נולד בשנת 1921 במוסקווה. עלה ארצה עם הוריו בשנת 1924. בשנת 1939 סיים את לימודיו בגימנסיה „הרצליה", בתל־אביב; למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים; בעזרת מילגה מטעם האו"ם למד כלכלה ומינהל חקלאי באנגליה; סיים בהצטיינות לימודי תואר ראשון בהיסטוריה וסוציולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים; עמית במכון לעניינים בינלאומיים ומרצה־אורח בפקולטה למדעי־המדינה באוניברסיטת הרווארד בארצות־הברית; מורה בבית־ספר תהיל"ה (חינוך מבוגרים) — אור עקיבא; מורה בבית־ספר תהיל"ה בקריית־שמונה ומרצה במכללה האזורית; מורה בשדרות ומרצה במכללה האזורית שער־הנגב; ראש צוות תכנון והקמה של מפעל חינוכי חדש בניצנה שבנגב.

במסגרת פעולותיו הפוליטיות והדיפלומטיות שירת בשנים 1958־60 כמזכיר ראשון בשגרירות ישראל במוסקווה; היה ראש מחלקת ארגון במפלגת פועלי ארץ־ישראל; בשנים 1966־78 היה נציג ישראל במועצת אירופה בשטרסבורג; חבר הכנסת השישית, השביעית, השמינית והתשיעית; סגן שר המסחר והתעשייה, אחראי לתיעוש אזורי הפיתוח; סגן שר הקליטה; בשנים 1970־72 מזכיר כללי של מפלגת העבודה הישראלית; והיה יו"ר תנועת „שלי". היה בשליחות בקשר לפדיון שבויי מלחמת לבנון.

השופטת הדסה בן עתו, ישעיהו אברך, יו"ר (ז"ל) ופרופ' שמעון רשף קבעו כי, לובה הוא איש מופת שמעטים כמותו חיים בתוכנו. תולדותיו רצופים במגוון בלתי שגרתי של יוזמות ופעלים בקשת רחבה של תחומים — ממבצע סודי שהשתיקה יפה לה ועד לתפקיד ממלכתי רב היקף ועתיר דמיון.

מדליקי המשואה

פרופ' עמנואל רקמן

מדע עם תורה

נולד ב־1910 בניו יורק, בן למשפחת רבנים אורתודוקסיים. ב־1934 הוסמך לרבנות ולעריכת דין והתמחה בפילוסופיה, במדעי המדינה ובמשפטים באוניברסיטת קולומביה, תואר הדוקטור הוענק לו מטעם אוניברסיטת קולומביה.

במלחמת העולם השנייה התגייס לצבא ארה"ב, וכרב צבאי בדרגת קולונל שימש עוזרו הצבאי של היועץ לענינים יהודיים של הגנראל אייזנהאואר. בתום המלחמה, בנירנברג, סייע לפליטים יהודיים להגיע למחנות העקורים בגרמניה, בדרכם לישראל.

פרופ' רקמן היה נשיא אגודת הרבנים הצבאיים של צבא ארה"ב, השתתף במאבקים על זכויות האדם. הסנאטור מקארתי תבע לסלקו מכוחות המילואים של חיל האוויר האמריקני, אך לאחר מאבק נשאר בצבא.

כיהן כפרופ' למחשבה מדינית לתורת המשפט ולמשפט העברי באוניברסיטה העירונית של ניו־יורק, בישיבה אוניברסיטי ובביה"ס למשפטים של ניו־יורק. כן שימש יועץ ללימודי יהדות לנגיד אוניברסיטת ניו־יורק.

בתפקידיו הרבניים כיהן בין השאר כנשיא מועצת רבני העיר ניו־יורק, כנשיא מועצת רבני ארה"ב סגן נשיא התנועה הציונית הדתית של ארה"ב ויו"ר הועה"פ שלה.

מאז 1965 מכהן כחבר בהנהלת הסוכנות היהודית. בשנת 1977 עלה לישראל ומונה לנשיא אוניברסיטת בר־אילן.

בתקופתו הגיעה האוניברסיטה להישגים מרשימים בתחומי המדע והתורה וביצירת אווירה של כבוד והערכה הדדים בין דתיים לחילונים. החל מ־1986 מכהן כנגיד האוניברסיטה. פרופ' רקמן נשוי ואב לשלושה בנים.

איילת קרן

פרחים בהר עמשא

נולדה ב־1966 בבאר־שבע, לאב ואם שעלו לארץ מרומניה. האב, שעלה ב־1946, גורש לקפריסין ועלה שנית ב־1947.

בתקופת לימודיה היסודיים והתיכוניים היתה איילת חניכה ומדריכה בתנועת הצופים. ב־1985 גוייס הגרעין אליו השתייכה לנח"ל ובמסגרתו שהתה בקיבוץ חולדה, בקיבוץ מלכיה, בקבוצת שילר ובהר עמשא.

מאז שחרורה, במאי 1987, היא איילת קרן בהר עמשא ומרכזת את ענף התמכות, הנמצא בשלבים של בדיקת הכדאיות הכלכלית של גידול הפרחים באיזור. כן היא פעילה בוועדת המשק ולומדת גרפיקה במכללת שער הנגב.

דבורה (דבי) גולן

„ביחד" בירוחם

נולדה ב־1953, בבוסטון מסצ'וסטס שבארה"ב, למשפחה דתית־ציונית. למדה בבתי־ספר בלליים ובמוסדות חינוך יהודיים והשתתפה במחנות קיץ עבריים. לראשונה הגיעה ארצה כ־1970, במסגרת התכנית החד־שנתית במרכז לחינוך יהודי התפוצות באוניברסיטה העברית בירושלים. חזרה לארה"ב על מנת לסיים את לימודיה באוניברסיטה. ביוני 1972 קיבלה תואר ראשון בהיסטוריה באוניברסיטת אילינוי ותואר במדעי היהדות, וכן תעודת הוראה מהמדרשה למדעי היהדות בשיקאגו.

בספטמבר 1972 עלתה ארצה בהשפעת האירועים שהיו בארץ באותה תקופה, בתום האפליה העדתית, פנתה לחקר קהילות היהודים בארצות האיסלאם ולמדה במכון ליהדות בת זמננו באוניברסיטה.

ב־1980 החלה לעסוק בבעיית דתיים־חילוניים באמצעות עבודתה במכון לחינוך יהודי יוצר ע"ש רוד שון, שהוא חלק מ„גשר". במכון עסקה במחקר, פיתוח וכתיבה של תכניות לימוד בנושא ערכי היהדות, המיועדות לבתי ספר ממלכתיים.

ב־1982 נישאה לדוד גולן, בן קיבוץ סער וממקימי הקיבוץ העירוני „ראשית" בירושלים, והיא אם לשני ילדים. אחר־כך עברה עם משפחתה לשנת ניסיון בקיבוץ סער. במהלך אותה שנה התוודעה למסלול גרעיני הנח"ל של בני עקיבא בירוחם, וב־1984 עברה עם משפחתה להתגורר בירוחם.

בירוחם עוסקת דבי גולן בהקמתה וניהולה של מדרשת „ביחד", ששמה לה למטרה לברר כיצד ניתן לחיות בחברה רב־גונית ואיך לגשר על קיטוב ולהגיע לאחדות גם בלא אחידות. המדרשה גם יוזמת פעילות חינוכית ותרבותית בתוך ירוחם.

דוד פלונסקי (יורק)

מגטו וארשה לנגבה

נולד בשנת 1926, בוואראשה, וגדל בעיירת הנופש אוטבוצק, כ־30 ק"מ מוואראשה. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה הפך למפרנס המשפחה והיה מבריח מזון בין אוטבוצק לוואראשה. ב־1942 איבד את כל בני משפחתו באחד הגירושים והצטרף לארגון מחתרתי בגטו וארשה. שימש כקשר של אחת הקבוצות בארגון היהודי הלוחם.

השתתף במרד הגטו, באפריל 1943, והיה בין האחרונים שנותרו בגטו ויצאו בחודש יולי דרך מערכת הביוב לצד הארי. מאוחר יותר חזר לגטו כדי להוציא ממנו לצד הארי את שרידי הלוחמים. בין יולי 1943 לאוגוסט 1944 עבד כאחד מחבורת „מוכרי הסיגריות", תוך שמירת קשר עם המחתרת היהודית. עם פרוץ המרד הפולני, באוגוסט 1944, ברח אל הצד המזרחי של נהר הוויסלה שהיה בשליטת הצבא האדום. בתום המלחמה הצטרף לתנועת השומר הצעיר והיה פעיל בה עד עלותו לארץ. קודם שעזב את פולין, ב־1948, הוענק לו עיטור וצלב הלוחמים ע"י ממשלת פולין.

במלחמת השחרור היה בין מגיני נגבה וב־1949 בין מייסדי קיבוץ השומר הצעיר מגידו. כיום עובד ב„מורשת" בגבעת חביבה ועוסק בהנחלת נושא השואה והמרי בקרב בני נוער וחיילים.

דוד פלונסקי נשוי ואב לשתי בנות. בנו איתן נפל במלחמת יום הכיפורים, בקרב על הצימון. הוא נפגע בשעה שחש להציל את חבריו ועל תעוזתו הוענק לו אחרי מותו צל"ש הרמטכ"ל.

סא"ל אהרון זיו

לימודים וצנחנים

יליד קרית־שמונה בן 32, בן להורים שעלו ממרוקו ב־1955, בוגר בית הספר „מצודות" בקרית־שמונה ופנימיית „הדסים". התגייס לצה"ל ב־1974, התנדב לצנחנים, עבר קורס מ"כים וקורס קצינים והיה מפקד פלוגת מסלול בחטיבת הצנחנים.

לאחר ועשה ממושכת חזר לחטיבת הצנחנים כמפקד פלוגה. במלחמת לבנון נפצע בכף ידו. את תקופת ההחלמה ניצל ללימודים אקדמיים וסיים תואר ראשון בקרימינולוגיה ומדעי המדינה. עם תום הלימודים פיקד שנתיים על גדוד צנחנים והיום משמש כמפקד בסיס הטירונות של הצנחנים. סא"ל אהרון זיו נשוי ואב לתאומות.

עמנואל רקמן

איילת קרן

דבורה גולן

דוד פלונסקי

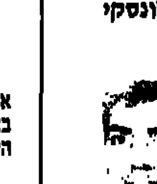
אהרון זיו

הרצל רוזנבלום

מרסל ניניו

לייה לוי

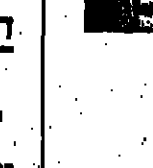
מרים בן־פורת

ארז ביטון

סלימאן אלקרנאווי

משה ששון

ד"ר הרצל רוזנבלום

מחותמי מגילת העצמאות

נולד בקובנה שבליטא, ב־1903, למד בגימנסיה הרוסית הממלכתית בעיר ומשם גורש עם כל יהודי העיר לויטבסק, שם בילה את ימי מלחמת העולם הראשונה. ב־1919 שב לקובנה. עם תום לימודיו התיכוניים נתקבל לאוניברסיטה בווינה ולמד מדעי המדינה. את תואר הדוקטור קיבל ב־1927.

בשנת 1948 הוזמן ד"ר רוזנבלום לחתום על מגילת העצמאות כאחד משלושת חברי מפלגת המדינה העברית. (האחרים היו צבי סגל וד"ר בן־ציון שטרנברג, שכבר אינם בחיים). נשוי, אב לבן וסב לשתי נכדות.

מרסל ניניו־בוגר

מנידוני „הפרשה"

נולדה במצרים, להורים שהגיעו לשם מתורכיה ומבולגריה. למדה בביה"ס היסודי היהודי של הקהילה ואח"כ בבית־ספר תיכון אנגלי. עם תום לימודיה עבדה בחברה של מהנדסים אנגליים.

ב־1951 גוייסה לשירות ע"י שליח ממדינת ישראל, יחד עם קבוצה של צעירים ציונים אחרים. ב־1954 התגלתה הרשת והיא נידונה ל־15 שנות מאסר. היא שוחררה ב־1968, במסגרת חילופי שבויים ואחרי מאמצים רבים, לאחר שהשלימה כבר 14 שנות מאסר.

עם תום תקופת ההסתגלות השלימה את לימודיה האקדמיים באוניברסיטת תל־אביב במקצועות ספרות אנגלית ואמנות.

לייה לוי

ישראל יפה

נולדה במילאנו שבאיטליה לפני 66 שנים, נישאה לאניו ז"ל ונולדו לה שני בנים. אחד הבנים, מאוריציו־גבריאל, הגיע ארצה כמתנדב אחרי מלחמת ששת הימים, התאהב בארץ והחליט לעלות ב־1971. נישא לבחורה ישראלית ונפל במלחמת יום כיפור. הבן השני, מיכאל, מכהן, כמנכ"ל חברת „נילית", שמפעלה ממוקם במגדל העמק.

לאחר מות בעלה עלתה לייה לוי ארצה ומתגוררת במגדל העמק. בעיירת פיתוח זו היא עוסקת בפעילות נמרצת לטיפוח העיירה. היא הקימה במקום את סניף תנועת „ארץ־ישראל יפה" ובמסגרת תפקידה היא מנסה להחדיר בקרב ילדי הגנים ובתי הספר כישוב את תודעת הסדר והניקיון.

מרים בן־פורת

משפטים ואקדמיה

נולדה ב־1918, בוויטבסק שברוסיה. גדלה והתחנכה בקובנה בירת ליטא דאז, ועלתה בגפה לארץ ב־1936, הוריה ואחד מאחיה ניספו בשואה. שני אחים ואחות עלו לישראל לפני פרוץ המלחמה. מרים בן־פורת גדלה מאז ילדותה על ברכי הציונות. והיא, נצר למשפחה של גדולי תורה. ב־1945 סיימה את לימודי המשפט וקיבלה רישיון לעסוק בעריכת־דין. בסוף 1948 החלה לעבוד כפרקליטה במסגרת משרד המשפטים. את דרכה המקצועית חולה כסגן פרקליט המדינה.

ב־1968 מונתה לשופטת בית המשפט המחוזי וב־1975 קיבלה משר המשפטים דאז מינוי של נשיא בית המשפט.

לבית המשפט העליון הגיעה על־פי מינוי בפועל לארבעה חודשים ב־1976, וקיבלה מינוי קבע ב־1977. מאז 1983 מכהנת מרים בן־פורת כמשנה לנשיא בית המשפט העליון.

במקביל לשיפוט עסקה גם בהוראה באוניברסיטה העברית והגיעה לדרגה של פרופסור־חבר.

ארז ביטון

שירה ועיתונות

ארז ביטון נולד ביוני 1942, בעיר אורן שבאלג'יריה. הוריו הגיעו לאלג'יריה מכפר סטו מדרום מרוקו, עם ההגירה הגדולה ממרוקו לאלג'יר. המשפחה עלתה לישראל ב־1948, התגוררה שנה אחת במעברת רעננה ועברה למגורי קבע בעיר לוד.

ארז ביטון נפצע בגיל 11, מרימון שנותר בשדה פרוץ ממלחמת השחרור, ואיבד את מאור עיניו. סיים את לימודיו התיכוניים בסמינר ליפשיץ ירושלים. גמר תואר ראשון בעבודה סוציאלית באוניברסיטה העברית בירושלים ותואר שני בפסיכולוגיה שיקומית באוניברסיטת בר־אילן.

ארז ביטון ידוע ומקובל בחוגי הספרות, ופעיל כל העת בפעילות ציבורית מגוונת. בשנים האחרונות הקים כתב עת ספרותי־תרבותי בשם „אפריון". כיום הפסיק את עבודתו המקצועית בעבודה סוציאלית ופסיכולוגיה, ועוסק בעיקר בשירה ובעיתונות.

ד"ר סלימאן אלקרנאווי

בריאות במיגזר הבדואי

נולד ב־1951, למשפחה בדואית באל עראקוב (ליד קיבוץ משמר הנגב). את לימודיו היסודיים סיים בביה"ס היסודי אלהוזייל והתיכוניים בבית ספר תיכון בטייבה שבמשולש. ב־1972 למד במכינה קדם־אקדמית באוניברסיטה העברית בירושלים והתקבל לפקולטה לביולוגיה באוניברסיטת בן־גוריון. את לימודי הרפואה עשה באוניברסיטת סיינה שבאיטליה, ב־1977 חזר לארץ והמשיך כאן את לימודי הרפואה בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל־אביב. עבר שנה אחת בבית החולים מאיר כמתמחה, ואח"כ החל להתמחות ברפואת ילדים בבית החולים סורוקה בבאר־שבע.

משה ששון

טיפוח השלום

משה ששון, איש ירושלים, הינו בן למשפחת ששון, עתיקת היומין, שנמנתה עם מגורשי בבל. השלימה את מעגל „שיבת ציון" שלה; לאחר שחייה בת כ־400 שנה בדמשק, בשוב אביו של משה, השר אליהו ששון ז"ל ב־1927 ירושלימה. משה, שנולד בדמשק ב־1925, עת ביקרה אמו את הוריה, ספג בבית הוריו, לצד אהבת האדם והעם, ובמקביל לכמיהה ולהתמסרות העזוקות לרעיון הקמת המדינה, גם את דחף החתירה המתמדת לשלום עם שכנינו הערבים, תוך כבוד הדדי מלא. בית ששון הווה לרידיו בית יקר מיוחד במינו, שבו התלכדו יחדיו מורשת ישראל ותרבות ערב.

יחד עם רעייתו, טובה לבית סוקולוב ז"ל, יצא משה בשליחויות לאתונה, אנקרה, רומא וקהיר.

ולגולת הכותרת — מצרים, שעימה הוגשם חלום השלום הראשון ושבה הוא מכהן כשגריר ישראל בשבע השנים האחרונות. ושוקד לטפח את שתיל השלום הרענן ולחזקו.

בעריכת יואב אביב

עליה חדה ברכש מסחריות

המובילים זועמים על משרד התחבורה. לטענתם, אין תכנון כולל בענף ■ בפולקסווגן סבורים, שהאוירה במשק היתה אופטימית בשנה שעברה

● בראש רשימת המכירות

המובילים של משאיות כבדים זועמים על העליה שנרשמה ברכש משאיות חדשות. בשנת 1987 נרכשו בישראל 1435 משאיות כבדות חדשות — עליה של 450% לעומת השנה הקודמת, שבה נרכשו רק 358 משאיות חדשות. עלות משאיות אלה הגיעה ל־150 מיליון דולר.
נתונים אלה מסר יו"ר מועצת המובילים בישראל, עמיעד ליפשיץ, בפגישה של חברי מועצת המובילים עם שר התחבורה. ליפשיץ טען, כי תוצאה זו היא בזבוז אשר פוגע ביעילות הענף ומסכן את קיומו. לדבריו, אין בתחום זה שום תכנון מרכזי בארץ והמדינה מסבסדת כספים רבים הן בעצם הזמנת רכב מיותר, ובעיקר באמצעות מובילים העוסקים בהובלה ללא שטר מטען שהשלטונות המס יודעים עליהם.
מועצת המובילים מציעה לשר התחבורה להנהיג רשיון עיסוק למובילים. רק בעל רשיון כזה יהיה רשאי לעסוק בהובלות בשכר.
מועצת המובילים תבעה משר התחבורה לפתוח את קווי התסעה הציבוריים למובילים הפרטיים, שבידים כיום כבר כאלפיים אוטובוסים, מיניבוסים ומידיבוסים. יו"ר מועצת המובילים הצהיר, כי המובילים הפרטיים לא יבקשו סובסידיה או כל סיוע ממשלתי אחר בהפעלת קווי התסעה הציבוריים בישראל.
מנתוני הרישוי לרכב של משרד התחבורה לכל שנת הדגם 1987 עולה, כי שנת דגם זו היתה שנת שיא ברכישת רכב מסחרי בישראל. בשנה זו עלו על כבישי הארץ 14,644 מסחריות חדשות מכל הסוגים. בשנת הדגם 1986 נמכרו, על־פי נתוני הרישוי, 10,448 מסחריות, ב־1985 — 6,245, ב־1984 — 8,147.
המסחריות הנמכרות ביותר הן של פולקסוואגן על עשרת דגמיהן השונים, אשר חלקן בשוק המסחריות כולו הגיע ל־30%. אחריהן: פיז'ו־סיטרואן — 13%, פיאט — 11%, פורד — 10%, סובארו — 9%, מרצדס — 6%.
60% מכלל הרכב המסחרי היה במשקל כולל של עד 2.5 טון. ישראל (איזיו) צ'ציק, מנכ"ל צ'מפיון מוטורס, אמר, כי העליה ברכישת רכב מסחרי נובעת מאווירה כלכלית חיובית ששררה במשק בשנה שעברה בקרב חברות ועצמאיים. "באמצעות הביקושים לרכב מסחרי, המהווה חלק ממערך ההשקעה במשק, אנחנו יכולים לחוש בקלות את האווירה הכלכלית".
ומנתוני הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה, כי גם בשוק הרכב הפרטי נמשכת מגמת העליה בייבוא רכב חדש ארצה. על פי הנתונים, שנמסרו השבוע, עלה ברבע הראשון של השנה הייבוא ב־108 אחוזים, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

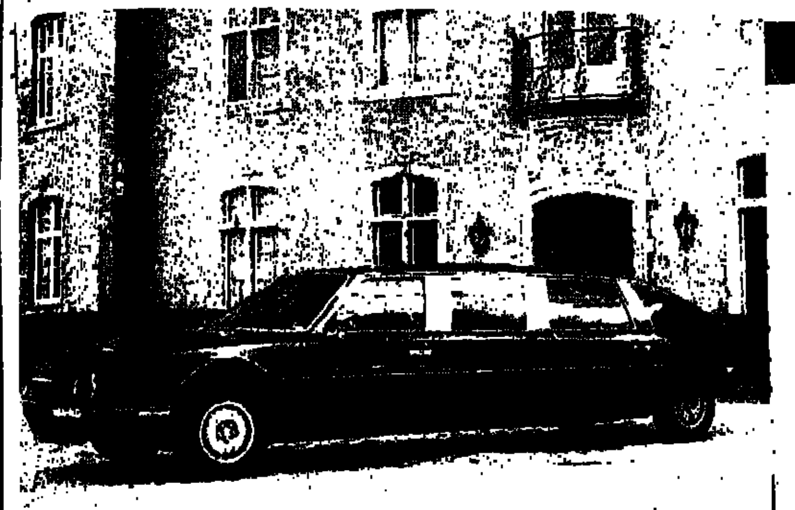

מידות אמריקניות

מ־1983 קיימת בניו־ג'רסי שבארה"ב סוכנות CX AUTO, בהנהלתו של מלקולם לנגמן, המשווקת את מכוניות הסיטרואן CX, אשר עברו שינויים ושיפורים על מנת לעמוד בדרישות השוק האמריקני.
השינויים נעשים במכון הפועל בהולנד ואשר הוכשר לצורך זה.
המכוניות אינן נושאות את השם ו/או את סימני ההיכר של סיטרואן, ומופצות ברחבי ארה"ב באמצעות 40 נציגויות שמתמחות בנושא זה.
חברת CX AUTO זכתה במוניטין בגין השיפורים וההתאמה שהצליחה להשיג, השירות שלאחר המכירה והאחריות שהם מציעים ומקיימים.
החידוש האחרון של החברה היא לימוזין CX אין הכוונה ללימוזינה באורך רגיל של 4.90 מ' — הלימוזין המוצעת היא באורך של 6 מ' — ולבקשה מיוחדת אפשר לקבל גם מיוחדת באורך של 7 מ'. (בעיקר לחברות השכרה).

פטנט מדליק

בימים אלה מוצע לציבור לרכוש "קופסת פלא" הנקראת סופר סטרט. את ההצעה מביאה לקהל חברת "אלפא רעיונות" והיא מיוצרת על־ידי טיים טכנולוגיה.
לדברי המשווקים, מופץ המכשיר בחו"ל בהצלחה רבה. המכשיר החדש אמור לחלץ כל נהג שנתקע בדרך, בגין בעיות מקובלות במערכת החשמל. דהיינו, תקלה במגעים (פלטינות). לדברי המפיצים, המכשיר ידאג להסעת המכונית גם אם המגעים שבורים או שרופים. תקלה בקבל, תקלה בסליל ההצתה או כל תקלה אחרת במערכת החשמל המצריכה ניצוץ חזק במיוחד.
עוד אומרים המפיצים, כי השימוש במכשיר פשוט, וגם אנשים שאינם מבינים דבר במכונית יוכלו לחברו ולנוע בעזרתו. טווח הנסיעה הרצופה של המכשיר הוא עד 250 ק"מ, ולצורך נסיעה ארוכה יותר יש לערוך הפסקה של כמחצית השעה. מחיר המכשיר 125 ש"ח כולל מע"מ.

גשר הולנדי באילת

באילת יוחל השנה בעבודות להסבת גשר, המשמש למעבר הולכי רגל מעל נתיב המים המוביל ללגונה של המלונות לאורך החוף, לגשר הולנדי.
לדברי אנשי התיירות באילת, המרינה של העיר קטנה והיא אינה יכולה לשמש עוד מעגן לבעלי יאכטות, המתדפקים על שערי העיר ומבקשים להעביר אליה את סירותיהם.
כיום מונע הגשר מעבר יאכטות בגלל גובה התרנים של סירות אלה. בבדיקה כלכלית הוברר, כי בעלות נמוכה יחסית של פחות מ־900 אלף דולרים ניתן להסב את גשר הולכי הרגל לגשר הולנדי, שיפתח מספר פעמים ביום ויאפשר כניסה ויציאה של יאכטות מהמעגן הפנימי.
יצויין, כי באילת עומדים לכרות נתיב מים נוסף ולגונה נוספת, שתחבר את כל בתי המלון השוכנים לאורך החוף עם חים. תיכנון זה, האמור להתבצע בעתיד הרחוק יותר, יאפשר כניסה ויציאה חופשיים מהמעגן.

י.א.

התיירות בצרות

בחודש האחרון נרשמה האטה בשיעור ממוצע של כ־15 אחוז בטיסות מישראל ולישראל. גורמים בענף התיירות אומרים, כי עד כה לא נפגעה התיירות לישראל בגלל אירועי השטחים ותיירים רבים נמנעו לבטל את ההזמנות שכבר ביצעו. יחד עם זאת לטענתם, מורגשת כעת הירידה, כיוון שהזמנות חופשה בישראל אינן להיט במצב הפוליטי הנוכחי.
השנה נרשמה ירידה בכך שרק כ־24 אלף תיירים הגיעו ארצה, יחד עם זאת נרשמה גם ירידה חדה במיספר הישראלים שיצאו לחו"ל. השנה נשארו בבית כ־28 אלף ישראלים. מלונאים רואים בנתונים הנוכחיים סימנים לגבי הצפוי בענף התיירות השנה, ולדבריהם, הם התריעו מפני הצפוי.
בינתיים פנו סוכני הנסיעות בבקשה לאפשר להם לקבל את תמורתן של מילוות משניס קודמות לפני מועד פדיונן וזאת כיוון שלטענתם, הירידה בתיירות, בעקבות האירועים בשטחים, הכניסה את סוכניות הנסיעות לבוץ כלכלי. לדברי המארגנים, ציפו אשתקד לעליה של כ־25 אחוזים בתיירות הנכנסת לעומת המצב הנוכחי, לפיו נרשמה ירידה של כ־13 אחוזים.

י.א.

היה מונע

למלא את המצברים

[illegible]

י. מושקוביץ

איזכמו גמישות טובה

[illegible]

לקנות חוזה־מכר עם ייעוץ משפטי

כ־200 אלף מכוניות עוברות מדי שנה מיד ליד בעיסקאות מכר רכב "יד שניה". עיסקאות אלה הינן משבען מחירות, מתבצעות בדרך כלל עקב פרסום מודעה בעיתון, ועל הצדדים לעיסקה לקבל לעיתים החלטות תוך פרק זמן קצר ביותר.
ריבוי הזיופים והרמאויות בשוק המכוניות המשומשות, שנתגלו בשנים האחרונות, כגון זיוף רשיונות, פירוק כלי רכב והרכבת אחרים במקומם, זיוף מספרי מנוע, שילדה, ספידומטר וכדומה, גרמו למוכרי רכב "יד שניה" ולקונים להיקלע לבעיות משפטיות סבוכות מבלי שיהיו כלל ערים או מודעים להן.
גם לאחר שהמכונית נמכרה, מתגלה פעמים רבות, כי הדו"חות ממשיכים להגיע על שם המוכר, על אף שהמכונית כבר אינה ברשותו. גם אם הקונה בדק, כי המכונית אותה הוא רוכש חופשית מעיקולים ומשיעבודים למיניהם, לא עוברת תקופה ארוכה ומתברר לו, כי הרכב לא יוכל לעבור על שמו עקב עיקול שהוטל עליו בפרק הזמן שבין תשלום אגרת שטר המכר בבנק, לבין רישום שינוי הבעלות על הרכב בפועל.
בכדי למנוע בעיות אלה ורבות אחרות בעת קנית/מכירת מכונית, רואה אור בימים אלה לראשונה בארץ "אוטו־חוזה" — חוזה מכר מכונית הכולל הגנה משפטית חינם. חברת קונטקאר ישראל בע"מ, יוזמה חוזה זה הבא לשמש "מורה נבוכים" בעיסקאות מכר רכב "יד שניה", המגן על הצדדים לעיסקה ומבטיח את זכויותיהם המשפטיות והמסחריות. "אוטו־חוזה" — מאושר ומומלץ ע"י איגוד לשכות המסחר בישראל, ומיועד לשני הצדדים לעיסקה. החוזה מנוסח בצורה פשטנית וקלה להבנה ולמילוי ע"י הצדדים עצמם.
חברת קונטקאר ישראל בע"מ, תעמיד לרשות המשתמשים ב"אוטו־חוזה" צוות משפטנים ומומחים לנושא, אשר יעניקו הגנה משפטית חינם הכוללת יעוץ משפטי, יצוג בהליכי משפט בבית־המשפט ו/או מחוץ לבית־המשפט, וכן בהליכי בוררות או פישור. כל השירותים הללו ינתנו במסגרת מחיר החוזה.
מחיר "אוטו־חוזה" לצרכן: 15 ש"ח כולל מע"מ וניתן להשיגו במכונים לבדיקת רכב. ואם זה יפתור את הבעיות, אז זה שווה. השאלה היא — איך זה יעמוד במבחן המציאות.

העיריות עושקות אזרחים

קצין משטרה חיפני מסרב לשלם לעיריית חיפה קנס בסך 150 שקלים, שהוטל עליו בגין חניה על המדרכה. הקצין פנה לבג"צ, כדי שזה יורה לעיריה לבטל את הקנס. בג"ץ הורה לבית־המשפט המחוזי בחיפה לדון בעתירתו של קצין המשטרה.
המחלוקת סביב תשלום הקנס נסבה סביב גובה הסכום אותו נדרש הקצין לשלם, כמו כל יתר האזרחים האחרים. לטענת הקצין, הוא קיבל באוקטובר 1987 כתב אישום והודעת קנס מהעיריה בגין חניה על המדרכה והתבקש לשלם 150 ש"ח, במקום 22 שקלים אילו קיבל את הקנס מהמשטרה.
לדברי הקצין, מעשי העיריה גובלים כמלילים של עושק אזרחים. אלה לדבריו, סומכים על העיריה שתנהג על פי חוק וזו עושה חוק לעצמה. הוא טוען, כי העיריה פועלת בניגוד לתקנות התעבורה שהוציא שר התחבורה, ומוסיף, כי לא יתכן מצב חוקי בו העונש לא יהיה מתואם בין שני חוקים. "העיריה מנצלת זאת, כדי לשלשל לקופתה הון עתק מקנסות בלתי חוקיים", קובע הקצין.
עיריית חיפה טוענת להגנתה, כי שני החוקים אינם סותרים זה את זה.

י.א.

ברכות לחג העצמאות ה־40

ג'י. בי. טורס בע"מ
★
נצרת ת.ד. 129
מיקוד 16101
טלקס 46380
★
טלפונים: 06־574261, 06־571007/8

מוסך אמין
מכון לדיזלים ★ שיפוץ טורבו
תיקון כללי לכל סוגי הרכב ומנועי דיזל
משאבות ומרססים
C.A.V. — D.P.A.: BOSCH SIMMS
בהנהלת: מוסטפה אמין
נ צ ר ת — רח' המחצבות — 06־574624

אספקה טכנית
נסראללה את קעואר
● קומפרסורים AIRMEC
● משאבות מים A.S.A.
● רתכות CEMACS
יבוא ושיווק מכונות וציוד לתעשיה
נצרת – איזור התעשיה ● טלפון: 06־572119

לקיבוצי השומר הצעיר ולכל בית ישראל
ברכותינו בחג העצמאות
מאיידס שיווק (1981) בע"מ
חברה לאספקה ושרות ציוד וחומרים למתקני תקרים ומוסכים
★ סוכנים בלעדיים: צמיגי "אטמית"
★ מוצרי תיקון
★ כלי עבודה ואביזרים למתקני תקרים
★ מכונות פירוק צמיגים
★ מכונות איזון גלגלים
★ מגבהים הידראוליים והידרופניאומטים
פ"ת, אזור התעשיה סגולה, ת.ד. 4880 פ"ת
טל' 9340732 ● 9340716 ● 9340345

חברת אחים נסראללה בע"מ
בית מלאכה מיכני
★ חידוש מנועים — בנזין ודיזל
★ מילוי גלי ארכובה (קרנק) עם בדיקת סדקים
★ חרטות וריתוך ארגון
★ חלקי חילוף משומשים לרכב מנועי
נצרת ● טלפון 06־554227 ● 06־570599

לקיבוצי "השומר הצעיר", למחלקת הבניה ולכל בית ישראל
חג עצמאות שמח
אלוני
מרצפות
מדרגות
ואריחי שיש
חיפה: ק"מ 4 כביש ראשי חיפה נצרת (5 קוים) טל. 04־236146
תל־אביב: מרמורק 14 טל. 03־244269, 244272, 244271
ירושלים: הלוי המלכה 9, טל. 02־221698

לקיבוץ הארצי השומר הצעיר
ברכותינו בחג העצמאות
זיגמן (1977)
המרכז לשיווק, ייצור ויבוא ברגים בע"מ
תל־אביב, יד חרוצים 15
03־374064, 372138, 383088

לקיבוצי השומר הצעיר ולכל בית ישראל
ברכותינו בחג העצמאות
SHURE
מיקרופונים למקצוענים
PROFESSIONAL CONDENSER AND DYNAMIC MICROPHONES
מערכות הגברת־קול אלחוטיות
גבעון אלקטרוניקה בע"מ
* דגם חדש

לקיבוצי השומר הצעיר
למחלקת הבניה
להתיישבות העובדת
ולכל אזרחי המדינה
חג עצמאות שמח!
✦
אחמד עלי סואעד
קבלן לעבודות מוזאיקה
כפר רמה, ת.ד. 37, טלפון: 981954

חג עצמאות שמח
רפאל כץ ושות'
משרד עמילות מכס, ביטוח, הובלה
מבית לבית, ים, אוויר ויבשה
● חיפה, הנמל 30 (בנין לבנט), טלפון: 04־668191
● (10 קווים), טלקס 46438, פקסימיליה 670020
● ירושלים, תל־אביב, לוד, אשדוד ואילת

חג עצמאות שמח!
לוין אפרים ובניו בע"מ
● קידוחי כלונסאות לבנין
● קידוחים בשיטת בנטונייט
● קידוחי ניסיון
אפרים לוין — נהריה, רח' ויצמן 49, טלפון: 920211
חיים לוין .Ing — שבי ציון ת.ד. 89, טלפון: 920893
אריה לוין .Dip. ng — נהריה, רח' ז'בוטינסקי 23, טלפון: 924396
טל' מוסך: 922396 ת.ד. 162 נהריה

רושדי – תעשיות מזון
אום אל פחם ● טל' 06־371871
מברכים
בברכת חג שמח
את כל העם בישראל
תהא זו שנת שלום,
יצירה ופיתוח כלכלי
עארף רושדי ובניו
אום אל פחם

חג עצמאות שמח
י. מלץ ובניו
חברה לסלילת כבישים, עבודות עפר וניקוז בע"מ
קרית מוצקין, שד' השופטים 22, טלפון: 711694

לתנועה הקיבוצית
להתיישבות העובדת
ולכל בית ישראל
חג עצמאות שמח
י. פרץ ובנו בע"מ
שרות ביוב
עפולה, ת.ד. 2186, טלפון: 065־96879

גלידות ויטמן
סוכנות עפולה והצפון
טלפון: 065־23422
מברכת את
לקוחותיה וידידיה
בברכת
חג עצמאות שמח

חג עצמאות שמח
מסגרית מלכה
מפעל לקונסטרוקציות ברזל
אביזרים למקלטים, דלתות
וחלונות תקניים
טבריה, אזור תעשיה – טלפון 06־92970

בחג העצמאות ה־40
שלוחה ברכה
לכל המשקים, המפעלים והעובדים
ולכל בית ישראל
משקי עמק יזרעאל
אגודה שיתופית מרכזית לחקלאות בע"מ
מפעלי העמק
אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ ותאגידיה

למחלקת הבניה ולקיבוצי השומר הצעיר
מיטב הברכות בחג העצמאות

בידוד ואיטום
בכר אברהם - ברוך סלומון

בידוד ואיטום בפוליאוריטן
על גגות שטוחים, בטון ופח
אסבסט ותחת רעפים
חדרי קירור וקירות
למבני משק ותעשיה
התזה בחדרי הבחלה
ולולים מלמעלה ולמטה

ביצוע עבודות הלבנה
צבע ושפריץ חיצוני

כיסוי אדקס וצבע
על פוליאוריטן חדש וישן
ניסיון עשיר
עבודה באחריות ל־5 שנים
ועבודה באדקס אחריות ל־10 שנים

טשרניחובסקי 18 בת־ים
03-599216
03-590940
08-227196

לקיבוצי השומר הצעיר ולכל בית ישראל
מיטב הברכות בחג העצמאות

ניצן את פרידברג
מוצרי חשמל בסיטונות
שיווק, הפצה והספקה בכל הארץ
שרות מיוחד לקיבוצים
ספק מוכר בהתיישבות הקיבוצית
תל־אביב, סלמה 54, טלפון: 03-831493

חג עצמאות שמח לכל בית ישראל

"רצא" אלקטרומוטור
אחים רוזן
חשמל לתעשיה
ליפוף מנועים וטרנספורמטורים
תיקון מכונות חשמל, מקררים, מזגני אוויר ומכונות כביסה מכל הסוגים
באחריות – שירות מיידי
נהריה, אזור תעשיה דרום, טלפונים: 920833, מעונה: 924716

שיש
"יפיע"
חליל ואליאס בשאראת
בצוע כל סוגי עבודות שיש וגרניט
תוצרת חוץ
כפר יפיע, על יד נצרת – טל' 06-576838

עוף משק בע"מ
ד. שפורר, ירושלים
מברך את עובדיו וידידיו
בברכת חג שמח
שנת שלום
וקידום המשק

לקיבוצי השומר הצעיר
למחלקת הבניה
להתיישבות העובדת
ולכל בית ישראל

חג עצמאות שמח!!

דובי
מיזוג אוויר לרכב בע"מ
רעננה, רח' וייצמן, טל. 052-23480

למחלקת הבניה וקיבוצי השומר הצעיר
מיטב הברכות בחג העצמאות
אברבוך מרכז הפורמאיקה
יפו, הדואר 8 (מאחורי הדואר)
טלפונים: 823242 — 832819
סוכנות בלעדית
פורמאיקה לסוגיה ● אוברפלקס־פורנית ● במבוק וקש ויניל, מודבקים על פורמאיקה ● מזוגית לבנה בכל המידות והסוגים ודבקים למיניהם ● לבידים מכל הסוגים ● לבידים מודבקים עם פורמאיקה לפי הזמנות
מחירים ותנאים מיוחדים ולאנשי התנועה הקיבוצית מקבלים המחאות של ארגוני הקניות

לאנשי התנועה הקיבוצית, לצ.ה.ל. ולכל בית ישראל
ברכותינו לשלום, לשגשוג ופיתוח הארץ
בחג העצמאות ה־40 למדינתנו

תנובה אקספורט בע"מ
אגודה חקלאית שיתופית מרכזית לשיווק תוצרת
משקי העובדים העבריים בע"מ
רחוב לינקולן 17 ● ת.ד. 20059 ● תל־אביב טל' 5613211

לאנשי התנועה הקיבוצית, לצה"ל ולכל בית ישראל
ברכותינו לשלום, לשגשוג ופיתוח הארץ
בחג העצמאות
ריבל 4 בע"מ
מחסן סיטונאי לשיווק בשר ומוצריו
חלקי פנים — דגים, מוצרי הודו ועוף
מחלקה לבשרים מוכשרים
ספקים למוסדות, מפעלים, אולמות, בתי מלון ומטבחים
רח' ריב"ל 4 תל־אביב 67 778 ☎ 370647, 03-374514

לקיבוצי השומר הצעיר
אנשי ההתיישבות העובדת
ולכל בית ישראל
ברכות לביסוס השלום, רווחה חברתית
ויצידה חלוצית בחג העצמאות ה־40 למדינה
שטראוס
שיווק באר־שבע בע"מ

לאנשי ההתיישבות העובדת ולכל בית ישראל
ברכותינו לשלום בחג העצמאות
המניע משאבות בע"מ
HAMENIA PUMPS LTD.
מפעל ומשרד טכני: רח' בית־אלפא 7, תל־אביב
כתובת למכתבים: ת.ד. 9159, תל־אביב 61091
טלפון: 337690, 03-335928
טלקס: 35868 ISRAP, פקס': 03-331843

המשכים

8 גורשו אתמול

(סוף מעמוד ראשון)

חמאיל; ● איברהים חדר עלי ג'עוב; ● אחמד פאוזי חלד אדיק (כפר דיק); ● ע'סאן עלי עזאת אל מצרי (שכם).

ויתרו על בג"צ

כזכור הוציא אלוף הפיקוד עמרם מצנע צו גירוש נגד השמונה. השמונה פנו לוועדה המייעצת הפועלת ליד אלוף הפיקוד אך החליטו מיוזמתם לבטל את פנייתם וויתרו על המשך הליכי הערעור העומדים לזכותם על פי החוק. צווי גירוש תלויים כעת נגד ארבעה תושבים נוספים מרצועת עזה ומהגדה ויש להניח כי יגורשו בתום הליכי הערעור. כתבנו מציין כי השמונה הוטסו במסוקים של חיל האוויר ממרכז הארץ אל אזור הבטחון בדרום לבנון. השמונה נבדקו על ידי רופא צבאי ולכל אחד מהם נמסר סכום של 50 דולר להוצאות ראשונות.

ייתכנו גירושים נוספים

המגורשים הועברו דרך מעבר הגבול ב"זומריה" בגזרה המזרחית ומשם עשו דרכם במוניות מקומיות העוברות בקו אזור הבטחון — בקעת הלבנון.

גורם צבאי בכיר אמר אתמול כי יתכנו גירושים נוספים בעתיד.

תריקע — כפר ביתא

בחומר רקע לגירושים נאמר על עומר מחמר סעיד דאוד, כי נמנה עם ראשי השביבה בכפרו ועמד בראש ארגון הפרות הסדר בכפר בחודשים האחרונים כפועל ובהסתה. במהלך אירוע מטיילי אלון מורה נמנה עם הפעילים שהובילו את הקבוצה למרכז הכפר באיומים, והסית תושבים לפגוע במטיילים פגיעה פיסית והשתתף בידוי אבנים.

על נאג'ח גמיל סעאדה דוויכאת נאמר כי, היה מראשי תנועת השביבה, התבלט כאחד המארגנים וראשי המסיתים בכפרו. השתתף במרבית ארועי הפרות הסדר שהיו בכפר בכל התקופה האחרונה בכלל זה חסימת כבישים, ידוי אבנים ואף נתפס ונעצר ע"י צה"ל. במהלך הארוע של המטיילים מאלון מורה בכפר ביתא היה מראשי המסיתים שהובילו המטיילים למרכז הכפר. הוא הורה בהסתת חבריו לתקוף את אחד המטיילים שהחזיק מצלמה כדי למנוע פרסום תמונות וזיהוי המשתתפים.

על מחמוד (ענאד) עבד אברהים אל גורוב בני שמסה נאמר כי, במהלך הארועים בשטחים התבלט כמארגן ומסית ראשי להפרות סדר בכפרו. בעת תקיפת קבוצת המטיילים של אלון מורה בכפר ביתא, חטף את נשקו של אחד המלווים, אותו החזיר רק לאחר שנתפס ונעצר.

על מוצטפא מחמוד חמראן חמאיל נאמר כי, נטל חלק פעיל בתקיפת מטיילי אלון מורה. היה מראשי המסיתים והסית להעבירם דרך מרכז הכפר, לקשור אותם בידיהם ולהעבירם לכפר סמוך.

על סארי הלאל טאהר חמאיל נאמר כי, נמנה על ראשי המסיתים בכפר שתקפו את קבוצת המטיילים מאלון מורה. השתתף בעצמו בתקיפה, יידה אבנים באמצעות מקלעת תוך שהוא צועק צעקות בנוסח "תשחטו אותם".

באוהלי הצלב האדום

שמונת תושבי השטחים, אשר גורשו אתמול לדרום לבנון, השתכנו באוהלים מול משרדי הצלב האדום בקסארה שבבקעת הלבנון — על כך מסר אמש דובר מטעם מועצת הצלב האדום בג'נבה. הדובר הוסיף כי למגורשים ניתנה כניסה חופשית למשרדי הצלב האדום, וכי אנשי הארגון מושיטים להם סיוע הומניטרי.

ארצות־הברית מגנה

ארצות־הברית גינתה את גירושם של שמונת הפלשתינים מן הגדה, והודיעה כי צעדים אלה רק יגבירו את המתיחות באיזור.

"התנגדותנו לגירושים היא חד משמעית", נאמר בהודעת דובר של סגן ראש מחלקת המדינה, אשר הוסיף כי "גירושים אלה מהווים הפרה של הסעיף הרביעי באמנת ג'נווה, האוסר גירושם של תושבים מאזורים הנמצאים תחת כיבוש".

וייצמן: הריגת אבו ג'יהאד

(סוף מעמוד ראשון)

להריגתו של המנהיג הפלשתיני, השיב חבר הקבינט הישראלי במילים "תנחשו בעצמכם".

התנגדו בקבינט

רשת הטלוויזיה האמריקנית אנ.בי.סי. דיווחה שוייצמן ושר החוץ שמעון פרס התנגדו לרעיון לחסל את ואזיר, כאשר נערכה הצבעה בקבינט הישראלי.

בתגובה לדברי שרון

בשיחה עם כתב "קול־ישראל" אתמול סירב וייצמן לומר אם ישראל אחראית למעשה, אך אמר: "אילו הייתי צריך להחליט על כך הייתי מתנגד". וייצמן הוסיף כי דבריו בנושא נאמרו לאחר התבטאותו של שרון כי חיסול אבו־ג'יהאד יתרום לתהליך המדיני.

הצנזורה הצבאית פסלה אתמול מאמר מערכת של "ידיעות אחרונות". מן המאמר נותרה הכותרת בלבדו "שותקים אבל מדברים" — ומתחתיה טור לבן.

ההחלטה לרצוח את האיש השני בצמרת אש"ף חליל אל ואזיר, נתקבלה בקבינט הישראלי ביום רביעי בשבוע שעבר ברוב של 5 נגד 2 קולות — על כך מסרה רשת הטלוויזיה האמריקנית אנ.בי.סי. חדשת מציינת כי ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר הצביע בעד החלטה זו. אנ.בי.סי. לא מסרה פרטים על הצבעתם של שאר חברי הקבינט.

ישיבת חירום של מועה"ב

תוניסיה דרשה אתמול לכנס את מועצת הבטחון של האו"ם לישיבה דחופה, כדי לגנות את "הטרור הישראלי", בעקבות רציחתו של אבו ג'יהאד בתוניס בשבת. דובר מטעם האו"ם אמר כי חברי המועצה יקהלו היום התייעצויות פרטיות. לגבי דרישת תוניסיה.

קאדומי: לא נגיב ברצח

"בידי אש"ף מיסמכים מדוייקים, המוכיחים כי ישראל היא שיזמה את רציחתו של אבו ג'יהאד" — זאת אמר ראש המחלקה המדינית של אש"ף, פארוק קאדומי, בשיחה עם עיתונאים ברומא אתמול. קאדומי הוסיף כי המיסמכים מוכיחים שההחלטה נתקבלה על־ידי ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר (שאותו הגדיר כ"טרוריסט בינלאומי ידוע"), שר הבטחון יצחק רבין ושר־החוץ שמעון פרס. "רציחתו של חברנו ומנהיגנו הגדול מוכיחה כי בישראל קיים טרור. מאורגן בידי המדינה", הוסיף קאדומי. עם זאת אמר כי הפלשתינים לא יגיבו במעשה דומה לפעולה הישראלית והצהיר כי הפלשתינים ימשיכו בפעולות המחאה שלהם בשטחים המוחזקים, ואף יגבירו את מאבקם באמצעות שביתות, הפגנות ויידוי אבנים.

שמיר: חוסיין אינו רוצה בשלום

רה"מ סירב לדבר אתמול בוועדת חו"ב על חיסולו של אבו ג'יהאד. הוא הקדיש את דבריו לתהליך המדיני במזרח התיכון, שהיו בהם מעט מאוד חידושים. אחד החידושים היה שחוסיין איננו רוצה בשלום, הוא רוצה בשטחים. חוסיין יודע כי אם ישראל תוותר על הגדה והרצועה, לא הוא יקבלם. הוא נלחם למענם כדי להביא הישג לאומה הערבית. הוא איננו מדבר על אוטונומיה ושלבי ביניים. גם ארה"ב בתוכנית שולץ הצניעה את הריכוזים על שלבי ביניים.

שריד: אי־אפשר להרוג הבעייה

בדיון שקיימה הוועדה הדגיש יוסי שריד (רצ) כי אפשר להרוג את אבו ג'יהאד, אך לא את הבעייה הפלשתינית. "אפשר להרוג אבו אחרי אבו, אבל המדיניות של אבו־עלי איננה תהליך למו"מ מדיני". בנימין (פואד) בן־אליעזר (מערך־יחד) נקט בעמדה דומה. חיסולו של אבו ג'יהאד זרע מבוכה וזעזוע אצל הפלשתינים, אבל לא חיסל את הסיבות להתקוממות בשטחים. לא ניתן לחסל את המרי העממי. אנחנו נמצאים במהלכו של תהליך לא הפיך. הוא הביע חשש כי התתפרצות הבאה תהיה חמורה פי עשר.

שליטא: עשו מצווה

בני שליטא (ליכוד־ליברלים) בירך את מי שרצחו את אבו ג'יהאד. "הם עשו מצווה ומגיע להם השבח והתהילה, כי ידיו של אבו ג'יהאד מגואלות בדם יהודי". כדי להעלות את המוראל בעם ואת כושר ההרתעה של צה"ל, יש לגלות לעם מי חיסלו את אבו ג'יהאד. אהוד אולמרט (ליכוד־חרות) תמך בדברי רה"מ בנושא הסובייטי. מיכה חריש (מערך) האשים את רה"מ ולשכתו בהטעיית הציבור ובשחרור אינפורמציה לא נכונה בנושא תוכניות השלום של שולץ ופרס.

כהן תוקפת את וייצמן

ח"כ גאולה כהן תקפה אתמול את דבריו של עזר וייצמן נגד הפעולה לחיסולו של אבו ג'יהאד ואמרה, "לכבוד יום העצמאות נתן עזר וייצמן מתנה לאויבינו. גינוי הפעולה לחיסולו של אבו ג'יהאד בתוניס, גינוי שיגביר אצלם עוד יותר את התקווה לחיסולנו. בדהירת האמוק שלו איבד וייצמן את כל המעצורים ובשביל מה שקרוי בפיו שלום הוא מוכן לסגת לא רק מיש"ע אלא גם מהבטחון על חיינו, אבל כאן צריך ראש הממשלה להגיד לו — עד כאן".

שריר: אין שמץ אמת

"אין שמץ של אמת באשמות שהשמיע נשיא תוניסיה זין אל עבידין בן עלי, לפיהן מעורבת ישראל ברציחתו של אבו ג'יהאד" — בהצהרה זו יצא אתמול שר המשפטים והתיירות הישראלי, אברהם שריר, המבקר עתה בצרפת. "איש לא יוכל להוכיח דבר נגד ישראל במועצת הבטחון", אמר.

ברכות לחג העצמאות ה־40

לקיבוצי הדרום והנגב ולכל בית ישראל
מיטב הברכות בחג העצמאות

צנרת דרום בע"מ
אשקלון, אזור התעשיה, ת.ד. 9157
טלפון: 26661, 22742, 051-25938
בית מסחר סיטוני אינסטלציה מים וקיטור
סוכנות ראשית בדרום, צנרת פלגל, חפצי־בה
● סוכנות לצנרת פלסים בדרום ● צנרת C.P.V.C. – מצפה ● ברזי חמת, אסלות וכיורים, מדי לחץ, טרמוסטטים, ברזי קיטור אלחוזרים בידוד למים חמים וקרים מכל הסוגים, אביזרי אינסטלציה סניטרית, צנרת ביוב, השקיה, מים חמים וקרים קשתות, מעברים לריתוך, וסתים, אוגנים, פיטינגים מגולוונים, לחץ וקיטור
אנו עובדים גם דרך ארגוני הקניות

להמשביר המרכזי ולכל בית ישראל
ברכותינו בחג העצמאות
מחברת מוצרי נייר
תל־אביב, רח' התחיה 22, טלפון: 828745

לקיבוץ הארצי השומר הצעיר, מוסדותיו ומפעליו
ברכת שלום בחג העצמאות ה־40 למדינה
פלפוט בע"מ
PALPHOT LTD
יצרני גלויות, לוחות שנה, שקופיות כרטיסי ברכה ומוצרי פרסום
ת.ד. 2, הרצליה 46100, טלפון: 052-555014

בני ג'ורג' שוקחה בע"מ
יבוא, יצוא וסוכנויות מזון
שיק פוסט חיפה – ת.ד. 33325 חיפה טל. 04-644082
רח' פאולוס חששי 3, נצרת טל. 556036, 06-573520

חג עצמאות שמח
סדן יהודה בע"מ
ייצור ושיפוץ מעמסים מכל הסוגים
מגדל־העמק, איזור התעשיה ת.ד. 337, טל' 06-540254

"צבעי הקשת" בע"מ
חומרי בנין ● צבעים ● כימיקלים
סיטונאות וקמעונאות
חיפה, דרך העצמאות 41 (שער פלמר) טל 669538, ג. 33033
חג עצמאות שמח

ל"הדפוס החדש", על המשמר
לקוחותינו, לצה"ל, ולכל בית ישראל
ברכותינו בחג העצמאות
"פשקין" ציפוי גלילי גומי לדפוס
ת"א ● מקווה ישראל 14 ● טל' 615148

"גל על" בע"מ
חרושת מנועי שריפה
חוטות גלילים השחזת גלי ארכובות, ייצור חלקי מנועים השחזות שטחים ראש ובלוק
איזור התעשיה תלויות חיפה, טלפון 232173
חג עצמאות שמח

לקיבוצי השומר הצעיר ולכל בית ישראל
ברכותינו בחג העצמאות
הנגב
אגודה שיתופית חקלאית של משקי העובדים להובלה בע"מ
מסמיה, ד.נ. שקמים מיקוד 79835, טל' 08-583001

י. אנטמן ובנו
חיתוך ליפוף פחים ועבודות פח
מפרץ חיפה, ת.ד. 1553 טל. 723981
חג עצמאות שמח

למחלקת הבניה ומנכ"לה גדעון. לקיבוצי השומר הצעיר. למשקי הדרום והנגב ולכל בית ישראל
ברכותינו לשלום ***בחג העצמאות ה־40 למדינה***
נגרית א. כהן נתיבות בע"מ
נגריה לבנין ולרהיטים
אזור התעשיה נתיבות. ת.ד. 609 נתיבות
טלפון – במפעל: 057-944015 057-944474 ● בנגריה: 057-942486 ● בבית: 057-942516

הפתעה במשחקים החוזרים בגביע־המדינה בכדורגל

הפועל ירושלים הדיח את הפועל כפר־סבא 0:1

ברד שערים: מכבי ת"א – עכו 0:5; חולון – כפר־איכסל 0:7; בני־יהודה – כפר־קנא 1:9

גביע

ארבע הקבוצות האחרונות בשמינית־הגמר בגביע המדינה בכדורגל נקבעו אתמול במשחקים החוזרים. בשמינית־הגמר ישתתפו 11 קבוצות לאומיות, 4 מהארצית ואחת מליגה ג', הפועל כפר־סמיע, שעלתה ללא משחק.

הפתעה היתה אתמול במשחקים החוזרים כשהמובילה בליגה הארצית, הפועל ירושלים, גברה בימק"א על קבוצת הצמרת הלאומית של הפועל כפר־סבא — 0:1 (במשחק הראשון — 1:1). כפר־סבא הצטרפה לשתי קבוצות לאומיות שהודחו בסיבוב זה: בית"ר ירושלים והפועל לוד.

בשאר שלושת המשחקים אתמול הובקעו שערים רבים: מכבי ת"א הביסה את הפועל עכו — 0:5 (בראשון — 3:3); הפועל צפריירים חולון הכניעה את הפועל כפר־איכסל — 0:7 (בראשון — 1:1) ובני־יהודה ת"א הלמה במכבי כפר־קנא — 1:9 (בראשון — 1:1).

משחקי שמינית־הגמר
ביום שלישי, 26 באפריל
● הפועל ת"א – הפועל טבריה.
● מכבי נתניה – הפועל כפר־סמיע (ליגה ג').
● מכבי פ"ת – הפועל פ"ת.
● הפועל באר־שבע – הפועל יהוד.
● בית"ר ת"א – מכבי חיפה.
● שמשון ת"א – בני־יהודה ת"א.
● הפועל חיפה – הפועל חולון.
● מכבי ת"א – הפועל ירושלים.

שער יקר של נומדר

הפועל ירושלים – הפועל כפר־סבא 0:1 (0:0)

אברהם כץ

שער נגיחה של יעקב (שוקו) נומדר, חלוץ הפועל ירושלים בדקה הי55, היקנה אתמול לקבוצתו נצחון מפתיע — 0:1 על הפועל כפר־סבא. שער זה הדיח את קבוצת הצמרת הלאומית והעלה את המובילה בליגה הארצית לשמינית־הגמר בגביע.

1500 הצופים שהגיעו אתמול לימק"א לא ראו משחק טוב. במהלך ההתמודדות היו השוערים אורי סוויסה מהפועל ירושלים ואדיר שמיר מהפועל כפר־סבא כמעט מחוסרי־תעסוקה. במשחק שתי הקבוצות היו טעויות לרוב.

המחצית הראשונה היתה גרועה. לא ניתן לציין אפילו אירוע רציני אחד. הכפר־סבאים תקפו יותר אולם לא הגיעו לאף מצב הבקעה.

במחצית השנייה התעוררו המ־ארחים מירושלים וכבר בהתקפתם המסוכנת הראשונה כבשו את שער־הנצחון בדקה הי55: עופר יחזקאל נבלם לקרן; את כדור הקרן הגביה מרדכי יעקנין; הגנת כפר־סבא קפאה על מקומה, ויעקב נומדר נגח פנימה — 0:1.

מכאן ועד לסיום צרו חלוצי כפר־סבא, בסיוע הקשרים, על שערו של סויסה, אולם הגנת הפועל ירושלים, בראשות הבלמים, משה בן־הרוש ואהוד כחילה, לא איפשרה לכפר־סבאים חופש פעולה ברחבת שערם. חסרונו של אלי יאני הורגש היטב בכפר־סבא, שסבלה מהיעדר חלוץ מריח שערים.

השופט יצחק בן־יצחק שלף שני כרטיסים צהובים לעברם של נח אינשטיין מכפר־סבא ונומדר מירושלים.

● הפועל ירושלים: סויסה, תא־שמע, בן־הרוש, כחילה, בסון, ציון אוחנה, נחמיאס, יעקנין, דיין, יחזקאלי, נומדר (ששון).

● הפועל כפר־סבא: שמיר, א. בן־חיים (נזרי), פרסלר, רבינוביץ, אינשטיין, סימון, גרמיש, פולבר, יפה, רביבו, מימוני.

חדרה הובילה 0:3 – הנוער הישווה 3:3

יוסף חכם

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל, העומדת לצאת בתחילת השבוע למשחקים המוקדמים בגביע העולמי בדרום־אמריקה סיימה אתמול בשוויון משחק אימון עם הפועל חדרה מהליגה הארצית, בתיקו — 3:3.

החדרתים הוליכו — 0:3 כשאת השערים לזכותם כבשו רונן שפירא (2) ושלומי גוזלן.

נבחרת הנוער התאוששה והישוותה משערים של יצחק זוהר (מכבי יפו), דני ניראון (הפועל פתח־תקוה) ואבי בן־עזרא (הפועל ת"א).

מאמן הנוער, שלמה שרף, אמר אתמול בתום משחק האימון שהשחקן שינופה מהנבחרת לקראת הנסיעה ייקבע רק מחרתיים.

טבק הרעיל את עכו

מכבי ת"א – הפועל עכו 0:5 (0:2)

אלכס קליין

מכבי ת"א זכתה אתמול בנצחון גבוה — 0:5 על הפועל עכו, אבל התוצאה אינה משקפת את יחסי הכוחות במשחק בבלומפילד, שהיו די שקולים. רק טעויות חמורות בהגנת עכו הביאו למכבי ת"א את הנצחון הגבוה, מארבעה שערים של בני טבק, שהיה הטוב במגרש.

טבק היה משכמו ומעלה אך חבריו נתפסו לאדישות בלתי מוכנת, וכמעט שלא גילו מהלכי כדורגל ראויים לשמם.

מסכת השערים נפתחה כבר בדקה הי19: אלי דריקס מסר כדור מדוייק לאיתן לוי, וזה מ־14 מטר בעט חזק ושטוח והכדור נעצר רק ברשת — 0:1.

דריקס "בישל" גם את השער השני בדקה הי36, הפעם מרגלי בני טבק מקרוב — 0:2.

לאחר ההפסקה יכלו העכואים לצמק, אך דוד גנון בעט מקרוב לחוץ.

התוצאה הוגדלה בדקה הי65: אלון נתן בעט מתוך הרחבה, השוער בן־אבני הדף, וטבק קבע מקרוב — 0:3.

בעיצומן של התקפות הפועל עכו חלף מיקי כהן, בדקה הי72, על פני שני מגיני היריב, הגיע לרחבה, ומסר לבני טבק שהעלה ל־0:4.

את התוצאה חתם בני טבק בשערו הרביעי במשחק, והיפה ביותר, שלוש דקות לסיום: אלון נתן פרץ מימין, מסר לטבק, שבעט מ־15 מטר חזק לבין החיבורים — 0:5.

דקה מאוחר יותר היתה הזדמנות לעכו לצמק לו אוחנה שניצב לבדו מול השוער משה מרכוס בעט בצורה פגיזה לחוץ.

השופט עובדיה בן־יצחק שלף כרטיס צהוב למיקי כהן ממכבי ת"א. 800 צופים חזו במשחק, שנערך באיצטדיון בלומפילד.

● מכבי ת"א: מרכוס, מיקי כהן, גולדברג, מנשה שמעונוב, איתן לוי (אלון נתן), שאול כהן, לולו, אייניר (אוחנה), גריאנו, דריקס, טבק.

● הפועל עכו: בן־אבני, שעלן, אוחיון, זגטין, עזרי (נאווי), סוריור, עמוס, זקנין, הלפון (אוחנה), גנון, זהבי.

אחרי 1:1 – 1:9 ב"שכונה"

בני־יהודה ת"א – מכבי כפר־קנא 1:9 (0:2)

נפתלי כהן

קבוצת מכבי כפר־קנא מליגה ב', שכפתה בשבוע שעבר תיקו 1:1 מפתיע בשמינית־הגמר בגביע־המדינה על הקבוצה הלאומית של בני־יהודה ת"א, חזרה אתמול במשחק החוזר בשכונת התקוה — 9:1.

לבני־יהודה ת"א היה זה למעשה משחק־אימון.

המחצית הראשונה הסתיימה ב־0:2 בלבד, משעריהם של החלוץ דוד גורדנה (28) והקשר יוסי מרדר (44).

את המחצית השנייה פתחה בני־יהודה, עם רוח גבית, ולא הותירה סיכוי לכפר־קנא. בדקה הי48 קבע דוד סלמן — 0:3, בבעיטה שטוחה. חלפה דקה, ומשה איזנברג הגדיל ל־0:4.

בהמשך לא התייחסו ה"זהובים" ליריביהם ברצינות. השערים הושגו בקלות. דוד גורדנה העלה בדקה הי63 — 0:5 וכחלוף דקה קבע איזנברג — 0:6. קוסטיקה הקפיץ בדקה הי66 ל־0:7. כפר־קנא הצליחה לכבוש שער־כבוד בדקה הי70 מרגלו של עוואדה סמיר — 1:7. שער עצמי של המגן עבדל מאג'יד בדקה הי87 — 1:8. את התוצאה חתם דוד גורדנה — 1:9, דקותיים לסיום.

שפט אריה וולף, לעיני 500 צופים, בשכונת־התקוה.

● בני־יהודה: אמויל, מלחי, אלקביץ (ממן), אייל חיים, עלו, גיא שרעבי, סלמן, זקס (קוסטיקה), מדר, איזנברג, גורדנה.

● מכבי כפר־קנא: חטיב, מאג'יד, ברטור, מרוואן, נימר, סמיר (אליאס), סעיד, עדנן, אוחמד, חמד קאיד, דייבי.

שלישיות של פנסו ושקרוקה

הפועל צפריירים חולון – הפועל איכסל 0:7 (0:2)

גיל פישמן

כדורגלני הפועל צפריירים חולון לא התקשו להביס 0:7 במשחק הגומלין בגביע את הפועל איכסל מליגה ב'. במהלך המשחק ניתנו לשחקני חולון לפחות עוד חמש הזדמנויות טובות, אולם בגלל זלזול ביריב לא הסתיים המשחק בתוצאה גבוהה יותר.

עד לדקה הי24 עוד היו אשליות לשחקני איכסל, אולם אז נפתח מבול השערים. ראשון הבקיע משה פרחן.

ארז שקרוקה קבע בדקה הי38, בנגיחה מהגבהה של גיל ויתוני, את תוצאת המחצית — 0:2.

ליאון פנסו, השחקן המצטיין של חולון, הוסיף צמד (57,48), כששער ראשון הובקע בנגיחה מהגבהה של דרור אהרונוב, והשני בבעיטה מקרוב — 0:4.

שחקני איכסל, שכמעט שלא עברו את קו מחצית המגרש, ספגו את השער החמישי בדקה הי59 מרגלי שקרוקה, שהוסיף למאזנו גם שער שלישי — 0:6, בדקה הי75.

את מסכת השערים חתם פנסו (בשערו השלישי במשחק), הפעם בנגיחה נוספת בדקה הי80, מהגבהה של גיל ויתוני.

שפט סבי אלנקווה, לעיני 300 צופים, בחולון.

● הפועל חולון: ביטון, ויתוני, יעקובי, אלי כהן (אליאס), מבולח (עמרני), פס, פרחן, אהרונוב, פנסו, הלל, שקרוקה.

● הפועל איכסל: שרופי, מלחמה, יוספין, זועבי, חלילה, ב. דראושה, כבירית, ע. דראושה, מנור, שעלבי, חאלד.

קניאתי זכה במרתון בוסטון

תקניאתי איברהים חוסיין (בתמונה), היה לרץ האפריקני הראשון, שניצח במירוץ המרתון של בוסטון, כשעבר את המרחק בשעתיים ו־8.43 דקות, בהקדימו בשנייה את גומה איקאנגה מטנזניה. המרתון בבוסטון הוא העתיק בעולם — 92 שנה. הפעם נטלו חלק במירוץ 6600 רצים מרחבי תבל.

* בין הנשים זכתה רוזה מוטה מפורטוגל בפעם החמישית, בזמן של שעתיים ו־24.30 דקות.

לרץ חוסיין מקניה, שזכה אשתקד בשני מירוצי־מרתון, בניו־יורק ובהונולולו, הוענק פרס כספי בסך 45 אלף דולר ומכונית יקרה. פרס דומה הוענק גם לרוזה מוטה.

פרי הורחק ל־2 משחקים – ברשצקי ל־6

רוני פרי, בלם בני־יהודה ת"א, יוכל לשחק בשבת במשחק קבוצתו עם הפועל לוד, למרות שהורחק אמש על־ידי בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל משני משחקי ליגה, או גביע, בפועל.

הכדורגלן כבר ריצה עונש הרחקה של שני משחקים. הוא החמיץ את משחק הליגה נגד הפועל כפר־סבא, ומשחק הגביע אתמול נגד מכבי כפר־קנא.

כמו־כן הוטל על פרי, שהורחק במשחק קבוצתו מול הפועל תל־אביב, עונש הרחקה על־תנאי ממשחק נוסף.

אבי ברשצקי, כדורגלן הפועל רמת־גן, נענש בהפסקת פעילות ל־6 משחקי־ליגה בפועל. ביה"ד החמיר בעונשו מאחר שבמאזנו "עבר עשיר" של הרחקות, וספיגת כרטיסים צהובים.

40 שנות ספורט בישראל
בעתון יום שישי

משחקי הגומלין בחצי־הגמר בגביעי־אירופה – הערב

איינדהובן מצפה לריאל

שבת בן־גבריאל

שש קבוצות שיופיעו בחודש הבא, בגמר שלושת גביעי־אירופה בכדורגל — אלופות, מחזיקות ואופ"א — יקבעו הערב בתום משחקי־הגומלין בחצי־הגמר בשש ערים באירופה.

ההתעניינות הגדולה ביותר מופנית לעבר העיר ההולנדית איינדהובן, שם שוכן המפעל הגדול של פיליפס, המממנת את קבוצת הכדורגל המקומית, פ.ס.ו. זו הפעם הראשונה בתולדות המועדון, שיש לו סיכוי סביר להעפיל לגמר, בעקבות התיקו (1:1), שסחטה איינדהובן, במשחק הראשון לפני שבועיים מריאל, באיצטדיון ברנבאו במדריד.

שעתיים מאוחר יותר "ישאגו" 120 אלף צופים בליסבון, שם יחול המאבק על הכרטיס השני, בין בנפיקה ליסבון וסטיאווה בוקרשט. השתיים נפרדו לפני שבועיים בתיקו אפס.

אוחנה ורוזנטל בחוץ

אלי אוחנה, שנוטרל בראשית השבוע ממשחק ליגה, בגלל פציעה, יצא עם קבוצתו, מכלן, לברגמו, איטליה, תנסה לשמור על נצחונה (1:2) במשחק הראשון על אטאלנטה מהליגה השנייה, הנציגה האיטלקית היחידה שנותרה בשלב זה במפעל האירופי.

המשחק השני בגביע־המחזיקות יהיה באמסטרדם ומארסיי הצרפתית. מחזיקת הגביע, אייאקס, הבטיחה למעשה את עלייתה הנוספת לגמר, תודות לנצחונה הגבוה במשחק הראשון במארסיי (0:3).

עדיין לא ידוע אם רוני רוזנטל יופיע בשורות קבוצתו, בריז', שיצאה לברצלונה לפגוש שם את קבוצת אספניול, אותה ניצחו הבלגים במשחק הראשון — 0:2, במסגרת חצי־גמר גביע אופ"א.

המשחק השני בחצי־הגמר באופ"א, יהיה כל מערב־גרמני, כשהמובילה בליגה, וורדר ברמן, תתארח בלברקוזן, ותנסה למחוק הפסד ביתי (1:0), במשחק הראשון ביניהן לפני שבועיים.

"כניסה חופשית" למנסדורף לרולאן־גארוס

ש. בן־גבריאל

הישג לטניס הישראלי: זו הפעם הראשונה שלטניסאי ישראלי, עמוס מנסדורף, הוענקה "כניסה חופשית" לאליפות צרפת הפתוחה ב"רולאן־גארוס" בפאריס, כמדורג רשמי בין 20 הטניסאים בעולם, ולא כטניסאי־משנה.

עמוס מנסדורף, המדורג 19 בעולם, לפני הצרפתי הנרי לקונט, לא "יחשוש" מהתחרות הרגילה כמו בעבר, אלא ימתין לטניסאי שלא מחשורה הרא־שונה.

מעניין לציין שהאמריקני ג'ון מקנרו, שזכה בראשית השבוע בטורניר טוקיו, אינו בין המדורגים, בין 104 הטני־סאים שיטלו חלק באליפות, שתחל ב־23 במאי ותסתיים ב־5 ביוני.

נבחרת הנוער — הבוקר ליוון
נבחרת הנשים — לטורניר בצרפת

יצחק ויסהוף

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל עומדת לצאת הבוקר לאתונה שביוון, שם תחל ביום שישי במשחקיה במוקדמות אליפות אירופה. משחקה הראשון יתקיים מחרתיים עם נבחרתה החזקה של בולגריה.

בבית הישראלי משתתפות גם נבחרות שוייץ ויוון המארחת, שבזכות הקהל הביתי החם שלה תבטיח, כנראה, את הכרטיס למשחקי אלי־פות אירופה, שיהיו בסוף חודש אוגוסט ביוגוסלביה.

מאמן נבחרת הנוער, אריה ורדיסקו, אמר ערב הנסיעה ליוון כי הוא מקווה שבעיית הגובה, שהיא עקב האכילס של הנבחרת הישראלית, לא יהיה לרועץ. אף שחקן ישראלי לא עובר 2 מטר.

דווירסקו, ועוזרו עופר חרותי, קבעו עוד בשבוע שעבר את עשרת היוצאים: מוטי בן־דור (קטמון), ערן ברגשטיין, אמיר כץ (שלושתם ממכבי דרום), מיקי הרמן, רב הרמן (הפועל גבעתיים): רותם אורליך (הפועל תל־אביב): קורן אמישה (מכבי חיפה): גיא גודס (הפועל חיפה): שני כהן (הפועל הגליל העליון) ואורן קרמצ'נסקי (הפועל גן־שמואל).

מנהל הנבחרת הוא איתמר אמר־תי. ראש המשלחת — גרשון פורמן, והפיזיותרפיסט יהונתן הוכמן.

גם נבחרת הנשים של ישראל תצא הבוקר לאורליאן שבצרפת, שם תחל בטורניר בינלאומי גדול. ישראל שובצה בבית אחד עם פולין וצרפת. ברשימת הנשים שייצאו חל שינוי, כאשר פועה גרינשפן החליפה את גליה מייק.

תיקו בין הפועל ר"ג ויבנה הכתיר את בת־ים

יוסף חכם

כדורגלני הפועל בת־ים זכו אתמול בגביע־הטוטו לקבוצות הליגה הארצית. זאת בעקבות תיקו 0:0 במגרש וינטר ברמת־גן בין קבוצות הפועל רמת־גן ומכבי יבנה, במשחק המסיים של בית־הגמר.

150 הצופים לא נהנו ממשחק כדורגל נאה. היו בו דקות משעממות רבות. שחקני הפועל רמת־גן גילו עירנות, והיו להם הזדמנויות הבקעה קורצות.

השחקן הבולט במגרש היה הבלם הרמת־גני יובל נעים, ששימש תחנה אחרונה לשחקני מכבי יבנה, ככל שהתקרבו לשער קבוצתו.

בדקה הי46 בעט עוזי צדקה מרמת־גן לידי שוער יבנה, פרדי לסנר. בדקה הי67 שיגר הרמת־גני פונדקי כדור־עונשין מ־20 מטר ולסנר הדף. בדקה הי83 בעט עומר אוטובסקי כדור אדיר לשער מכבי יבנה וגבי אסור הרחיק מהקו. בעצור שתי דקות הזדמנות גם ליבנה: שמעון פרץ שפרץ לבדו והחטיא מקרוב את השער הרמת־גני.

שפט דוד יוסף, לעיני 150 צופים.

● הפועל רמת־גן: גילרדי, ביטנר, נעים, גילרדוביץ, פונדקי, יוסי מזרחי, צדקה, זוהר (עזיקוב), שיין, ביטון, הדרי (אוטובסקי), זהבי.

● מכבי יבנה: לסנר, בן־דור, עומר מזרחי, עלואה, אוולאי, כהן, בן־שמעון, ציון יעקב, אסור, ועקנין, גלילי (פרין).

הטבלה הסופית

1.	הפועל בת־ים	2	1:0	4
2.	הפועל רמת־גן	2	0:0	2
3.	מכבי יבנה	2	0:1	1

ישיבות המזכירות והמרכז
הפועל
1. ישיבת מזכירות "הפועל" תיערך ביום ראשון 24.4.88 בשעה 14.30 באולם הישיבות במרכז השלטון המקומי.
2. ישיבת מליאת מרכז "הפועל" החודש תיערך ביום ראשון 24.4.88 בשעה 16.00 באולם הישיבות של הוועד הפועל, קומה 7.
חברי המזכירות והמרכז מוזמנים

טלוויזיה

יום רביעי – ערב יום העצמאות

(ב) כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה

09.00 עד כאן, הרשות קול ישראל. 09.05 קשת וענן ואיפה רז. 19.30 שלושה ברמה. סיפורם של שלושה חיילים ברמת הגולן במלחמת יום הכיפורים. 10.30 ארץ מולדתי: המלחמה לעצמאות. מלחמת העצמאות מתוארת דרך יומנו של אמנון, החל מיום ההצבעה באו"ם ועד להקמת צה"ל. התהליך מהתארגנות היישוב להגנתו ועד לנטילת היוזמה להתקפה. 11.00 שירים ליום הזכרון. 15.00 עד כאן, הרשות קול ישראל. 15.05 שביל באמצע: שביל בצרה הקרב על גב־יושע. 15.30 באביב ימותו. מוקי צור משוחח באולפן עם חמש משפחות של חללים ממלחמות ישראל השונות בהשתתפות גידי גוב, רמי קליינשטיין ושם טוב לוי. 16.30 קשת וענן. ואיפה רז. 16.50 40 עד כאן, מידע הסטורי מ־40 שנות מדינת ישראל. 17.00 ערב הרש, מנחתו גדעון רייכר. 17.30 שמיניות באוהדים: תכנית מיוחדת ליום הזכרון. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 תכנית מיוחדת על צה"ל במלאת ארבעים שנה להיווסדו (ערבית). 19.00 חדשות. סיקור אירועי יום הזכרון ודבר נשיא המדינה לרגל יום העצמאות. 19.30 מהדורת חדשות לסיכום אירועי יום הזכרון. 19.45 טקס הדלקת המשואות לסיום יום הזכרון ופתיחת חגיגות יום העצמאות. שידור ישיר מהר הרצל בירושלים. 20.45 ברכת נשיא המדינה לרגל יום העצמאות. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 ראיון עם ראש הממשלה. מראיין יורם רונן. 21.45 קולנוע כחול־לבן: רגעים גדולים וקטנים מתוך סרטים ישראליים. 21.55 מפגש עצמאות, ערב חג עם משפחת זיו מאילת השחר. מנחה יעקב אחימאיר. 22.25 קולנוע כחול־לבן. 22.30 הדרך לחיל השריון. מסיבת יום העצמאות עם מקימי החייל בהווה ובעבר. מיטב לוחמים עם שירים, מערכונים וקטעי הווי. 24.00 מבזק חדשות. 24.05 קולנוע כחול־לבן. 24.15 סרט קולנוע המרד על הקיין. 02.15 סיום השידורים.

ערוץ 2

18.30 נזכור. שירי זיכרון. 19.15 איך נזכור אותך. 19.45 העברה בשידור חי של טקס סיום יום הזיכרון לחללי צה"ל ופתיחת חגיגות יום העצמאות מהר הרצל. 20.45 סרט אקסודוס.

רדיו

יום רביעי – ערב יום העצמאות

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.09 "קונצרט". צ'ייקובסקי: סמפוניה מס' 6, "הפתטית"; יוסף טל: "מסדר הנופלים"; ברוקנר: סמפוניה מס' 9; שוברט: ומשירים בדו מז'ור לכלי־קשת. 11.02 פרטוש: יזכור; ברהמס: הפתיחה הטראגית; ארגרו: "הצבי ישראל". 11.57 "פינת השיר" — משירי חיים גורי. 12.00 "מנגים באולפן". באך: פרטיטה מספר 3, במי מג'ור, לכנור סולו; קונצרטו לכנור מס' 1 במי מז'ור; רביעיית כלי קשת מספר 18; מוצרט; שטיינברג/מגנוס: מגרלסון: פרלוד ופוגה בדו מינור (אליונת רולוף: עוגב). 13.05 "קונצרט". באך: קנטטה — הארידה מן האח; בעל שם; מוצרט: סרנדה בדו מינור לכלי נשיפה; קונצרטו מס' 3 לפסנתר; בהמם: סמפוניה מס' 4. 15.05 "מוסיקה ישראלית. אורגר: מנגולגו פרטוש: רביעיית "תהלים"; ברהמס: סמפוניה מס' 1. 16.00 "קונצרט מהקלטות התז". 18.30 "פרקי נגינה". באך: פרלודים ופוגות מתוך "הפסנתר המשווה" ספר 2. 19.05 "קונצרט" שוברט: סימפוניה מס' 8 "הבלתי גמורה"; אלגר: "לצלו ולתזמורת"; טשייקובסקי: "הקיסר". 21.05 "הקונצרט שלי" עם נשיא המדינה חיים הרצוג (חלק ראשון). 23.00 "פסיפס ישראלי".

רשת א'

07.30 "רדיו־דיל". 08.05 "תוגה", ליום הזכרון, עם בני הנדל. 10.05 "סיפורדיו": "מאז לא קרה דבר", מאת המוטל בר־יוסף. 10.35 פרקי תפילה. 11.02 העברת טקס יום הזכרון מהר הרצל. 11.30 שירים עבריים ליום הזכרון. 12.05 "דיר נפש", תפילות, סיפורים ושירים. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.06 "בראש צעיר" דבר שר החנוך והתרבות יצחק נבון: תכנית על־פי הספר "ארץ המקומות" של עמוס בר, פרק מתוך הספר "שלום לאבא", מאת רבקה מגן, "כמים ובאש", מאת אליעזר שמואלי, שירים מאת חיים חפר, גוב רילין, יהונתן גפן ואברהם חלפי. 15.05 "בין עבר לשמחה". 16.05 "יד ושם" לנופלים במלחמות ישראל. 17.10 "בבעל הקשה", שירים ליום הזכרון. 18.05 "מינחת ערב". 19.05 סיכום המשנה הזמנית. 19.30 שירים לשלום. 22.05 "למנצח שיר מזמור", שירי גבורה ועצמאות. 23.05 פרקי הלל. 00.10 "פסיפס ישראלי".

רשת ב'

06.10 שירים נוגים. 07.00 דבר יו"ר "יד לבנים" למשפחות השכולות. 07.05 "הבוקר הזה". 08.05 "גר ובורר" (ש"ח). 10.05 "נער השיר" (נער השמח), בהשתתפות משוררי ירושלים, חברי פלמ"ח הצעירים תלמידי לחות "יא ריב. 11.30 "זכרי הארונך", שירים עבריים. 12.05 "כבר שנה", הבנית על חיילים שנפלו בלבנון (ש"ח). 13.05 "כתני היוה", הרשות השירים נוגים. 16.05 "בודיים הנשותוף", תכנית לזכר הנופלים במערכות ישראל מתש"ח ועד תש"ח. 18.05 שהלם, שירים עבריים. 19.45 טקס הדלקת המשואות ליום הזכרון שידור חי מהר־הרצל. 20.45 דבר נשיא המדינה ליום העצמאות. 21.15 "עד אור הבוקר", על המלחין מרדכי זעירא ושירי חומר היפים שלו. 23.05 "עד לא רקדתי די", ריקודי עם ישראליים. 01.05 "כי טוב חומר", שירים עבריים ישנים ואהובים עד 06.00.

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר. 06.30 "מוקדים עיד". 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 יומן חדשות. 09.05 "בלעדיך". משדר מיוחד ליום הזכרון לחללי צה"ל. כל שעה תוקדש לראיון על נופל באחת ממלחמות ישראל וקטעים ספרותיים מעזבונות הנופלים באותה מלחמה. 11.05 צפירה וטקס הזכרון המרכזי בבית הקברות הצבאי בהר־הרצל. 11.30 "בלעדיך" (המשך). 17.00 יומן חדשות. 18.05 "אלכס". עם אחים חוגרים של אלכס ויגנר שנהרג בלבנון. 18.45 "ער מרגניות", שירים עבריים. 19.05 "עשים מרגניות", מיוחד ליום העצמאות. 19.45 הדלקת משואות ופתיחת ארועי יום העצמאות. 20.45 ברכת הנשיא. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "לא על הלחם", הגיגי ומוזר לערב יום העצמאות. 00.05 מסיבת ריקודים ישראלית. 03.00 לא רוצים לישון.

רשת ג'

06.07 שירים משלנו. 07.00 דבר יו"ר "יד לבנים" למשפחות השכולות. 07.12 "שירים משלנו" עד 20.05. 20.05 "אבני חן", עם מיכל שמאלי להיטים לועזיים גדולים בשנות הד'50, ה־60 וה־70.

קולנוע

תל־אביב 4.30, 7.15, 9.30

אסתר: הסיציליאני — 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח — 7.15, 9.30
בן־יהודה: חיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה: יופיו של החטא — 7.15, 9.30
גת: שאלה של שפיות — 6.00, 9.00
גורדון: בצילו של הלם קרב — 7.00, 9.30
דקל: חשור — 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: הבטלנים — 7.45; סקס — 12.00
הוד: עבודה בעיניים — 5, 7.15, 9.30
לימור החדש: ריקוד מושחת — 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: סגור
פאר: ת"א לוס אנגלס — 5, 7.30, 9.30
פאריס: לירדי איב — 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן: חן 1: וול סטריט — 5, 7.30, 9.50; חן 2: אימפריית השמש — 5, 7.25, 9.45; חן 3: הקיסר — 11, 2, 4, 7.40, 9.45; חן 4: מעקב צמוד — 11, 2, 5, 7.40, 9.45; חן 5: אי אפשר לקנות אהבה — 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: מוכת ירח — 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: הנרדף — 5, 7.15, 9.30
תכלת: עניין שולי — 4.30, 7.00, 9.35
לב: לב 1: תופשה בכפר — 2, 5, 7, 10.00; לב 2: סובלנות — 2, 4.30, 7.15, 9.50; לב 3: מלאכים בשמי ברלין — 2, 5, 8, 10.00; לב 4: המבצר הנסתר — 2, 5, 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 9.00, 7.00

רמת־גן
ארמון: שאלה של שפיות — 4, 6.40, 9.30
לילי: ת"א–לוס־אנג'לס — 7.15, 9.30
רב־גן: גן 1: מעקב צמוד — 5, 7.20, 9.40; גן 2: אמפריית השמש — 9, 6; גן 3: וול סטריט — 5, 7.30, 9.40; גן 4: הקיסר האחרון — 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: לוחמי המעפש — 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: אי אפשר לקנות אהבה — 4.30, 9.15
רון: חשור — 4.30, 7.00, 9.00
כפיר: מוכת ירח — 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: וול סטריט — 8.30
מיטשל: חיזור גורלי — 7.00, 9.15
סמדר: ריקוד בחשיכה — 7.00, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: עבודה בעיניים — 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים — 18.45, 21.45

חיפה
אורה: להתראות ילדים — 4.30, 7.00, 9.15
חן: אי אפשר לקנות אהבה — 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: עבודה בעיניים — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: חיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: ריקוד מושחת — 4.30, 7.00, 9.15
רון: מוכת ירח — 4, 6.30, 9.00
רב־אור: רב־אור 1: מעקב צמוד — 6.45, 9.15; רב־אור 2: הקיסר האחרון — 6.00, 9.15; רב־אור 3: החשוד — 6.30, 9.15
אורלי: יופיו של החטא — 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: ויתבנייל ואני — 4.30, 7.00, 9.15
מאור: הסיציליאני — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה
שרון: ריקוד מושחת — 5, 7, 9.15

חולון
מבוזי: חיזור גורלי — 5, 7.15, 9.30
מגדל: שאלה של שפיות — 6.00, 9.00
ארמון: ת"א לוס אנג'לס — 5, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: אי אפשר לקנות אהבה — 5, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: עבודה בעיניים — 7.15, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: עבודה בעיניים — 5, 7.15, 9.30
היכל 2: חיזור גורלי — 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: הנרדף — 7.15, 9.30

עפולה
מועדון: הזעקה להוהש — 9.00

ראשון־לציון
רון 1: עבודה בעיניים — 7.30, 9.30
רון 2: מוכת ירח — 7.15, 9.30

טלוויזיה

יום חמישי – יום העצמאות

09.00 הללויה, פרקי תפילה והודיה ליום העצמאות מתוך קונצרט חזנות. 09.25 קולנוע כחול־לבן. 09.30 מפגש העצמאות: מסיבת יום הולדת לילדי ה' באייר מנחה דליק ווליניץ. 10.05 קולנוע כחול־לבן. 10.10 דרמה מקורית תרזה ויולק. סיפור קורותיה של קבוצת ילדים יהודים ברוכי הבריחה באירופה, העפלתה בחוף ניצנים וגירושה לקפריסין. אשה יהודיה מבריטניה הולכת בעקבות הקבוצה בתקווה לגלות בה את בן אחיה. משתתפים: חנה רוס, אבינועם מור־חיים, אבי הנגבי, גילי בן־אוזיליו. 10.50 קולנוע כחול־לבן. 11.00 חידון התנ"ך הי25 לנוער יהודי בעולם. בחידון ישולבו קטעי משחק וקטעי סרטים על מקומות ואתרים במקרא. כמרכז תשתתף להקת הרבנות הצבאית. החידון נערך במעמד ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות. 13.05 קולנוע כחול־לבן. 13.15 מפגש העצמאות: גולי קניה הבריחה מפתה גילגיל. מנחה רם עברון. 13.55 קולנוע כחול־לבן. 14.00 סרט קולנוע סופרמן 2. קלרק קנט, הכתב הביישן שבשעת הצורך נהפך לסופרמן, נלחם הפעם בשלושה נבלים שהגיעו מכוכב אחר, והם מאיימים על כדור הארץ, ובשני פושעים בני תמותה המשתפים עמם פעולה. 16.00 קולנוע כחול־לבן. 16.10 מפגש העצמאות: שועלי שמשון, אגדה ומציאות. מנחה רון בן־ישי. 16.50 קולנוע כחול לבן. 17.00 טקס חלוקת פרס ישראל בשידור ישיר מתיאטרון ירושלים לאריה לובה אליאב, לד"ר ראובן הכט ולטדי קולק; לפרופ' משה גושן־גוטשטיין ולרב עדין שטיינזלץ; לחיים גורי ולמשה שמיר; לפרופ' נתן גולדבלום, לאלכסנדר־סשה ארגוב ולשושנה דמארי. 17.55 קולנוע כחול־לבן. 18.00 ערבית. 19.00 מפגן צה"ל 48־88 — בשידור ישיר מאיצטדיון רמת גן. במפגן יהיה מטס אווירי, מפגן צניחה חופשית, מצעד חטיבות צה"ל ותכנית אמנותית בהשתתפות יפה ירקוני, שושנה דמארי, הלהקות הצבאיות ותזמורת צה"ל. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 קולנוע כחול־לבן. 21.45 מפגש העצמאות: תמונת מחזור, בני הי40. מנחה ירון לונדון. 22.25 קולנוע כחול־לבן. 22.30 היה היו זמנים, מצעד פזמוני היישוב. מאת דן בן־אמוץ וחיים חפר. התכנית מביאה את השירים שהושרו בארץ מתחילת ההתיישבות היהודית ועד מלחמת השחרור. שרים: שושנה דמארי, אילי גורנשטיין, רבקה זוהר, עפרה חזה, מיכל טל, יפה ירקוני, יהודה כהן וחנה לסלאו. עוד משתתפים: תזמורת המנדולינות של עמק הירדן, תזמורת צה"ל ומקהלת עיריית תל־אביב. במאי ההצגה שמואל בונים. מגישים: משה כהן, אפי בן ישראל, נתן דטנר, שרי צוריאל ואבי קושניר. 23.35 קולנוע כחול־לבן. 23.40 סרט מלוויות: כלבם של בני באסקרוויל. קללה רובצת על משפחה אצולה בריטית וכל מי שנועד לרשת את תואר ראש המשפחה, נרצח. שרלוק הולמס נשכר כדי לפתור את התעלומה, בטרם יירצח גם היורש הבא. 24.50 הגיע זמן לשון. לכבוד כלת פרס ישראל שושנה דמארי, אבשלום קור מייחד את פינת הלשון השבועית שלו לדמארי ושרעבי.

ערוץ 2

כתיות לאוהרים קישון 18.30 קומדיה ארבינקא. 18.60 סטירה סלאח שבאתי. 19.30 סאטירה תעלת בלאומילך. 21.00 סאטירה השועל בלול התרנגולות.

רדיו

יום חמישי – יום העצמאות

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 אמנים ישראלים מקלטות חדשות — הנדל: סויטה (גטשה טויסן — פסנתר) לקלר: סונטה מס' 7 (מיכאל מלצר חליל, מירי זינגר — צ'מבלו); שלונסקי: תמונות ארצישראליות (צילה גרוס מאייר סופרן, שרה פוקסודיין — פסנתר); שוברט: סונטה במז'ר ריאו מינור (אריה ורדי, פסנתר; ויניבסקי פוליצי בריאנט (גיל שחם — כנור, אלן סטרנפלד — פסנתר); מקס כרוזיו: חיים התיכון (אלונה מירוץ — פסנתר); ברהמס: סונטה במי מינור (עוזי ויזל — צ'לו, פנינה זלצמן — פסנתר). 09.00 פסיפס ישראלי. 11.00 שידור חי מאולם ימק"א בירושלים, מוסיקאים צעירים מנגנים מוסיקה קאמרית, בהשתתפות תלמידי הקונסרבטוריון למוסיקה — ת"א, ירושלים, ערד, גבעתיים, פתח־תקוה, באר־שבע, בתוכנית מיצירות מנחם אבידום, שאול ברזיוט, י. סטוצ'בסקי, חיים אלכסנדר, דוריגה שלונסקי, רוזל, הירדן וכטונהב. 13.05 פסיפס ישראלי. 14.06 פסיפס ישראלי. 17.00 שידור חי של קונצרט חגיגי בהשתתפות תזמורת, מקהלות ולהקות ילדים ונוער, מאכסדרות מוזיאון תל־אביב. 19.30 מוסיקה קלה. 20.05 "אינטרלוד". 20.27 פינת השיר. 20.30 אופרה. 22.00 באלבום גדולים בהקלטות היסטוריות — רביעיית פריאריסה (תכנית רביעית): רביעיית כלי־קשת אופ. 76 מס. 3 "הקיסר"; רביעייה כלי קשת אופ. 67 בטול מג'ור; פרסטו מתוך רביעייה אופ. 52 במי בטול מג'ור.

רשת א'

09.05 העברת תפילה חגיגית ליום העצמאות — שידור חי מבית־הכנסת בירושלים. פרקי הלל. 11.05 40 שנות פרק. 13.00 חידון התנ"ך העולמי, שידור חי מתיאטרון ירושלים. 14.06 בראש צעיר, זכרונות ילדות, מהדורה מיוחדת ליום העצמאות. 15.05 ישראל שלי, במה ישראל מרגשת אותם. 16.05 ארץ לא נודעת, קיבוץ סער בן 40 שנה. 18.05 מינחת ערב, ישראל בת 40. מבט לדרת. 19.05 שירים עבריים, פרקי היום בתנ"ך. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 צמוקים ושקדים, שירים ביידיש ליום העצמאות. 23.05 מעורב ים־תיכוני.

רשת ב'

08.05 היו זמנים, חידון ידע בנושא העם, הארץ ויום העצמאות. 09.55 לאן נטייל בחג. 10.05 ראיון מיוחד ליום העצמאות עם ראש הממשלה. 11.05 "עד אור הבוקר", על מרדכי זעירא. 15.05 ציון הלא תשאלי, ישראל כמרכז ליהודי התפוצות. 17.00 טקס חלוקת פרס ישראל, שידור חי מתיאטרון ירושלים. 18.06 שירים עבריים. 18.45 מפגן צה"ל ליום העצמאות — שידור ישיר מאיצטדיון רמת־גן. 20.05 להמנו והאהבנו, עם משפחות מן ההגנה, האצ"ל והלח"י. 22.05 היוכים, מערכונים, פרקי הומור והווי. 23.05 שאלה של טעם, עם חיים קינן, מהדורה מיוחדת ליום העצמאות. 00.01 הוי ארצי מולדתי, שירים עבריים.

גלי צה"ל

06.05 יומי של שירים. 06.30 יומן חדשות. 09.05 מסע אל צה"ל 1988. משדר משולב מיוחד ובו עשר שעות של שירים עבריים, ראיונות עם חיילים ומפקדים בצה"ל 1988. הראיונות יקיפו את כל גזרות הפעילות של צה"ל וחיילותיו. מראיינים: נחמן שי, פנחס עידן, עמיקם רוטמן ומיכה שגריר. 19.00 יום העצמאות ה־40, משדר מיוחד של מחלקת האקטואליה של גלי צה"ל. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הדבש ועל העוקץ, שירים שחוברו אהובים. 00.05 ציפורי לילה, עם רפי קינן, תוכנית מוסיקלית כבחירה אישית. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

רשת ג'

08.05 מצעד המצעדים — השירים העבריים האהובים ביותר ב־40 שנות המדינה כפי שהמאזינים דרגו. מגישים: דן כנר וקובי ברקאי עד 20.05. 20.05 50 סלוס — להיטים לועזיים גדולים במחצית הראשונה של שנות ה־80, עם יוסי סיאס.

קולנוע

תל־אביב 4.30, 7.15, 9.30

אסתר: הסיציליאני — 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח — 7.15, 9.30
בן־יהודה: חיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה: יופיו של החטא — 7.15, 9.30
גת: שאלה של שפיות — 6.00, 9.00
גורדון: בצילו של הלם קרב — 7.00, 9.30
דקל: חשור — 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: הבטלנים — 7.45; סקס — 12.00
הוד: עבודה בעיניים — 5, 7.15, 9.30
לימור החדש: ריקוד מושחת — 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: סגור
פאר: ת"א לוס אנגלס — 5, 7.30, 9.30
פאריס: לירדי איב — 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן: חן 1: וול סטריט — 5, 7.30, 9.50; חן 2: אימפריית השמש — 5, 7.25, 9.45; חן 3: הקיסר — 11, 2, 4, 7.40, 9.45; חן 4: מעקב צמוד — 11, 2, 5, 7.40, 9.45; חן 5: אי אפשר לקנות אהבה — 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: מוכת ירח — 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: הנרדף — 5, 7.15, 9.30
תכלת: עניין שולי — 4.30, 7.00, 9.35
לב: לב 1: תופשה בכפר — 2, 5, 7, 10.00; לב 2: סובלנות — 2, 4.30, 7.15, 9.50; לב 3: מלאכים בשמי ברלין — 2, 5, 8, 10.00; לב 4: המבצר הנסתר — 2, 5, 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 9.00, 7.00

רמת־גן
ארמון: שאלה של שפיות — 4, 6.40, 9.30
לילי: ת"א–לוס־אנג'לס — 7.15, 9.30
רב־גן: גן 1: מעקב צמוד — 5, 7.20, 9.40; גן 2: אמפריית השמש — 9, 6; גן 3: וול סטריט — 5, 7.30, 9.40; גן 4: הקיסר האחרון — 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: לוחמי המעפש — 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: אי אפשר לקנות אהבה — 4.30, 9.15
רון: חשור — 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון: אקסודוס — 16.00; ג'ושוע אתמול והיום — 19.45; פרי מקסס — 21.45; מתח גבוה — 24.00
כפיר: מוכת ירח — 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: וול סטריט — 8.30
מיטשל: חיזור גורלי — 7.00, 9.15
סמדר: ריקוד בחשיכה — 7.00, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: עבודה בעיניים — 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים — 18.45, 21.45

חיפה
אורה: להתראות ילדים — 4.30, 7.00, 9.15
חן: אי אפשר לקנות אהבה — 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: עבודה בעיניים — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: חיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: ריקוד מושחת — 4.30, 7.00, 9.15
רון: מוכת ירח — 4, 6.30, 9.00
רב־אור: רב־אור 1: מעקב צמוד — 6.45, 9.15; רב־אור 2: הקיסר האחרון — 6.00, 9.15; רב־אור 3: החשוד — 6.50, 9.15
אורלי: יופיו של החטא — 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: ויתבנייל ואני — 4.30, 7.00, 9.15
מאור: הסיציליאני — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה
שרון: ריקוד מושחת — 5, 7, 9.15

חולון
מבוזי: חיזור גורלי — 5, 7.15, 9.30
מגדל: שאלה של שפיות — 6.00, 9.00
ארמון: ת"א לוס אנג'לס — 5, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: אי אפשר לקנות אהבה — 5, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: עבודה בעיניים — 7.15, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: עבודה בעיניים — 5, 7.15, 9.30
היכל 2: חיזור גורלי — 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: הנרדף — 7.15, 9.30

עפולה
מועדון: הזעקה להוהש — 9.00

ראשון־לציון
רון 1: עבודה בעיניים — 7.30, 9.30
רון 2: מוכת ירח — 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
מחר, יום ה', 21.4
סאלח שבתי: 18.30, 21.30
ג'ון גבריאל בורקמן: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ה' 21.4 בשעה 20.30
קידוש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

יום רביעי
בת־ים: מזור – חביבה רייך 20
חולון: אהרון – הופיין 52
ירושלים: קופ"ח – מרפאת רוממה המ"ג 28
נתניה: פורת – פ"ת 76
פתח־תקוה: קופ"ח – חיים עוזר
תל־אביב: סיני – שד' ירושלים 70, יפו; לב העיר – אחד העם 69
חיפה: מבנור – מבנור 27

יום חמישי
בת־ים: עצמאות – בלפור 75
חולון: עין יהב – עין יהב 2
ירושלים: הר הזיתים – הר הזיתים
נתניה: פורת – פ"ת 76
פתח־תקוה: קופ"ח – חיים עוזר
תל־אביב: לב העיר – אחד העם 69; סיני – שד' ירושלים 70, יפו
חיפה: הנשיא – שד' הנשיא 33

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — 100, אילת — 244, חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
יום רביעי: ביקור חולים — ילדים, הדסה עי"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג. הדסה הר הצופים — כירורגית, אורתופדית.
יום חמישי: שערי צדק — נשים, כירורגית, אורתופדית. הדסה עי"כ — ילדים, עיניים. ביקור חולים — פנימית, א.א.ג.

יד ביד — ארגון קשבת המלונן לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה: ירושלים — 02-243358; ת"א — 226027 (24 שעות); חיפה — 04-229488 (11.00–20.00); גליל מערבי — 04-922222.
קו פתוח לנוער במצוקה — טל. 222732.
"קו פתוח" — ארגון קשבת לילדים ובני נוער 03-222723 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–23.00; בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00–24.00; בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00–21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אנשי חבות באישור טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לירגונה האיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — טל' 04-988410
ער"ן נתניה — 053-335316
ער"ן כפר־סבא — 052-913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111

סילוק מימורדים
מוקד קופ"ח למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; רמלה — טל' 054-31022; עפולה — טל' 93333; קרית־גת — טל' 051-881333; באר־שבע — טל' 057-74767; אשדוד — 055-51333; שח"ל בגוש דן, טל' 03-330848

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה' 16.00; בימי ו' וערבי חג 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ה' 7.00.
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה' 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה' 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה' 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'–ה' 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.35. בימי ו' וערבי חג 6.30, 9.05, 10.35.
* הרכבת תפעל בימי א' בשבוע (יום אחרי חג) בלבד.

לשכת עורכי־הדין תובעת פיקוח משפטי על המעצרים המינהליים

כתב „על המשמר"

לשכת עורכי־הדין רואה במעצרים המינהליים הכרח לא יגונה המוטל בשעת חירום. עם זאת, קוראת הלשכה לרשויות הביטחון להבטיח פיקוח משפטי הולם וראוי על המעצרים המינהליים.

הוועד המרכזי של הלשכה הטיל על ראש הלשכה, עו"ד יעקב רובין, לבוא בדברים עם הפרקליט הצבאי הראשי על מנת למצוא דרך הולמת להפעלת פיקוח משפטי על ביצוע הליכי המעצר המינהלי בשטחים.

החלטה זו קיבל אתמול הוועד המרכזי של לשכת עורכי־הדין בישראל בדיון מיוחד שהוקדש לנושא זה, בהשתתפות הפרקליט הצבאי הראשי, תת־אלוף אמנון סטרשנוב, ונציגי האגודה לזכויות האזרח בישראל.

מסקירה שמסר בדיון הפרקליט הצבאי הראשי מתברר, כי עד כה נעצרו כ־1200 איש במעצר מינהלי ביהודה שומרון וחבל עזה. הפצ"ר מסר, כי עקב העומס הרב והמצב הבטחוני בשטחים, שונו באחרונה הליכי המעצר המינהלי על־פי צו הוראת שעה, בחתימת אלופי פיקוד דרום ומרכז, כך שבוטלה החובה להביא את העצור בתוך 96 שעות מזמן מעצרו לפני שופט צבאי על מנת שיאשר את הצו. לפיכך, עומדת היום בפני העצורים רק האפשרות לערער בפני ועדת ערר על מעצרם. ועדה זו אינה מוסמכת לבטל או לקצר את משך המעצר המינהלי אלא רק להמליץ על כך בפני המפקד הצבאי המוסמך.

נציגי האגודה לזכויות האזרח, השופט בדימוס עלי נתן ועו"ד גרשון שוסמן, קבלו בפני הפצ"ר על הסרת הפיקוח המשפטי על המעצרים המינהליים וטענו, כי הדבר מהווה פגיעה חמורה בשלטון החוק בשטחים.

תת־אלוף אמנון סטרשנוב אמר בדיון, כי הוא עצמו אינו מאושר מהמצב הקיים, אך יש לזכור, כי המעצרים המינהליים מעוגנים בחקיקה ישראלית ומוכרים הן באמנת ז'נבה והן בחוק הירדני התקף ביהודה ושומרון. לדבריו, נעשה אמנם באחרונה נסיון לפשט את ההליכים הכרוכים במעצר, אך בשום אופן לא נעשה נסיון לעקוף את החוק.

הפצ"ר הוסיף ומסר, כי על־פי הנחייתו כל צו מעצר מינהלי המוצא נגד עורך־דין בשטחים חייב לקבל את אישורו האישי בטרם יבוצע המעצר. לדבריו, מבין כ־1200 העצורים המינהליים רק כ־30־40 הגישו עד כה בקשות לערעורים בפני ועדות הערר.

טלקס

● הטענת אוניות „מסביב לשעון"

שלוש אוניות פרי גדולות מדגם „וינטר" שהגיעו לנמל חיפה סמוך לסיום עונת הפרי, הוטענו בתוך עשרה ימים בלבד במטען של פרי הדר ויצאו לדרכן.

הדבר נתאפשר תודות לעבודתם המאומצת של פועלי נמל חיפה שעבדו „מסביב לשעון" כדי לאפשר לאוניות להפליג במועד עם כל המטען שתוכנן ליצוא על־ידן.

מנהל נמל חיפה, חנון בן־אליהו, שיגר מכתב תודה למזכירות פועלי הנמל בו שיבח את פועלי הנמל על טיפולם באוניות הפרי, והביע את מלוא הערכתו לעבודתם. גם מנכ"ל המועצה לשיווק פרי הדר שיגר מברק־תודה למזכירות פועלי הנמל.

קובי מנדל

● עידוד התיירות בין ספרד וישראל

משרד־התיירות הספרדי וחברת התעופה „איבריה" עיבדו תוכנית לעידוד התיירות בין ספרד וישראל.

במסגרת זו תגביר החברה את מערך הטיסות שלה מהארץ לברצלונה ומדריד ולהיפך. כן יעשה מאמץ לאפשר לישראלים טיסות המשך לטוקיו, ארה"ב, אמריקה הלטינית ועוד.

בקרוב יופצו חוברות בעברית ובהן פירוט מורשת יהודי ספרד, זאת בנוסף לחוברות שכבר הונפקו על ברצלונה, מדריד, טולדו, קורדובה ועוד.

אשתקד הגדילה „איבריה" את רווחיה שהגיעו ל־162 מיליון דולר, לעומת 58 מיליון דולר ב־1986.

יוסף שמי

● בשנה הבאה יותר עגבניות

משרד־החקלאות מבקש להג־דיל את שטחי עגבניות החממה ב־300 דונם, בנוסף ל־700 הדונמים שכבר אושרו, זאת עקב המחסור הזמני בעגבניות בשבועות האחרונים.

אריה זיו, סגן המנכ"ל לסחר־חוץ במשרד, מעריך, כי השטחים יוסיפו עוד כ־4000 טונות עגבניות.

דני בירן

● עלייה ללא תיווך

רבים מעולי דרום־אמריקה אשר הגיעו בתקופה האחרונה לכרמיאל מקווים להמשך הפרויקט בו פתח ראש העיר ברוך וגר, אשר נועד להביא ביוזמת העירייה עולים, בעיקר מארגנטינה, ללא תיווך של הסוכנות.

בכרמיאל מצפים להרחבת המבצע, לאחר שראשוני העולים שנקלטו מוסרים על שביעות רצונם מהקליטה המהירה ודרך טיפול העירייה בעניינם.

יהודה צור

● שי מיהודי צרפת לחיילי צה"ל

למעלה מ־2000 חבילות שי נשלחו על־ידי הקהילות היהודיות בצרפת לחיילי צה"ל.

המבצע נערך ביוזמתו של ד"ר רפי ממן, נציג המחלקה לחינוך ותרבות תורני בגולה, באמצעות האגודה למען החייל ובסיוע שגרירות ישראל בצרפת וחברת „אל־על".

לפני שבועיים אירחו הקהילות היהודיות של פאריס וסביבתה את ילדי המקהלה העירונית של קרית־שמונה.

דני בירן

● מלון בטאבה בכספי משקיע גרמני

סגן שר־החקלאות, אברהם כץ־עוז, ניהל מו"מ בתנאים השאיפים ביותר עם משקיע זר, אזרח גרמני, אשר הסכים לתת כסף להקמת בית־מלון סמוך מאוד לטאבה.

המלון יעלה 60 מיליון דולר ויהיו בו 500 חדרים. הקמתו תתן תנופה לפיתוח התיירות, נאמר בהודעה, שפורסמה לרגל סיום המו"מ ואישור התוכנית על־ידי חנוך המופקד על פיתוח הנגב.

יוסף שמי

„צו גיוס" לאנשי „כך" להצלת צה"ל מהשמאל

אבי בניהו

במכתב אישי לפעילי תנועתו קורא ח"כ כהנא לאנשיו להתגייס לשורות צה"ל כדי לעמוד „נגד אנשי השמאל הבאים להרוס את צה"ל מבפנים".

באיגרת, בה כתוב „פנימי, לפעילים בלבד", מוסר כהנא, כי אנשי „כך" מתארגנים ־ להתנדבות לשירות מילואים „במוקדי הפרעות של הערבים כדי להראות דוגמה אישית לחיילי צה"ל מהו כבוד יהודי ולערבים השחצנים את ידו הנטויה של צה"ל".

ח"כ כהנא נוקב במכתב בשמו של סרן (מיל.) מיכאל בן־חורין שהוא „רכז הגיוס" של פעילי „כך" ואומר, כי הנ"ל יעזור לאנשי התנועה לזרז את גיוסם למילואים.

צבן ביטל עתירתו — התברר שהכספים היהודיים כבר חולקו

מוטי בסוק

יאיר צבן (מפ"ם) החליט אתמול לבטל את עתירתו לבג"ץ בנושא הכספים היהודיים של משרד־הדתות, לאחר שמנהלת מחלקת הבג"צים במשרד המשפטים הודיעה כי הכספים כבר חולקו.

צבן ביקש מבג"ץ כי ימנע את חלוקת הכספים היהודיים שעדיין לא חולקו. בג"ץ אמור היה להתכנס אתמול בבוקר כדי לדון בעתירה. שלשום הודיעה מנהלת מחלקת הבג"צים במשרד־המשפטים, עורכת־הדין נילי ארד, לעו"ד אביגדור קלגסבלד, בא־כוחו של צבן, כי הכספים האמורים כבר הוצאו וחולקו בפועל. לפיכך העתירה לבג"ץ אמורה היתה לשאת אופי תיאורטי בלבד.

צבן החליט, בשל המצב המיוחד שנוצר, לבטל את העתירה. הוא הביע צער על שהדיון בעתירתו לא נערך קודם לכן.

צבן פנה למבקר המדינה וקרא לו לערוך בדיקה יסודית של כל מה שקשור להעברה של כספים יהודיים למשרד־הדתות.

בג"ץ אמור לדון בקרוב בעתירתו המקורית של צבן נגד שר־האוצר ושרים אחרים בפרשה הכללית של הכספים היהודיים.

9 צעירים ערביים נאשמים בהתנכלות לתחבורה

יואב אביב

שבעה כתבי־אישום נגד תשעה נערים ערביים, רובם מואשמים בהתנכלות לתחבורה על־ידי יידוי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה, הוגשו אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה.

באחד מכתבי־האישום נטען, כי נידל ג'מיל מוך בן 19 מכפר אל־גרביה יידה אבנים על אוטובוס „אגד" יחד עם שני נערים נוספים מהישוב. השלושה ניפצו את שמשת האוטובוס.

בכתב־אישום אחר טוענת התביעה כי שלושה נערים מג'אסר א־זרקא יידו בקבוק תבערה בסוף חודש מארס על מכונית שנסעה בכביש המהיר חיפה־ת"א.

עלי סעיד נאצר בן 19 מערארה מואשם בחסימת כביש ערארה־לוטם בצמיגים בוערים ובהנפת דגלי פלשתין בכפרו. בחיפוש בביתו נמצאה שרשרת מקלע ובה 44 כדורים.

נער בן 18 מאום־אל־פחם מואשם בציור דגל פלשתין ובהכנת בקבוקי תבערה.

התובעת, עו"ד תמי שמיר, אמרה לשופט אליהו כהן, כי באחרונה הפכו עבירות אלה למכת המדינה ושומה על בית־המשפט לנהוג בחומרה רבה נגד הנאשמים למען בטחונו של הציבור.

הדיונים בהארכת מעצרם של הנאשמים עד תום ההליכים ייערכו לאחר יום העצמאות.

נמשך הביקוש למניות החופשיות

אלחנן חורביץ

באווירה חיובית נסתיים אתמול שבוע־המסחר המקוצר במניות החופשיות.

הביקושים הוסיפו לגדול והשערים המשיכו לעלות במניות החופשיות. הביקושים להן עלו ל־7.6 מיליון ש"ח, בעוד שההיצעים בהן הסתכמו ב־539 אלף ש"ח בלבד. בשעריהן היו אתמול 250 עליות, לעומת 28 ירידות ו־132 שנשארו בלי שינוי. המחזור בהן עלה ל־10.1 מיליון ש"ח.

בניגוד למניות החופשיות הוסיפו מניות ההסדר לסבול מעודפי היצע. ההיצעים בהן הסתכמו ב־3 מיליוני ש"ח והביקושים להן — רק ב־265 אלף ש"ח. משעריהן עלו 3, לעומת 17 שירדו ו־10 שנשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־3.2 מיליון ש"ח.

מדד המניות הכללי עלה אתמול ב־0.31%. בממוצע עלו המניות העצמאיות ב־1.82%, בעוד שמניות ההסדר ירדו ב־0.58%. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־3.25% במניות חיפושי נפט וגז.

גלגלי הבורסה

בסיכום השבועי (מ־14 עד 19 ח"ו) ירד מדד המניות הכללי ב־0.36%. בממוצע עלו המניות החופשיות ב־0.64%, בעוד שמניות ההסדר ירדו ב־0.95%. גם בסיכום השבועי נרשמה העלייה הגדולה ביותר במניות חיפושי נפט וגז, שעלו ב־3.08%.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות עד 1% בצמודות למדד ב־100% ונושאות ריבית בשיעור 5% לשנה. בנושאות 4.25% ריבית לשנה היו עליות עד 1%. בצמודות ב־80% למדד הוגדרו תנודות השערים קלות. בסוג „בריה כפולה" היתה נטייה לירידות עד 2%. בנסחרות במט"ח היו תנודות קלות ויציבות. הצמודות לדולר מסוג „רמון" ירדו ב־0.24% ומסוג „גלבוע" — ב־3.09%.

מתחילת השנה עלו הצמודות למדד ב־6.9% והצמודות למט"ח — ב־4.2%.

המחזור בשוק אג"ח הסתכם אתמול ב־5.9 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 14.75% ל־17.2%, תוך מחזור של 25.8 מיליון

לחברתנו רחל סיוקן ובני המשפחה
משתתפים בצערכם הכבד במות
האב
קיבוץ גזית

בפלילים

נכשל נסיון שוד במלטשה - הפועלים לכדו חשוד

זהבה מוזם

פועלי מלטשה בתל־אביב הצליחו ללכוד אתמול חשוד בשוד, נהג מונית בן 29, כשבידיו התיק עם היהלומים שנשדדו והאקדח ששימש לביצוע השוד. שותפו למעשה הצליח להימלט.

סמוך לשעה 7 בבוקר הגיעו מספר פועלים ממלטשת לביוב למקום עבודתם ברחוב הגר"א. כשפתחו את דלת המלטשה הופיעו שני אלמונים רעולי פנים כשבידיו של אחד מהם אקדח. הם הורו לפועלים לפתוח את הכספת ולשכב על הרצפה ואיימו לפגוע בהם אם לא ייענו לדרישתם.

אחד הפועלים פתח את הכספת והשודדים הוציאו תיק עור שהכיל יהלומים מעובדים ובשלבי ייצור שונים ונמלטו מהמקום.

אותה שעה הגיעו שני פועלים נוספים למלטשה וכשהבחינו בשודד שהחזיק בידו את תיק העור החלו לדלוק אחריו. לאחר מרדף קצר הצליחו הפועלים ללכדו. החשוד הוסגר למשטרה והחיפושים אחר שותפו לשוד נמשכים.

22 „מהמרים כבדים" נתפסו בראשון־לציון

זהבה מוזם

22 חשודים בהשתתפות במשחקי הימורים, בהם דמויות המוכרות כ„מהמרים כבדים", נעצרו שלשום בלילה בראשון־לציון על־ידי בלשי מחלק המוסר של היחידה המרכזית בתל־אביב. כן נתפסו 4,780 דולר, 9,700 פרנקים צרפתיים, 9,365 ש"ח, 300 לירות רומניות ו־100 ליש"ט. החשודים יובאו בפני שופט להארכת מעצרם.

מזה מספר חודשים פועל ימ"ר ת"א נגד בתי מלון, מועדונים ובתים פרטיים המשמשים קאזינו בלתי־חוקי למשחקי הימורים.

„המהמרים הכבדים", החוששים מחשיפתם על־ידי המשטרה, מעתיקים את מקום משחקם מפעם לפעם ושלשום הופתעו לגלות שבלשי מחלק המוסר מתל־אביב בפיקודו של פקד עזרא מבורך ידעו על העתקת פעילותם לראשון־לציון.

הבלשים הדרו שלשום בלילה לבית משפחת שווארץ ברחוב המגילה בראשון־לציון. מנהלי המשחק, עזרא טיסונה וזכאי, הפעילו רק שולחן רולטה אחד והבלשים הופתעו מגודלה של הרולטה שטרם ראו כדוגמתה.

בדירה נעצרו 19 שחקנים וכן בעל הבית ושתי נשים ששימשו כמגישות הכיבוד.

לרחל ניר, המשפחה ולקיבוץ עין המפרץ -
אתכם באבלכם הכבד על מות
האב
קיבוץ בית ניר

עם חברנו דוד ענבי והמשפחה ולקיבוץ עין המפרץ
משתתפים באבלכם במות האב־הסב
אליעזר ענבי
בית הזורע

לחברנו יוסי שחף ומשפחתו ולקיבוץ מענית
משתתפים באבלכם במות האב־הסב
מיכאל שפילמן
בית הזורע

תודתנו לכל אלה אשר השתתפו בצערנו במות היקר שבאדם
אליעזר (לסקה) מילנר
משפחת מילנר המתאבלת

מאסר ע"ת למכים משכם שצולמו ברשת „סי.בי.אס."

האשמה של תקיפה והתעללות שונתה במסגרת עסקת טיעון להתנהגות מבישה והתנהגות שאינה הולמת

עתיים

בית־הדין הצבאי של מחוז המרכז הרשיע וענש אתמול את סרן יוסף חדד ורב"ש יהודה אנג'ל מנאשמי „פרשת תקיפת הערבים" שצולמה על־ידי רשת הטלוויזיה סי.בי.אס. ב־25 בפברואר סמוך לשכם.

השניים הואשמו תחילה באשמה של תקיפה והתעללות ואולם בעיסקת טיעון שנחתמה בין הסניגוריה לבין התביעה הוחלפו סעיפי האישום, ואולם עובדות האירוע לא שונו.

סרן יוסף חדד הודה באשמה של התנהגות שאינה הולמת ונידון לחודשיים מאסר על־תנאי. רב"ט יהודה אנג'ל הודה באשמה של התנהגות מבישה ונידון לשלושה חודשי מאסר על־תנאי והורד לדרגת טוראי.

בכתב האישום המתוקן נגד הנאשם סרן יוסף חדד נאמר, כי התנהג באופן שאינו הולם את דרגתו ומעמדו בצבא. במהלך פעילות לפיזור מתפרעים שיידו אבנים על חיילי צה"ל ומיד לאחר שתושב מקומי נתפס על־ידי כוחותינו וישב על הארץ, היכה הנאשם את המקומי במכות ידיים ובבעיטות בחלקי גוף שונים וכן יידה עליו אבן.

בכתב־האישום נגד רב"ט יהודה אנג'ל נאמר, כי באותו אירוע התנהג הנאשם התנהגות מבישה בכך שהיכה שני תושבים מקומיים בחלקים שונים של גופם.

האירוע כולו צולם, כאמור, על־ידי צלם רשת הטלוויזיה סי.בי.אס., שודר ברחבי העולם ועורר סערה גדולה.

שני חיילים נוספים שנטלו חלק בהכאת הערבים הועמדו לדין משמעתי. חייל אחד נידון ל־10 ימי מחבוש יחידתי והחייל האחר נידון בתחילה ל־21 ימי מחבוש. ואולם עונשו הוקל ל־17 ימי מחבוש בהוראת אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע.

אחד מעדי האופי שהעלה סניגורו של סרן יוסי חדד, עו"ד יהודה טוניק, היה סא"ל גדעון, מפקדו הישיר של הנאשם. העד סיפר, כי עבר עד כה 4 מלחמות ולדעתו האירועים בשטחים הם המלחמה הקשה ביותר שלו, בכל מה שקשור לשמירה על נורמות התנהגות שעל פיהן מתנהגים בצה"ל.

עד אופי אחר היה אל"מ מ., סגן מפקד מרחב שומרון, שסיפר כי הוא משרת בתפקידו מזה 5 חודשים שבהם אין יום אחד דומה למשנהו והחיילים מתהלכים על חבל דק, ברצונם לבצע את המשימות על־פי הפקודות: לדבריו, העבודה קשה מאוד, שוחקת ובעייתית.

אב בית־הדין, סא"ל ד"ר עמנואל גרוס, שאל אם מעשיו של הנאשם הינם כשלון אנושי מובן, גם אם לא מוצדק. העד השיב, כי בסיטואציה הזאת זה לא כשלון, אלא תגובה אנושית מובנת.

הפעלת כוח ללא סיבה

בשלב הטיעונים לעונש אמר התובע הצבאי, סרן שי יניב, כי בפרשה זו לא היתה עילה מצד הנאשמים להפעיל כוח נגד המקומיים, כיוון שההוראות אומרות במפורש שחייל רשאי להפעיל כוח סביר רק במקרה של התנגדות פיזית. במקרה זה הפעילו הנאשמים כוח בזמן שהמקומיים שנעצרו ישבו על הארץ ולא גילו התנגדות. „המערכת מצפה מקצין בצה"ל לשמש דוגמא אישית ומופת, כיוון שהם עמוד השידרה של הצבא", אמר התובע וביקש להטיל על סרן חדד עונש של מאסר בפועל לתקופה קצרה בהתחשב באווירה הקשה של התגרות ומעשי פרובוקציה מצד המקומיים.

עונש דומה ביקש התובע להטיל גם על הנאשם השני, רב"ט יהודה אנג'ל, בהתחשב בכך שנגרר אחרי החיילים ולא היה הדומיננטי באירוע.

סניגורו של סרן יוסי חדד טען, כי מדובר בטעות כנה וסבירה שבוצעה מתוך אמונתו של הנאשם כלוחם וכאחראי על השטח וזו דרגה נמוכה ביותר של התנהגות שאינה הולמת.

סניגורו של רב"ט אנג'ל, עו"ד דוד אופק, טען, כי הנאשם עומד לדין על ביצוע תפקיד בהתלהבות יתר ולטענתו, נעשה באירוע זה שימוש באבן — כיוון שהחיילים רצו להראות את הכאב שנגרם להם בהשלכת אבנים.

בגזר־הדין קבעו השופטים, אב"ד סא"ל ד"ר עמנואל גרוס, סא"ל יצחק רייכר ורב־סרן אלון גילון, כי יש לקחת בחשבון לא רק את האווירה העויינת, הקשה והמשפילה שהחיילים פעלו במסגרתה, אלא גם את ההנחיות שקיבלו מפעם לפעם, כיצד עליהם להגיב על כל מעשה התגרות או כל מעשה של הפרת סדר, הוראות המכונות כמדיניות ואשר לבשו צורה ופשטו צורה.

משפטו של הנאשם השלישי בפרשה, רב"ט שרגא הרפז, נדחה ליום א' הקרוב, לאחר שהתביעה הצבאית והסניגוריה לא הגיעו להסכמה באשר לעיסקת טיעון.

ישראל ונורווגיה הגיעו להסכמה בעניין הפיקוח על המים הכבדים

דליה שחורי

ישראל ונורווגיה הגיעו להסכמה על מכניזם הפיקוח על 20 טון מים כבדים שנורווגיה מכרה לישראל ב־1959, לשם שימוש לצרכי שלום.

על־פי ההסכמה שהושגה ייחתם בין ישראל ונורווגיה הסכם לגבי המתכונת להפעלת שיטת פיקוח נורווגית על המים הכבדים, ובשלב יותר מאוחר יועבר הפיקוח – לפי הסכם משולש בין ישראל, נורווגיה והסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית (סאב"א) – לידי סאב"א.

פרטים אלה סוכמו אתמול במשרד־החוץ בירושלים לאחר שני ימי דיונים עם משלחת מנורווגיה, שהגיעה לשם כך לישראל.

יצוין, כי עד כה התנגדה ישראל לאפשר לסאב"א פיקוח כלשהו על המים הכבדים שסיפקה לה נורווגיה. סאב"א מצידה תובעת מישראל לחתום תחילה על ההסכם לאי־הפצת נשק גרעיני. ישראל הסכימה לפיקוח נורווגי על המים הכבדים, אך נורווגיה טענה, כי אין לה הטכנולוגיה לביצוע פיקוח מסוג זה.

השיחות בין ישראל ונורווגיה בעניין הפיקוח על המים הכבדים שסיפקה נורווגיה לישראל לפני קרוב ל־30 שנה, החלו לפני כשנתיים, בעקבות לחציו של חבר פרלמנט נורווגי, שטען, כי ייתכן שישראל השתמשה במים הכבדים להפקת פלוטוניום לייצור נשק גרעיני וכי על נורווגיה לבדוק זאת.

ממשלות ישראל ונורווגיה קיימו את הדיונים בניחון באווירה ידידותית. אמש בתום הדיונים מסר דובר משרד־החוץ הודעה, שהתפרסמה בו־זמנית גם על־ידי משרד־החוץ באוסלו. בהודעה נאמר, בין היתר, כי השיחות בין ישראל והמשלחת הנורווגית התנהלו באווירה ידידותית וקונסטרוקטיבית והושגה התקדמות ניכרת לקראת הסכם על המתכונת להפעלת שיטת פיקוח נורווגית, שתיושם לגבי המים הכבדים.

בשלב מאוחר יותר, נאמר בהודעה, יעבירו המדינות את הפיקוח לידי הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, במסגרת הסכם משולש, שיידון בין הצדדים. שיחות נוספות יתקיימו בתוך זמן קצר, במטרה להביא את ההסדר לכלל סיכום.

ההסתדרות הורתה על הנהגת שבוע עבודה מקוצר בשירות הציבורי

אבשלום קוה

הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי החליטה בישיבתה אתמול על מעבר הדרגתי לשבוע עבודה מקוצר בן חמישה ימים החל מה־15 ביוני במקומות העבודה במגזר הציבורי בהם מופעל הסדר שעות קייץ.

ההחלטה נתקבלה נוכח הסכמת במו"מ עם המעסיקים הציבוריים על יישום אותם סעיפים בהסכם המסגרת הקודם העוסק בכך.

ההחלטה, אותה הניח על שולחן הוועדה יו"ר האגף חיים הברפלד וסגנו מאיר גת קובעת, כי האיגודים המקצועיים הנוגעים בדבר ייכנסו למשא־ומתן עם המעסיקים שלהם. באותם מקומות בהם לא תושג הסכמה עד ה־31 במאי יוכרז סכסוך עבודה והמעבר, כאמור, יתבצע באופן חד־צדדי.

האגף לאיגוד מקצועי אישר את פניותיהם של ראשי הסתדרויות האקדמאים במדעי החברה והרוח, הטכנאים וההנדסאים, והמהנדסים להכריז סכסוך עבודה, לאחר שנתגלע פער בעמדות בינם לבין אלה של הממונה על השכר במשרד האוצר, יעקב דנון.

הברפלד הודיע, כי האגף יאשר בקשות של איגודים נוספים להכריז על סכסוך עבודה, וזאת נוכח סירוב המעסיק הממשלתי והמעסיקים הציבוריים להיכנס למשא־ומתן ענייני להשגת הסכמי עבודה חדשים במגזר זה.

ויתור על שכר

המזכירות המורחבת של עובדי חרושת ההסתדרותית החליטה אתמול להיענות לבקשת המזכירות המצומצמת ולוותר על חמישה אחוזים משכרם, כפי שהחליטו זה לא מכבר המקיפים ב„כור". הדבר נוגע לעובדי הצווארון הכחול ומקיף כ־18 אלף עובדים.

יו"ר המזכירות, אדי רנינה, מסר, כי הדבר לא יוחל על עובדים המשתכרים פחות מ־1100 ש"ח (ברוטו). כן הסכימו העובדים לוותר על חלק מהתשלום עבור ארוחות וכן להוצאות חלק מתשלום המעסיקים לקרן הסכון של העובדים.

ארכה של שבוע לעובדי „אליאנס" — תוכנית הבראה או פירוק החברה

אודי נחשון

מועצת המנהלים של „כור" החליטה אתמול לתת לעובדי „אליאנס" ארכה עד יום חמישי בשבוע הבא לקבל את תוכנית ההבראה למפעל — בטרם תפנה לבית־המשפט בבקשה שימנה מפרק לניהול „אליאנס".

בעקבות הסירוב המתמשך של עובדי „אליאנס" לקבל את עיקרי תוכנית ההבראה שגיבשה הנהלת החברה, התכנסה אתמול מועצת המנהלים של „אליאנס" והכריזה כי החברה „חדלת פרעון" — זאת לנוכח הקשיים הכספיים החמורים אליהם היא נקלעה. על בסיס החלטה זו זומן הדירקטוריון של „כור" ובו הוחלט לפנות לבית־המשפט בבקשה שימנה מפרק לחברה.

דירקטוריון „כור" החליט, גם להנחות את נציגיו לאסיפת בעלי המניות של „אליאנס", שתתכנס ביום שישי השבוע, לפעול בהתאם להחלטות שנתקבלו אתמול — כלומר לתמוך בפירוק החברה.

אולם, מתוך היענות לפניית ההסתדרות, הנחתה מועצת המנהלים של „כור" את הנהלת „אליאנס" להמשיך בניהול משא־ומתן אינטנסיבי עם העובדים, בתיאום עם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, תוך הגבלת משך המשא־ומתן עד 28.4. אם לא תסוכם תוכנית ההבראה עד מועד זה, תופעל החלטת דירקטוריון „כור" מאתמול.

אתמול אמרו נציגי העובדים ב„אליאנס", כי בכוונתם לפתוח ביום ראשון הקרוב במשא־ומתן אינטנסיבי עם ההנהלה „עד שייצא עשן לבן".

רופאי קופ"ח יעניקו שירות פרטי ויחריפו העיצומים

יוסף שמי

רופאי בתי־החולים הממשלתיים מפסיקים את העיצומים לאחר שנקבעה להם פגישה עם נציגי האוצר ביום א' במגמה לחדש את המו"מ.

רופאי בתי־החולים של קופ"ח יחריפו ביום ראשון את העיצומים — מרפאות חוץ וחדרי ניתוח יהיו סגורים ויבוצעו רק נתוחים דחופים. חדרי מיון יהיו פתוחים.

מה־2 במאי יתחילו לפעול מרפאות במלון „פלס" בת"א כמתכונת מרפאות חוץ של קופ"ח. השירות יינתן בתשלום של — 30־40 ש"ח. את השירות יעניקו רופאי עיניים, אף אוזן וגרון, קרדיולוגיה, אורולוגיה, פנימית ואורטופדיה. את המערכת תפעיל חברה שהוקמה במיוחד.

דובר איגוד רופאי בתי־החולים של קופ"ח מסר, כי הציוד הנחוץ כבר גוייס והרופאים יעבדו בשתי משמרות. תיתכן גם משמרת שלישית במידת הצורך. העורף האשפוזי יהיה בבי"ח אסותא.

לכתבנו, נודע, כי הרופאים שיתנו שירות במלון „פלס" יעשו מאמץ להוציא את התיקים של החולים הנמצאים במרפאות חוץ במחלקות שונות של בתי־החולים של קופ"ח. „סחיבת התיקים" תיעשה במקרה והחולה יזמין את התור מראש. הדבר אינו חוקי, שכן התיקים אינם רכוש של הרופאים העובדים במסגרת פרטית, אך נאמר, כי איגוד רופאי בתי־החולים של קופ"ח מעוניין שמרכז קופ"ח יגיש נגדם תביעה משפטית.

כפרים דרוזים בגליל סווגו כאיזור פיתוח א'

יהודה צור

אתמול חתמו שרי האוצר והתעשייה על צו המעניק לאזורי התעשייה שבכפרים הדרוזים בגליל המערבי סיווג פיתוח א', המשווה אותם עם ישובים יהודיים באזור.

בקרוב תסתיים הבדיקה באשר להנחות במס הכנסה, במגמה להשוות את הישובים הדרוזים בגליל המערבי לישובים היהודים.

כמה מראשי הכפרים הדרוזים בגליל קבלו על דברים שאמר ראש הממשלה בכנס שהתקיים בג'וליס, מהם משתמע כאילו הוזרמו השנה 20 מיליון שקל לישובים הדרוזים. ראשי הישובים מסרו אתמול, שלמעשה מדובר בסכומים שממילא היו מקבלים בהתאם להחלטות והבטחות שניתנו בשנים קודמות ואין בכך תוספת משמעותית.

כמה ראשי ישובים דרוזים הוסיפו, שאפשר לסייר בכפרים ולהיווכח שאמנם הוכנסו שיפורים בשנים האחרונות, אך במסגרת התקציבים הרגילים המענקים שניתנו בשנים קודמות ולא מדובר בשינויים משמעותיים מאז החלטת הממשלה לפני שנה, המדברת על הזרמת 20 מיליון שקל כדי להשוות את תנאי הישובים הדרוזים לאלה של הישובים היהודיים באזור.

בבאר־שבע אלפי מובטלים ומייבאים עובדים זרים

שלי יחימוביץ'

מנכ"ל שירות התעסוקה, עו"ד דוד מנע, דיווח אתמול על אלפי מובטלים בבאר־שבע. למרות זאת, אמר, מוסיפים להביא לארץ עובדים זרים כדי למלא את מקומם של עובדי השטחים. מנע אמר את הדברים בביקור בלשכת התעסוקה בבאר־שבע.

לדבריו, חוזרים פועלי השטחים לעבודה בישראל. נתוני סוף השבוע שעבר מצביעים על נוכחות של 75 אחוז מן הפועלים במקומות העבודה. השבוע היתה נסיגה מנתון זה.

בבאר־שבע אמר מנע, יש 2,400 דורשי עבודה. בימים הקרובים יצטרפו אליהם מאות מפוטרים ממפעלי האיזור ומאות עובדים נוספים יסיימו עבודות חקלאיות עונתיות וישובו אל מעגל האבטלה.

למרות זאת, ממשיך שירות התעסוקה לאשר הבאת עובדים זרים מלבנון. הסיבה לכך, אמר מנע, היא שהמובטלים בישראל אינם עובדים מיומנים ואין הם מסוגלים למלא את מקומם של עובדי השטחים. כעת מתגייס האגף להכשרה מקצועית של משרד־העבודה להכשיר את המובטלים.

עוד ציין מנע, כי 1500 מתוך 3000 עובדי הלביא שפוטרו כבר שובצו בעבודות חלופיות.

נמשך הגידול במכירות מפעלי נייר חדרה

אודי נחשון

למרות תחזיות מוקדמות לירידה בביקושים המקומיים, נמשך הגידול במכירות מפעלי נייר חדרה גם ברבעון הראשון של 88 — מסר אתמול מנכ"ל הקבוצה, שמואל רותם, עם חנוכת מכונה חדשה לייצור מוצרי נייר ביתיים, בהשקעה כוללת של 10 מיליון דולר.

המכונה החדשה תייצר נייר בשיטה המבטיחה נייר אחיד יותר, בעל כושר ספיגה גבוה ורך יותר משהיה אי פעם בארץ. תפוקתה מגיעה לכ־1,200 מטר לדקה, ובשלב הבא תוגדל התפוקה, ועל־פי מגמות הצריכה תספק את צרכי השוק אמצע שנות ה־90.

לדברי רותם, החברה חוזה עלייה מסוימת במכירות השנה וההשקעות ב־88 יסתכמו ב־18 מיליון דולר. סכום זה יושקע בהגדלת התפוקה בשתי מכונות בחדרה, בשיפורים אקולוגיים, בהשלמת ההשקעה במפעל החיתולים בעפולה ובמפעל מיחזור גדול שמוקם בעפולה. בשנה שעברה גדלו מכירות הקבוצה בכ־28 אחוז והגיעו לשיא של 187 מיליון דולר.

מורים קוראים למנוע קיצוץ בשעות הוראת האמנות

קובי מנדל

מורים לאמנות ומנהלי בתי־ספר קראו לראשי מערכת החינוך שלא לקצץ בשעות הוראת האמנות בבתי־הספר, במהלך כינוס שנערך במכללת „אורנים" ביוזמת המכון לאמנות שב„אורנים".

לדברי מנהלת המכון לאמנות ב„אורנים", מירה הרות, ועידית לבבי סגניתה, שיזמו את הכינוס, הוא נועד להצביע על חשיבותה של הוראת האמנות ותרומתה לתלמידי בתי־הספר.

„באמצעות לימוד האמנות מקבל הילד כלי חשוב לביטויו העצמי ולהבנה טובה יותר של העולם. לימודי האמנות אף תורמים להבנה טובה יותר את העולם הטכנולוגי, המכונות והמוצרים השונים, משום שבאמצעותם לומד הילד להבין טיבם של המוצרים השונים ודרכי ניצולם", גורסת מירה הרות.

בכינוס נטל גם חלק דן שחורי, מנהל האקדמיה לאמנות „בצלאל", שהסביר את יכולת האמנות לגשר בין תרבויות ולתת ביטוי להקשר הנכון של התרבות הקיומית במדינה המודרנית הכל־עולמית.